NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 17 OKTOBER 2022

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
39 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, de dames Bakkers en Bink-Winterkamp, de heren Boerboom en Van den Boomgaard, de dames Bout-Wijngaards, Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman, mevrouw Van Damme, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heren Van Gils en Haak, de dames Haak, Kraneveldt-van der Veen en Van Leeuwen, de heren Louw en Markes, mevrouw Meijer de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Mooiman, Nawijn, Van der Perk, Van Rumpt en Schoonbeek (tot 19.50 uur), mevrouw Siegelaer, de heren Smitskam, Van Steenis, Velner, Van der Vlies, Wareman en Weekenstroo, de dames Van Werkhoven, Wortel-Driessen en Van Yperen, de heer Zamani (vanaf 19.50 uur)

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: -

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   a. **Afscheid raadslid de heer F. Schoonbeek**
   b. **Toelating en installatie raadslid de heer E. Zamani**
   c. **Afscheid mevrouw M. Pater-von Wasserthal als lid van de Rekenkamercommissie**
   d. **Afscheid commissielid de heer M.G. van der Snoek**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
   a. **Bekrachtiging geheimhouding bijlage 2 bij raadsmemo Presentatie situatie LangeLand Ziekenhuis**
   b. **Bekrachtiging geheimhouding raadsmemo Strategisch document LangeLand Ziekenhuis en bijbehorende bijlage**
7. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Vergaderschema raad en commissies 2023**
   b. **Raadsvoorstel Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording**
   c. **Raadsvoorstel Technische wijziging Wmo-verordening**
   d. **Raadsvoorstel Vaststelling Nota Bodembeheer Zoetermeer en Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021**
   e. **Raadsvoorstel Zienswijze Jaarstukken 2021 en Ontwerpbegroting 2023 De Binnenbaan BV**
   f. **Raadsvoorstel Regionaal Risicoprofiel en Beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2023-2026 VRH**
   g. **Besluitenlijst en notulen van 12 september 2022**
8. **Benoeming/aanwijzing leden interne commissies en werkgroepen**
9. **Voordracht/aanwijzing (plaatsvervangende) leden verbonden partijen**
10. **Debat (inclusief stemmingen):**
    a. **Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI**
    b. **Raadsvoorstel Vaststellen ruimtelijke en financiële uitgangspunten Flexwonen Ruimtebaan (inclusief stemmingen)**
11. **Sluiting**

VERSLAG

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dames en heren, goedenavond, van harte welkom bij deze raadsvergadering van de gemeenteraad van 17 oktober 2022. Mocht u dat niet weten, bij dezen. We hebben geen berichten van verhindering ontvangen. Dat kan ook haast niet anders, de vorige keer was er geen raadsvergadering dus iedereen is nu dolenthousiast. We gaan naar de vaststelling van de agenda. Iemand nog iets over de agenda? Dat is mooi zeg. Dan hebben we die bij dezen vastgesteld.
Dan wil ik u verzoeken bij agendapunt 10 het debat de volgende spreektijden vast te stellen: raadsvoorstel 10.a. Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI twee minuten per fractie en bij 10.b. Vaststellen ruimtelijke en financiële uitgangspunten Flexwonen Ruimtebaan ook twee minuten per fractie en de heer Van den Boomgaard heeft verzocht om een minuut extra bij agendapunt 10.a. Als iedereen daarmee kan instemmen? Wenst iemand stemming over de vaststelling van de agenda? Dat is niet het geval. Dan hebben we in een recordtempo dit punt afgehandeld.
Dan gaan we naar een bijzonder moment want we gaan afscheid nemen van een van onze raadsleden, dat is de heer Schoonbeek. Daarvoor ga ik natuurlijk op een andere plek staan zoals gebruikelijk.

a. Afscheid raadslid de heer F. Schoonbeek

De **voorzitter**: Dames en heren, anderhalve maand geleden ontving ik 's morgens tijdens een van de collegevergaderingen een WhatsAppbericht. Nu is dat op zichzelf niet zo bijzonder, maar dat betrof een vraag, namelijk of ik even tijd had om iets te bespreken. En het is niet mijn gewoonte om appverkeer met u te delen en dat zou u ook niet willen, maar in dit geval wil ik wel een uitzondering maken, want het was een verzoek van Frank Schoonbeek. Automatisch nam ik aan dat het over Zoetermeer of over het raadswerk of iets dergelijks zou gaan. Maar toen we elkaar daarna spraken, vertelde hij tot mijn stomme verbazing dat hij de Zoetermeerse politiek ging verlaten.
Mijnheer Schoonbeek, of in dit geval mag ik denk ik toch wel Frank zeggen, je herinnert je dat vast nog wel. Want ik had met heel veel rekening gehouden, maar niet hiermee. Want met jouw besluit heb je ons ook echt overvallen. Het zorgt ervoor dat ik jou nu voor de laatste keer in jouw hoedanigheid als gemeenteraadslid kan toespreken. En die kans, dat weet je, laat ik natuurlijk niet aan mijn neus voorbijgaan.
Want jij hebt je sporen verdiend. Daar is geen twijfel over mogelijk. Onze onvolprezen griffie is het nagegaan: precies vier jaar, zes maanden en 20 dagen – we zijn niet tot de minuten en seconden gegaan, dat vonden we wat overdreven – heb jij namens D66 deel uitgemaakt van ons lokale bestuur. Dat deed je met zichtbaar genoegen en vol plannen en ambities. De griffie heeft ook jouw maidenspeech teruggezocht en tijdens de raadsvergadering van 26 november 2018 sprak je deze uit. Die ging over de toen al veelbesproken plannen voor een nieuw zwembad. Uit naam van jouw fractie sprak je de voorkeur uit voor de inderdaad gekozen optie om in het Van Tuyllpark aan de slag te gaan. 'Voorzitter', sprak je tot burgemeester Aptroot, 'een zwembad als onderwerp voor mijn maidenspeech. Wie had dat kunnen bedenken voor iemand die pas in zijn elfde levensjaar zijn eerste zwemdiploma haalde?'
Het was natuurlijk voor mijn tijd. Maar toen al toonde je je de goede debater die in heldere en duidelijke taal zijn standpunten over het voetlicht weet te brengen. Dat doe je niet door de uitersten op te zoeken en fel van leer te trekken, maar dat doe je door juist weloverwogen je koers te bepalen en deze ook als zodanig uit te spreken. Je staat ervoor open om ook naar de visie van anderen te luisteren. Je denkt mee en je zoekt de verbinding. En zo ontwikkelde je je van steunfractielid en raadslid tot lijsttrekker bij de laatste verkiezingen en fractievoorzitter van jouw partij.
Bij degenen die jou goed kennen, heb je de naam een – en ik citeer – 'echt mensenmens' te zijn. Jij weet anderen enthousiast te maken en je nam bij jouw raadswerk eerder te veel dan te weinig hooi op je vork. Zo zit je nu eenmaal in elkaar. 'Als ik iets doe, dan is het voor 100%', schreef je niet voor niets in de toelichting op je vertrek. Met die woorden wilde je duidelijk maken dat deze, overigens zeer prijzenswaardige karaktertrek, ook in jouw afwegingen om ons te verlaten een belangrijke rol heeft gespeeld. Want het intensieve raadswerk en het gegeven dat er maar 24 uren in de dag zitten, brachten jou in een lastige spagaat. Er is immers ook nog een wereld naast die van de gemeentepolitiek. Je zou het niet zeggen, maar het is waar en daar kwam je te weinig aan toe. Je hakte daarom de knoop door en hebt ervoor gekozen om meer tijd te besteden aan, zoals jij aangaf, andere prioriteiten in je leven. Het gaat om zaken in de privésfeer die, en ik citeer opnieuw, 'op dit moment ook extra aandacht verdienen'.
Vanzelfsprekend zal iedereen daar alle begrip voor hebben. Hoewel ik het wel jammer vind dat dit

moment zich al aan een halfjaar na jouw herverkiezing als raadslid heeft aangediend. Het verwerven van het vertrouwen van de kiezer is in mijn ogen niet zomaar iets. Haar of zijn stem is geen vrijblijvende steunbetuiging, maar kan worden gezien als een afspraak voor een periode van vier jaar. Het zal dan ook niet zonder reden zijn dat je ook zelf hebt aangegeven dat het, ik citeer, 'uiteraard een enorm moeilijk besluit is geweest'. Dat kan ik me goed voorstellen omdat je je in onze politieke arena als een vis in het water hebt gevoeld. Ook al was de afloop van de laatste gemeenteraadsverkiezingen heel anders dan jij en jouw partij zich zullen hebben voorgesteld.
Armoedebeleid, schuldhulpverlening en het toegankelijk maken en houden van de stad zijn slechts enkele van de vele onderwerpen die jij voor je rekening nam. Ik moet ook asielzaken noemen aangezien de vluchtelingenproblematiek zich in jouw wel heel bijzondere aandacht mag verheugen. En dat gaat zelfs zo ver, dames en heren, dat je op Lesbos met de opvang van mensen die daar aankwamen bent gaan helpen. En voor zover ik heb begrepen, heb je je en passant in Griekenland ook nog eens over lieve hond ontfermd. Die namen jullie mee en die slijt nu zijn dagen prinsheerlijk in huize Schoonbeek, denk ik. Hoop ik.
In het Zoetermeerse deed je nog veel meer en altijd met veel enthousiasme. Zo volgde je steevast de ontwikkelingen rond cultuurpodium De Boerderij en maakte je je sterk voor het in stand houden van de wijkbibliotheek. Je deed dit laatste ook voor Museum De Voorde. We weten hoe deze discussie is afgelopen en we weten ook hoe graag je dat anders had gezien. 'Een moeilijk besluit, maar op dit moment een goed besluit', schreef je de dag naar het cruciale debat op Twitter. Het laat zich raden dat dit niet over het museum ging. In plaats daarvan doelde je op je beslissing waarmee je al enkele dagen rondliep en die je niet meer alleen met mij en enkele anderen, maar vanaf dat moment met heel Zoetermeer wilde delen.
En nu, ruim een maand later, zit het erop. We zullen jouw stem in het debat gaan missen, hoewel ik ook weet dat we jou op enigerlei wijze zullen blijven tegenkomen. Sowieso blijf je maatschappelijk betrokken, want eveneens op Twitter verscheen twee weken geleden een bericht over jouw benoeming tot voorzitter van de landelijke D66-afdeling Samenleven, migratie en asiel. En wie weet wat er nog meer op jouw pad komt.
Als voorzitter van de raad en namens iedereen hier, denk ik, wens ik je heel veel succes in een mooie en gezonde toekomst voor jou, je gezin en alle andere die jou dierbaar zijn. Natuurlijk horen hier bloemen bij en niet te vergeten, het kan niet anders, het vertrouwde afscheidscadeau. Bij menig vertrokken bestuurder van onze stad prijkt het op haar of zijn bureau, de schoorsteenmantel, het dressoir, in de vensterbank of op een andere prominente plek. Raden waar het bij jou komt. Ik doel op het unieke presse-papier waarin haarscherp de contouren van ons stadhuis en de raadzaal zijn te zien. Beschouw het als een blijvende herinnering aan de stad waarvoor jij van bijzondere betekenis bent geweest. En vanwege dit laatste is het daarom tegelijkertijd ook een blijk van grote waardering voor de inzet, de toewijding en de betrokkenheid die jij gedurende zo'n lange tijd voor Zoetermeer aan de dag hebt gelegd. Dankjewel, Frank, wil ik er daarom nog aan toevoegen. Het ga je goed.

(Onder applaus overhandigt de burgemeester de heer Schoonbeek een bos bloemen en het cadeau.)

De **voorzitter**: En na deze woorden heeft de heer Schoonbeek aangegeven ook zelf het woord tot de raad te willen richten, maar eerst geef ik het woord aan mevrouw Wortel, de vicevoorzitter van de raad. Laat dat briefje maar liggen, dan kan zij lezen wat jij gaat zeggen. Mevrouw Wortel gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Beste Frank. En toen werd je gekozen als raadslid, raadslid voor D66. Misschien had je enig idee welke drukte deze mooie maatschappelijke taak met zich mee zou brengen. Misschien ook niet. Je hebt je als raadslid het raadswerk in rap tempo eigen gemaakt. Voordat wie er dan nog ook maar erg in had, interrumpeerde jij in ieder debat. Heel recent zelfs negentien keer, negentien keer tijdens de vergadering. En wat te denken over het aantal interrupties tijdens het voorjaarsdebat? Het waren er maar liefst 36. Zeer zorgvuldig koos je je woorden steeds, complimenten daarvoor. Een interruptie was erg opmerkelijk en dat was er een die ging over de wipkippen waar de VVD over sprak. 'Wipkippen die eenzaam en alleen in het donker staan'. Ja, je hebt nog meer fraaie uitspraken gedaan en ik weet het niet zeker, maar sommige waren denk ik zelf verzonnen, zoals die ene keer in mei, toen je sprak naar aanleiding van het Van der Feltzrapport over 'onbewust niet handig'. Ik kende deze uitspraak nog niet, maar hij is wel heel mooi. Dit was trouwens helemaal een bijzonder moment, want je vergat gewoon naar het katheder te lopen. Ach Frank, dat kan de beste overkomen, moet je maar denken, druk, druk, druk, druk
Frank, jouw maatschappelijke betrokkenheid gaat gelukkig verder dan alleen maar over wipkippen. Je hebt je bezig gehouden met kansengelijkheid, inclusiviteit, woningbouw voor iedereen, cultuur voor iedereen, een beter klimaat voor iedereen, maar ook Huizen van de Wijk kregen aandacht en de

inspraaksessies voor de bewoners.
Met hartstocht en passie heb jij geprobeerd om steeds de menselijke kant van het bestaan te berde te brengen. Dat heeft veel tijd gevergd. Als raadslid staat de agenda altijd vol, waardoor de privémomenten wel eens moeten wijken. Raadsleden zijn overigens niet de enigen die dit fenomeen van een volle agenda kennen. Tom Grosfeld schreef er zelfs een boek met de titel Agendahedonisme over. Het gaat over een nieuw type mens, de agendahedonist. De agendahedonist verwijst naar het genieten op de klok en is iemand die zijn bestaan door een zeer calculerende en rationele bril is gaan bezien. Ik citeer 'we willen niet alleen ons werk steeds efficiënter en sneller uitvoeren. Ook onze vrije tijd wordt onderworpen aan dezelfde logica'. Dat is dus de huidige situatie, Frank.
Beste Frank, jij mag je gaan ontdoen van het agendahedonisme. De klok zal niet meer, zoals de afgelopen jaren, bepalen hoe jij je leven inricht. Je gaat stoppen met het mooie werk om meer tijd aan je gezin en andere privébezigheden te bieden. Beste Frank, de raad zal je missen, je was immers altijd in voor een goed debat. Dankjewel daarvoor. Ik mag je het boek van Tom Grosfeld overhandigen waarin een gezondere relatie met de tijd verkend wordt en er weer ruimte ontstaat voor spontane handelingen. Dankjewel. (Mevrouw Wortel overhandigt het boek aan de heer Schoonbeek.)

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel voor deze mooie woorden. Dan is het woord nu aan degene die afscheid neemt, Frank Schoonbeek. Ga je gang.

De heer **Schoonbeek** (D66): Voorzitter, ik had twee voornemens. 1: zo veel mogelijk uit het hoofd vanavond en 2: met zo min mogelijk emotie. Nou, dat eerste lukt wel, maar bij dat tweede heb ik nu al mijn twijfels, maar ik ga het proberen. Ik sta hier namelijk met gemengde gevoelens. Ik ga stoppen met iets wat ik ongelooflijk gaaf vind. Waar ik de afgelopen jaren ook mijn ziel en zaligheid in heb gelegd. Nou, die emotie, dat gaat wel lukken. Het met anderen, met andere meningen, met andere inzichten, met andere mensbeelden bekijken hoe we de stad nog gaver kunnen maken. De stad fysiek en de stad voor de mensen. Het werd net al genoemd, de mensen zijn voor mij belangrijk. Samen kijken naar hoe de situatie feitelijk is. Meningen uitwisselen, overtuigen en dan besluiten. Het hele palet, ik vind het ongelooflijk gaaf. 'En waarom stop je dan?' is mij heel veel gevraagd.
Voorzitter, dat is een logische vraag. Maar eigenlijk ook met een heel eenvoudig antwoord. Ik heb te weinig tijd. Te weinig tijd om aandacht te geven aan zaken die ook belangrijk zijn en die op dit moment gewoon nog belangrijker zijn dan het raadswerk. Dit had ik me niet voorgenomen. Naast mijn baan en ongeveer twintig uur aan raadswerk blijft er te weinig tijd over om goed aandacht te geven aan mensen in mijn omgeving. En zoals een goede vriendin van mij het heel goed verwoordde, er komen soms momenten in je leven dat je je prioriteiten moet herijken. Ik zei het ook al. Die herijking heb ik gedaan.
En nu komt het makkelijke stuk. Ik stop namelijk niet voor ik fatsoenlijk dank heb kunnen uitspreken. Dank aan de raad. Aan jullie inzet want ook voor jullie is het veel werk, het meedenken of tegendenken en voor gewoon ook de sfeer. Dank aan het college dat jullie naar voren zijn gestapt na de laatste verkiezingen en de verantwoordelijkheid hebben genomen. Vanaf deze plek ook nogmaals veel sterkte aan mevrouw Mertens. Dank specifiek aan de burgemeester voor de toegankelijkheid, voor de gezelligheid en voor de professionaliteit. Dank aan de ambtenaren die ook in een lastige tijd van corona, van bezuinigingen, van krapte op de arbeidsmarkt en wisseling van stadsbestuur toch steeds weer de stad draaiende hebben gehouden. Dank aan de griffie, via de griffier. Voor jullie hulp, voor het meedenken en het ondersteunen. Ik weet vanuit mijn oude rol van de Werkgeverscommissie hoe lastig dat soms is geweest, maar ik heb er ook veel aan gehad. En tenslotte ook dank aan de bodes en de beveiliging. Dank jullie wel voor het warme welkom elke keer in het stadhuis. Voor de vriendelijke blik – jullie kunnen dit straks terugkijken op tv, bedenk ik ineens – voor jullie hulp en het zijn van het visitekaartje van het stadhuis.
En ik sluit af voorzitter, maar niet voordat ik een korte oproep hebt gedaan. Een oproep in een tijd waarin polarisatie veel efficiënte besluitvorming belemmert, waarin inhoud soms ondersneeuwt onder gebulder en we elkaar soms gewoon kwijt zijn. Mijn oproep is: blijf samenwerken. Blijf elkaar vinden en blijf daarom elkaar ook zoeken. Zoek elkaar fysiek op, zoek elkaar ook overdrachtelijk op, zoek naar de overeenkomsten, vind samen de oplossingen en voer ze ook in samenwerking in. Alleen dan gaan we er een nog gavere stad van maken. Het gaat jullie lukken. Bedankt voor de afgelopen jaren en zoals mijnheer Van der Snoek mooi zei, dit is geen vaarwel, maar dit is een tot ziens. Dank jullie wel. (applaus)

De **voorzitter**: Ja. Dank je wel, Frank. Het is eigenlijk wel de bedoeling dat je nu plaatsmaakt. Dat klinkt misschien onaardig, zo van 'daar is het gat van de deur', maar zo hebben we dat absoluut niet bedoeld. Je bent hier altijd van harte welkom om bij ons te zijn.

b. Toelating en installatie raadslid de heer E. Zamani

De voorzitter: Dan moet ik toch weer naar de kille agenda gaan, dat is de realiteit van de voorzitter, want het feit dat mijnheer Schoonbeek daar zijn plek verlaat, betekent ook dat er een vacature is ontstaan in de gemeenteraad. U wordt gevraagd als raad in het kader van de toelating om u uit te spreken over de geloofsbrieven van het nieuwe raadslid de heer Zamani en hierover zal de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven u adviseren. Dat zal vanavond gebeuren door de heer Aiobi die als voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven dit advies gaat toelichten. Ik geef het woord aan de heer Aiobi.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. De commissie van de raad van de gemeente Zoetermeer in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de Kieswet gevorderde stukken, ingezonden door de heer Zamani, rapporteert de gemeenteraad van de gemeente Zoetermeer dat zij bovengenoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Gebleken is dat de heer Zamani aan alle door de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert dan ook de heer Zamani toe te laten als lid van de gemeenteraad van Zoetermeer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Aiobi, ook voor het werk van de commissie. Over het ontslag van de heer Zamani als commissie lid en de toelating van de heer Zamani als lid van de gemeenteraad is geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen dus mag ik dan ervan uitgaan dat u bij acclamatie akkoord gaat met zijn installatie en benoeming in deze raad? (applaus) Dank u wel. Dan gaan we over tot de installatie van de heer Zamani en ik verzoek hem naar voren te komen en uiteraard vraag ik iedereen te gaan staan.

"Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Zamani** (D66): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Dan wil ik u van harte feliciteren met uw benoeming in de raad. We feliciteren de heer Zamani met zijn plek en u kunt straks in de schorsing overigens uiteraard de heer Zamani, maar ook de heer Schoonbeek nog, feliciteren en gedag zeggen. Ik heb ook nog het mooie nieuws mijnheer Zamani dat u een boek krijgt met allerhande tips voor raadsleden. We zouden u niet willen onthouden dat u dat ook krijgt want er zou toch eens iets instaan dat u gemist heeft. Dat krijgt u zeker nog.

c. Afscheid mevrouw M. Pater-von Wasserthal als lid van de Rekenkamercommissie

De **voorzitter**: We gaan naar agendapunt 1.c. dat is het afscheid van mevrouw Pater-von Wasserthal als lid van de Rekenkamercommissie. Ik loop weer even die kant op en ze zit daar op de publieke tribune. Maar het is wel raar als ze in uw midden moet gaan staan, dus ik ga haar op deze manier toespreken. Het is een beetje raar want ik moet een beetje zo praten, maar dat is niet anders, want we hebben alle varianten al geprobeerd, begreep ik van de griffier, in het midden zitten, buiten zitten, voor zitten, dit bleek uiteindelijk de beste optie. Dat heeft niets te maken met het feit dat we u op een warme manier willen toespreken want nu we de heer Schoonbeek hebben uitgezwaaid, en mijnheer Zamani zojuist is geïnstalleerd zijn we er nog niet, want vandaag nemen we nog afscheid van twee andere personen die zich volop met het raadswerk hebben beziggehouden. Ik houd ervan, dat weet u, om de agenda te volgen en ik vind er sowieso wat voor te zeggen dat we van de alfabetische volgorde uitgaan. Mevrouw Pater-von Wasserthal, Marian Pater-von Wasserthal, dat betekent dat ik nu graag het woord tot u wil richten.
Acht jaar lang maakt u deel uit van onze Rekenkamercommissie en nu zit het erop. Daar kunnen we niet zo heel veel aan doen. Het zijn de reglementen die dit bepalen. De benoeming geldt voor een periode van twee jaar en daarna kan de raad een commissielid nog eens twee keer voor een termijn van drie jaar herbenoemen. Dat u de rit volledig heeft uitgezeten, zegt natuurlijk alles over onze tevredenheid over de wijze waarop we u aan deze belangrijke functie invulling heeft gegeven. En ook zelf verrichtte u de taak met veel belangstelling en plezier, anders had u het waarschijnlijk ook nooit zo lang bij ons volgehouden.
We hebben het teruggezocht. Op 13 oktober 2014 werd u benoemd. Vanaf dat moment ging u ook aan

de slag. 'Ik vind het belangrijk dat de raad onafhankelijk kan controleren of dat wat ze wil bereiken, ook bereikt wordt', luidde indertijd uw motivatie om te solliciteren. Het valt op onze internetsite ook nog terug te lezen. U kende toen al het klappen van de zweep, aangezien u zelf deel heeft uitgemaakt van de gemeenteraad van Zwijndrecht. Dankzij die ervaring beschikte u over een scherp inzicht in het functioneren van het lokale bestuur. En daarnaast beweegt u zich al sinds 1999 in het publieke domein, waarbij u onder meer als oprichter van uw adviesbureau graag aan de slag gaat met projecten op het gebied van, aldus uw internetsite, informatievoorziening en organisatieontwikkeling en managementcontrol. Bovendien toont u uw maatschappelijke betrokkenheid als bestuurslid van onder meer het Humanistisch Verbond en de Voedselbank Dordrecht. Het is een indrukwekkend pakket.
Van al die deskundigheid heeft Zoetermeer de vruchten mogen plukken. Aan ruim 25 onderzoeken van de Rekenkamercommissie heeft u bijgedragen. Aan uw reactie te zien, wist u dat niet volgens mij, hè? Met de twee andere commissieleden overlegde u om de drie weken wat eveneens aangeeft hoe intensief deze functie is. U liet zich er niet door van de wijs brengen, nuchter en praktisch benaderde u steevast de onderzoeksvraag tot de kern. U bent optimistisch en wars van bijzaken. U kunt goed relativeren. 'Marian houdt niet van onnodige zwaarwichtigheid', vertelde ook Marko Bos, de voorzitter van de Rekenkamercommissie. Hij voegde hieraan toe dat u ook nog eens, en ik citeer, 'allergisch bent voor wollig en ondoorzichtig taalgebruik'. Nou, daar zeg ik verder niks over. Dat zijn eigenschappen die mij ook aanspreken, want we zitten hier niet om elkaar het doolhof in te sturen, maar om te kijken hoe we zo goed mogelijk de stad van dienst kunnen zijn. U heeft hier volop uw steentje aan bijgedragen, waarbij het u nooit zozeer om louter de gemeentelijke financiën was te doen. Natuurlijk, ze zijn belangrijk, of zeg maar gerust, cruciaal. Maar getallen en bedragen alleen zijn in uw ogen abstracte eenheden die voor het overige maar weinig zeggen. In plaats daarvan wilde u juist verder kijken naar de mensen en de maatschappelijke vraagstukken die achter de cijfers schuilgaan. Armoedebeleid, burgerparticipatie, de participatie in de Regionale Energiestrategie en ecologische duurzaamheid zijn enkele van de vele thema's en onderwerpen die dan ook op uw bijzondere belangstelling hebben mogen rekenen.
De sociale betrokkenheid staat buiten kijf. Scherp en met humor, heeft u uw licht over uw dossiers laten schijnen. U staat bekend als iemand die goed georganiseerd en efficiënt te werk gaat en tot conclusies en aanbevelingen probeert te komen die niet alleen concreet, maar ook goed herkenbaar zijn. Het belang hiervan kan niet worden overschat. Wat hebben we aan rapporten die zich beperken tot algemeenheden, non issues of onbegrijpelijke redenaties? Het antwoord moge duidelijk zijn. Ook u moet hier niets van weten. U streefde daarom steevast naar resultaten die juist praktisch hanteerbaar zijn voor zowel de raad, als het college en dat verdient waardering, respect en complimenten. U stuurde bij of trapte op de rem voor zover dit aan de orde was. U liet natuurlijk met uw medecommissieleden en conform de verordening zien waar het haperde, ten aanzien van de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. U gaf ons stof tot nadenken en u hield ons geregeld een spiegel voor. Soms was dit confronterend. Altijd was het nuttig.
Namens de gemeenteraad en het college kan ik u dan ook zeggen dat het erg op prijs is gesteld en vanaf deze plaats wil ik u daarom bedanken voor dat wat u voor onze stad heeft gedaan en heeft betekend. Dat doen we niet alleen met woorden, maar ook met bloemen, en, wil ik tegen alle andere in deze zaal zeggen, natuurlijk ook met een warm en hartelijk applaus. Dank u wel. (applaus)
Dan zou ik nu het woord aan mevrouw Pater willen geven, die ook graag het woord tot de raad wil richten.

Mevrouw **Pater**: Heel kort wil ik iets tegen u zeggen, namelijk dat de gemeente Zoetermeer in mijn hart is gaan zitten na de afgelopen acht jaar rekenkamerwerk. We hebben van zo veel kanten het beleid van Zoetermeer gezien en met zo veel raadsleden, maar ook colleges te maken gehad en het effect gezien van alles wat u wil bereiken, met inwoners van Zoetermeer gesproken over allerlei onderwerpen, met ambtenaren gesproken en zoveel openheid mogen ontvangen. Dat is niet altijd hoe dat gaat bij rekenkamerwerk. Soms zijn zeker ambtenaren wel eens angstig voor een Rekenkamer, hoe je doet en wie je bent en wat je voor invloed hebt. Maar dat hebben we hier eigenlijk niet meegemaakt. Daar wil ik u ontzettend voor bedanken. Ik heb met heel veel plezier en heel veel liefde het werkt voor de Rekenkamer in Zoetermeer gegaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, ook voor u en de raad uiteraard de mogelijkheid om straks afscheid te nemen tijdens de schorsing.

d. Afscheid commissielid de heer M.G. van der Snoek

De **voorzitter**: Dan hebben we nog een afscheid, dat is het afscheid van het commissielid de heer Van der Snoek. Eerst het formele deel, er is geen verzoek tot stemming ontvangen dus ik constateer maar

dat u bij acclamatie akkoord gaat met dat raadsvoorstel. Dat is het geval. Mijnheer Van der Snoek heeft aangegeven niet bij deze raadsvergadering aanwezig te zullen zijn. Uiteraard willen we hem via deze weg namens de raad en ons allen bedanken voor zijn inzet die hij heeft gepleegd. Hij krijgt natuurlijk ook een mooie bos bloemen en die worden morgen bij hem thuisbezorgd.
Dan stel ik voor dat we nu even schorsen dan heeft u de gelegenheid om de heer Zamani te feliciteren en afscheid te nemen van de heer Schoonbeek en mevrouw Pater. Ik stel voor dat we om 20.20 verder gaan.

Schorsing

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Leden van de raad, dames en heren, ik heropen de vergadering en kom daarmee bij agendapunt 2, het spreekrecht. Er heeft zich een inspreker gemeld en dat is de heer Vergers, over het referendum en de referendumverordening. U kent de spelregels, vijf minuten, gaat uw gang mijnheer Vergers.

De heer **Vergers**: Dank u voorzitter. Graag wil ik vandaag en zoals gebruikelijk op persoonlijke titel uw aandacht vragen voor de referendumverordening en voor het proces van het aanvragen van een referendum.
Terug in de geschiedenis: eind vorig jaar in december 2021 heeft de gemeenteraad tal van verordeningen tegen het licht gehouden en herijkt en bijgesteld, maar de verordening voor het referendum is daarvan uitgezonderd. Dat had ook reden, want men dacht 'er komt binnenkort een referendum, het afvalreferendum, en dan kunnen we de ervaringen met dit referendum meenemen en daarna de verordening herijken'. Welnu, inmiddels is het zeven maanden geleden dat we het afvalreferendum hadden. We hebben ervaring opgedaan en het lijkt mij dat er nu weinig meer in de weg staat om de verordening van het referendum te moderniseren. Sterker nog, nieuwe referenda zijn in aantocht. Dus je zou zelfs kunnen zeggen dat er enige noodzaak is om dit te gaan doen.
Ik zal een aantal punten noemen die ik graag aan de raad aanbeveel om naar te kijken. In het algemeen is het zo dat de Vereniging van Nederlandse Gemeenten een modelverordening gemaakt heeft. En de Vereniging van Nederlandse Gemeenten besteedt daar heel veel aandacht aan. Met alle griffiers van veel gemeenten tezamen wordt gekeken wat de best mogelijke versie kan zijn en zo wordt een modelverordening gemaakt. Ik denk dat daar een belangrijk stuk werk wordt verricht, waar zeker dankbaar gebruik van kan worden gemaakt. En als u dan toch daarmee aan de gang gaat, zou ik zeggen, schrap de opkomstdrempel en verkort de termijn waarbinnen een referendum worden gehouden. Haal de fout uit artikel 8, lid 3. Voeg een subsidieregeling toe, zoals we dat ook bij het afvalreferendum hebben gezien, maar dan waarschijnlijk wat aangescherpt gezien de politieke discussies rond deze subsidieregeling en voeg een artikel toe dat aangeeft wat je moet doen na zo'n referendum. Want daar zegt de huidige referendumverordening niets over, terwijl je ook zou kunnen zeggen 'na het referendum wordt er binnen een aantal gemeenteraadsvergaderingen een besluit genomen over het punt waar het referendum over gaat'.
Tot zover de verordening. Voorzitter, dan kom ik nu toe aan mijn rubriek gemeentelijke verbeterpunten. En dit keer focus op de procedure van de praktijk voor het aanvragen van een referendum. De instructie op de website van de gemeente vermeldt dat als je een referendum wilt aanvragen, je een formulier bij de publieksbalie van het stadhuis kunt verkrijgen. Ik heb mij op 4 oktober 2022 vervoegd bij die publieksbalie en er was geen formulier te bekennen. Dit formulier kon dus niet door het stadhuis worden opgeleverd. En daarmee blijft de gemeente in gebreke. In gebreke om het democratische proces te faciliteren en dat zelfs te blokkeren. Ik denk dat er aanleiding voor is om daar opnieuw naar te kijken en dit punt, deze omissie te herstellen.
Dan het tweede punt, dat is de tekst op de website. Ook bij de tekst op de website gaat het een en ander mis. Er staat op de gemeentelijke website dat een referendum uiterlijk binnen twee weken na het bekendmaken van het raadsbesluit bij het gemeente ingediend moet zijn. Leg je daarnaast de verordening, dan blijkt dat de tekst anders zou moeten zijn. En wel 'dat ingediend moet worden binnen twee weken na de dag – ik herhaal: na de dag – waarop de openbare bekendmaking plaatsvindt.' Dat scheelt dus een dag. En die dag kan best beslissend zijn of je het benodigde aantal handtekeningen wel of niet haalt. Dus dat lijkt me ook een punt om de website hierop aan te passen. Kort en, goed. Samenvattend: update de verordening, zorg voor aanwezigheid van het formulier bij de publieksbalie en verbeter de tekst op de website. Tot zover mijn aanbevelingen, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw inspreken, mijnheer Vergers. Dan sluit ik dit agendapunt af.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: We gaan over naar agendapunt 3, dat zijn mondelinge vragen. Die zijn niet ingediend dus ook dat agendapunt kunnen wij als afgehandeld beschouwen.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: We gaan naar agendapunt 4, de mededelingen. Zijn er mededelingen vanuit de raad? Niet het geval. Ik begreep dat er een mededeling vanuit het college is. Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ik heb een mededeling voor die raadsleden en ook een aantal BOA's die zich de afgelopen tijd hebben geërgerd aan de opstelling van fietsers en brommers bij Centrum-West. Ik zie mensen al rechtop gaan zitten. Ik weet niet of het helpt, maar vanochtend is het zebrapad doorgetrokken dus we moeten nu kijken of dat een oplossing zal bieden, maar ik ben blij dat we dat zo snel hebben kunnen regelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Zijn er nog andere mededelingen van het college? Dat is niet het geval, dan gaan we over naar agendapunt 5.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Is er iemand die bij de afdoening ingekomen stukken het woord wenst? Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter, een vraagje over ingekomen stuk 22-443. Dat gaat over de wateroverlast in Meerzicht. Die is van 17 augustus jl. en nog steeds niet afgedaan. Voorzitter, dat vinden we wat lang. Is er zicht op beantwoording op korte termijn?

De **voorzitter**: Ik kijk even naar het college, maar ik denk dat het heel lastig is om daar nu een antwoord op te geven. Ik stel voor dat we daar schriftelijk op terugkomen, is dat akkoord? Ja. Anderen nog over de afdoening ingekomen stukken? Is er iemand die stemming hierover wenst? Er zijn 39 raadsleden aanwezig. Geen stemming, dan is ook dit afgehandeld.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding

a. Bekrachtiging geheimhouding bijlage 2 bij raadsmemo Presentatie situatie Lange-Land Ziekenhuis

De **voorzitter**: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval. Is er iemand die stemming hierover wenst? Ook niet het geval, dan is dat voorstel aangenomen.

b. Bekrachtiging geheimhouding raadsmemo Strategisch document LangeLand Ziekenhuis en bijbehorende bijlage

De voorzitter: Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? De heer Nawijn. Gaat uw gang.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijnheer de voorzitter, wij vragen ons als fractie af waarom dit stuk geheimhouding behoeft. We denken juist dat dit een belangrijk stuk is waar ook de hele raad van moet weten wat erin staat. Dus dat is onze vraag.

De **voorzitter**: We kunnen geen vragen hierover stellen. Het gaat om een stemverklaring. Ik ga er dan maar vanuit dat u het er niet mee eens bent. Ik kijk of er nog anderen zijn die nog een stemverklaring willen afleggen over dit raadsvoorstel. Dat is niet het geval. Wenst u ook stemming over dit raadsvoorstel? Ja. Dan gaan we dat in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad... De griffier moet even snel handelen en dan ga ik wat langzamer praten en ik zou een verhaaltje kunnen gaan vertellen maar dat lijkt me niet verstandig, maar in deze tijd is de griffier inmiddels klaar met de iPad. Dus ik ga nu het raadsvoorstel in stemming brengen. Voor alle helderheid: 6.b. Bekrachtiging geheimhouding raads-

memo Strategisch document LangeLand Ziekenhuis en bijbehorende bijlage. Mag ik de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn vragen hun hand op te steken? Tegen dit raadsvoorstel. Dat is de fractie van de LHN. Dan is dit raadsvoorstel met 34 stemmen voor en 5 tegen aangenomen.

7. Hamerstukken

De **voorzitter**: We gaan over naar agendapunt 7, de hamerstukken. Als het goed is – dat hoop ik want dan kunnen we ook zien of u de procesbrief goed leest – behandelen we de hamerstukken vanaf vandaag in een keer. U krijgt natuurlijk als u dat wenst nog de mogelijkheid om een stemverklaring te geven maar dan moet u even aangeven bij welk stuk u dat zou willen doen.
Aan de orde zijn de raadsvoorstellen die als hamerstuk kunnen worden afgedaan en de titels van de raadsvoorstellen, ik ga ze niet allemaal opnoemen, dat begrijpt u, staan op de agenda van vanavond. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring die onder de hamerstukken staan? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming wenst over een van deze raadsvoorstellen? Ook niet het geval. Dan zijn deze raadsvoorstellen aangenomen. Dank u wel.

a. **Raadsvoorstel Vergaderschema raad en commissies 2023**
b. **Raadsvoorstel Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording**
c. **Raadsvoorstel Technische wijziging Wmo-verordening**
d. **Raadsvoorstel Vaststelling Nota Bodembeheer Zoetermeer en Bodemkwaliteitskaart Zoetermeer 2021**
e. **Raadsvoorstel Zienswijze Jaarstukken 2021 en Ontwerpbegroting 2023 De Binnenbaan BV**
f. **Raadsvoorstel Regionaal Risicoprofiel en Beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2023-2026 VRH**
g. **Besluitenlijst en notulen van 12 september 2022**

8. Benoeming/aanwijzing leden interne commissies en werkgroepen

a. Presidium

De **voorzitter**: Kandidaat voor benoeming als lid van het presidium is de heer Zamani. Wenst iemand hier het woord over te voeren? Dat is niet het geval, er is ook geen verzoek tot schriftelijke stemming. Dan mag ik concluderen dat er bij acclamatie gekozen is? Ja hoor, gaat uw gang.(applaus) Gefeliciteerd mijnheer Zamani, welkom in het presidium, zou ik haast zeggen.

b. Auditcommissie

De **voorzitter**: Ook hier is de kandidaat voor benoeming als lid van de Auditcommissie de heer Zamani. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Niet het geval, er is ook geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen dus mag ik ook concluderen dat de benoeming van betrokkene bij acclamatie akkoord is? (applaus) Ja, dank u wel.

c. Werkgeverscommissie

De **voorzitter**: Kandidaat voor benoeming als lid van de Werkgeverscommissie is de heer Haak. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Niet het geval, er is ook geen verzoek tot schriftelijke stemming. Mag ik dan ook concluderen dat de benoeming van betrokkene bij acclamatie akkoord is? (applaus) Ja, dank u wel.

d. Klankbordgroep Communicatie

De **voorzitter**: De kandidaat voor benoeming als lid van de klankbordgroep Communicatie is ook de heer Haak. Voor de aanwijzing als lid van de klankbordgroep Communicatie stemmen wij bij handopsteken. Is er iemand die behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring? Nee, iemand die behoefte heeft aan stemming? Ook niet. Aangenomen, dan is ook de heer Haak lid van de klankbordgroep Communicatie.

9. Voordracht/aanwijzing (plaatsvervangende) leden verbonden partijen

De **voorzitter**: Er zijn verschillende raadsleden die zich kandidaat hebben gesteld voor diverse

vacatures en vandaag besluiten we over die voordrachten en aanwijzingen. Voor de overige vacatures, zeg ik er meteen bij, die er nog steeds zijn, hebben zich tot op heden geen kandidaten gemeld. Ik concludeer dan ook dat deze vacatures vooralsnog open blijven staan. We beginnen met 9.a.

a. Algemeen bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg

De **voorzitter**: Kandidaat voor de aanwijzing als lid van het Algemeen bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg is mevrouw Meurs-Troch. Omdat zij al plaatsvervangend lid is, stellen wij voor deze aanwijzing in te trekken en haar aan te wijzen als lid van het Algemeen bestuur GR Bedrijvenschap Hoefweg. Daarover stemmen wij bij handopsteken. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Is er iemand die hier stemming over wenst? Nee, dan is mevrouw Meurs benoemd in het Algemeen Bestuur.

b. Algemeen bestuur GR Bleizo

De **voorzitter**: Dan het Algemeen bestuur GR Bleizo. Daarvoor is ook mevrouw Meurs kandidaat. Ook hier dezelfde procedure, zij was al plaatsvervangend, ik stel u voor deze aanwijzing in te trekken en haar aan te wijzen als lid. Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Is er iemand die hier stemming over wenst? Niet het geval, ook deze is aangenomen.

c. MRDH-Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

De **voorzitter**: Dan de MRDH-Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat. Hiervoor hebben zich nog geen kandidaten gemeld. dat geldt ook voor 9.d.

d. MRDH-Adviescommissie Vervoersautoriteit

De **voorzitter**: Dus nogmaals de oproep als er kandidaten zijn, meldt u zich ook aan.

e. Rekeningcommissie GGD & Van Tuyllpark Haaglanden

De **voorzitter**: Kandidaat voor de voordracht als plaatsvervangend lid voor de Rekeningcommissie GGD & Van Tuyllpark Haaglanden is de heer Buisman. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Niet het geval. We hebben ook geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen. Dus ik concludeer dat dit ook bij acclamatie akkoord is. (applaus) Dat is het geval, dank u wel.

e. Rekeningcommissie Bleizo

De **voorzitter**: Voor de Rekeningcommissie Bleizo hebben zich ook tot op heden geen kandidaten gemeld.

f. Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

De **voorzitter**: Kandidaat voor de voordracht als plaatsvervangend lid bij de Rekeningcommissie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is de heer Buisman. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Over de voordracht is geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen en ik concludeer dat ook deze voordacht bij acclamatie akkoord is. Is dat het geval? (applaus) Dank u wel.

g. Financiële adviescommissie Veiligheidsregio Haaglanden

De **voorzitter**: Kandidaat voor de voordracht als lid van de Financiële adviescommissie Veiligheidsregio Haaglanden is de heer Van der Vlies en kandidaat voor de voordracht als plaatsvervangend lid van de Financiële adviescommissie Veiligheidsregio Haaglanden is de heer Van Rumpt. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Ook hier geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen. Mag ik daarmee ook concluderen dat de voordracht van beiden akkoord is? (applaus). Ja, dat is wel een unicum. Dat is de eerste die gewoon voor zichzelf begint te klappen, dat is wel mooi, maar u heeft helemaal gelijk ook, mijnheer Van der Vlies. Als niemand het doet, zou ik het zelf ook doen. Maar er is geconstateerd dat u beide bent benoemd. Hartstikke mooi.

10. Debat (inclusief stemmingen)

a. Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI

De **voorzitter**: Daarmee zijn we aangekomen bij agendapunt 10, het debat. Allereerst hebben we 10.a. raadsvoorstel Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI. Ik ga allereerst inventariseren wie hier het woord over wenst te voeren. Ik zie in ieder geval de heer Mooiman, ik zag mijnheer Van der Vlies, mijnheer Van den Boomgaard, mijnheer Duiven, de heer Haak, mevrouw Brouwer, mijnheer Weekenstroo, mevrouw Van Damme, mijnheer Aiobi, mijnheer Ekkelenkamp, mijnheer Louw, mevrouw Meurs en mevrouw Wortel. De heer Mooiman, gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. Een jaar geleden, op 11 oktober 2021, heeft de Zoetermeerse raad uitgebreid gesproken over het verzoek van het COA tot het vestigen van een noodopvang. Indertijd was het voorstel er ook voor om voor 50% statushouders en 50% zogeheten evident kansrijke asielzoekers op te vangen. Onze fractie bracht toen zorgen naar voren en diende ook een aantal voorstellen in, waaronder de noodopvang in zijn geheel afwijzen, het aandeel asielzoekers schrappen, maar ook het beperken van de duur van een eventuele noodopvang, mocht die er komen. Dat laatste voorstel werd ook aangenomen. Een duidelijk voorstel waar veelvuldig over is gesproken om de duur van een eventuele noodopvang te beperken tot maximaal één jaar en afdwingbare afspraken te maken over het vertrek. En de gemeente heeft de duur van de noodopvang van een jaar ook veelvuldig gecommuniceerd, voor en na die vergadering. Daar was geen onduidelijkheid over.
Toch voorzitter, staan we hier weer. Het COA diende een verzoek tot verlenging in. En het college nam al snel een positieve houding aan. Daarmee werd ons amendement dat aangenomen was en ook de debatten die we erover gehad hebben terzijde geschoven. Voorzitter, dat stelt ons teleur. Het doet ook iets met het vertrouwen van onze inwoners in onze besluitvorming. Een vraag aan het college is dan ook of het denkt dat deze gang van zaken bevorderlijk werkt voor het vertrouwen van onze inwoners in de gemeente.

De **voorzitter**: U bent al door uw tijd heen, dus ik verzoek u af te ronden.

De heer **Mooiman** (PVV): Ik ga afronden voor de eerste termijn. Verdere inzet op opvang betekent ook meer druk op de woningmarkt en de sociaaleconomische positie. Twee zaken die al onder druk staan. En tevens werkt het college op deze wijze mee met het in stand houden van het door het rijk gecreëerde falende asielbeleid. Maar wij zien liever dat het college het rijk probeert duidelijk te maken dat dit beleid de toekomst niet heeft en onze fractie zegt opnieuw nee tegen de opvang. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer Mooiman, dan geef ik het woord aan de heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. De evaluatie laat zien dat er weinig problemen zijn met de noodopvang in de voormalige gevangenis. Nu wil het COA niet alleen verlenging voor de opvang maar ook meer mensen plaatsen. Dat hoeft ook nog geen probleem te zijn. Als het maximale aantal van 630 mensen opgevangen wordt op dezelfde manier als de 500 mensen nu worden opgevangen, dat wil dus zeggen met maximaal twee mensen in een van de beschikbare kamers, kan Zó! Zoetermeer daarmee akkoord gaan.
Voor wat betreft de voorgestelde termijn van twee jaar hebben we wel bedenkingen. Het is te makkelijk om ervan uit te gaan dat wat een jaar goed gaat ook wel drie jaar goed zal blijven gaan. Daarbij komt dat er een groter aantal mensen zal worden opgevangen en dat is een situatie die we nog niet kennen. De gedegen evaluatie is dus wat ons betreft een belangrijke wens en we dienen daarom het amendement van de VVD graag mee in.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies, een interruptie van mevrouw Wortel. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik hoor de heer Van der Vlies vertellen dat hij heel graag een gedegen evaluatie wil hebben, mochten we na dit jaar als de verlenging doorgaat, ervoor moeten kiezen of op het punt staan om nogmaals een à twee jaar te verlengen. Wat ziet u dan als een goede evaluatie als u weet dat de evaluatie van de afgelopen keer eigenlijk niet meer is geweest dan wat buurtcommissies vragen waar de politie in zit, het COA en vijf buurtbewoners, en wat informatieavonden, maar dat de evaluatie niet de kritische noot heeft laten zien, zoals wij heel graag hadden willen hebben, omdat we nu eigenlijk een scheef beeld hebben? Wat vindt u een goede evaluatie?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik had de indruk dat het best een goede evaluatie was en als ik nu hoor wat mevrouw Wortel opnoemt aan deelnemers van die evaluatie die inbreng hebben geleverd, dan lijkt me dat best een volledige evaluatie. Ik weet niet precies wat er nu nog gemist wordt.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik denk zelf als u het heeft over een buurtcommissie dat we moeten spreken over mensen uit de buurt, zowel de kritische buurtbewoner, als de niet kritische buurtbewoner, zowel de kritische winkelier als de niet kritische winkelier. En de winkelier is natuurlijk een heel andere partner in dezen. Dus als ik het over een goede buurtcommissie heb, heb ik het over een buurtcommissie die wat regelmatiger bij elkaar is. De laatste vergadering van deze buurtcommissie was in juni en de evaluatie was daarna en dat vind ik een kwalijke zaak. Dus ik vind het niet helemaal objectief als we het over een goede evaluatie hebben want ook daar valt nog veel te verbeteren.

De **voorzitter**: En mevrouw Wortel, u weet het, interrupties iets korter als het mag. Mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ik ben het natuurlijk eens met mevrouw Wortel dat er gewoon een goede evaluatie moet komen en dat een buurtcommissie daar deel van uit moet maken.
Dan voorzitter, nog wat woorden over de asielopvang in het algemeen. De aanpak van het rijk – ik had eerst willen schrijven 'het beleid van het rijk', maar dat gaat echt een beetje te ver – als het gaat om die asielopvang is een rommeltje – en dan houden we het netjes – en dan is het opnieuw aan de gemeenten om die problemen op te lossen. Zó! Zoetermeer loopt niet weg voor de verantwoordelijkheid om de vluchtelingen opvang te bieden. En tegelijkertijd, intussen krijgen de gemeenten de schuld van het gebrek aan opvangplaatsen, terwijl structurele oplossingen van het rijk moeten komen. Het is nu al zover dat het rijk gemeenten wil gaan dwingen om opvang te organiseren. Het zou wat ons betreft niet zo bezwaarlijk zijn als die dwang is gericht tegen gemeenten die blijven weigeren om opvang te verzorgen. Dat zou niet mogen gelden voor de gemeenten die zich daar wel voor inspannen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies voor uw eerste termijn. Dan ga ik nu naar mijnheer Van den Boomgaard en die heeft een minuut extra.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, bedankt. De vraag om de PI te verlengen als COA is verwerpelijk. Allereerst omdat wat wij al een belofte hebben gedaan aan onze inwoners: een jaar. Een jaar te veel, als u mij vraagt, maar daar kom ik zo op terug. Eerst wil ik het hebben over de belofte die gedaan is. Een jaar is de toezegging geweest die duidelijk gecommuniceerd is aan de Zoetermeerse inwoner. Om dit dan nu te verlengen is niet wat beloofd is aan de Zoetermeerder en wanneer dit college tot verlening besluit, houdt het zich niet aan de overeenkomst met de inwoners.
Een man een man, een woord een woord, zo ben ik opgevoed en daar ben ik dankbaar voor. Dit geeft mij het verantwoordelijkheidsgevoel om mij aan afspraken te houden die ik met anderen maak. Het maakt de relatie sterker. En geeft het vertrouwen in elkaar. Wanneer dit college de term 'afspraak is afspraak' terzijde legt, betekent dit dus direct dat het vertrouwen in de lokale politiek afneemt, waar van goede relatie al bijna geen sprake meer is. We kunnen een democratiseringsagenda opstellen en nog veel meer doen. Maar wanneer de lokale politiek het vertrouwen blijft beschamen, zal dit tevergeefs zijn. Ik vraag het college dan ook voet bij stuk te houden en na het toegezegde jaar dan ook per direct te stoppen met het opvangen van asielzoekers in de PI. Daarmee zal het college bijdragen aan herstellen van vertrouwen in de politiek. Kan de betreffende wethouder toezeggen dat de gemaakte afspraken blijven staan en zij de verlenging niet in beraad zal nemen?
Zoals beloofd, zou ik terugkomen op het 'een jaar te veel' in mijn optiek. Wellicht bekend bij sommigen van jullie, ben ik vele malen in Hongarije geweest en ik hoop er nog vaak te komen. Zo ben ik ook meerdere malen bij de grensovergang geweest van Servië met Hongarije. De plek waar in 2015 de vloedgolf van illegale migranten op stoom kwam. Dankzij het hek aan die grens is dit een halt toegeroepen, maar er zijn nog steeds mensen, veiligelanders die illegaal het hek over klimmen of er zelfs gangen onderdoor graven zoals ik mocht zien in 2019, toen ik daar was. Allen, de meerderheid, rond 95%, jonge mannen. Mijn laatste bezoek was afgelopen zomer. Tijdens het reces had ik besloten de actualiteit op te halen bij deze grens. Nog steeds 95% jonge mannen die illegaal de grens over willen komen, maar de situatie is nog schrikbarender geworden. De veiligelanders, velen uit Pakistan en Noord-Afrika

hebben zich inmiddels bewapend en schieten door het hekwerk naar Hongaarse douanebeambten, grenspolitie en zelfs boswachters, met een vuurwapen. Zelfs met kalasjnikovs. Dit zijn de mensen die ook naar Nederland, dus ook naar Zoetermeer komen. Ik heb een Hongaarse grenswachter gesproken die op social media is opgezocht door deze illegalen en daar is zowel hij als zijn gezin met de dood bedreigd.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, U bent door uw drie minuten heen dus ik vraag u af te ronden.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik rond af. In ieder geval, hij is bedreigd op de meest verschrikkelijke manier zodat zijn kinderen niet meer naar school durven. Even kijken waar ik het dan eventjes ga herpakken.

De **voorzitter**: Nou, u hoeft niet te herpakken want u bent al door uw tijd heen. Ik stel voor een laatste zin.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Anders kom ik in mijn tweede termijn even terug.

De **voorzitter**: Prima, dank u wel. Dank voor uw eerste termijn, dan gaan we over naar mijnheer Duiven voor zijn eerste termijn, gaat uw gang. O, er is een interruptie. Die had ik even gemist. De heer De heer Louw, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Het is misschien jammer dat mijnheer Van den Boomgaard dit niet kon afmaken want hij zou terugkomen op 'dat jaar liever ook niet'. Dat triggerde mij trouwens wel want we hebben een afspraak gemaakt, zoals u ook zegt, voor een jaar. Dus eigenlijk tornt u dan zelf aan de afspraak en u zegt 'afspraak is afspraak'.
Maar dan kom ik even op een andere vraag. Want we hebben een afspraak gemaakt, namelijk voor een jaar noodopvang in de PI. En dan komt nu een nieuw verzoek. Dus vanavond kunnen we een nieuwe afspraak maken. U hamert er zo op dat het vertrouwen van de burger in de politiek verdwijnt als we ons niet aan afspraken houden, in mijn ogen houden we ons aan de huidige afspraak en kijken we vanavond of er een nieuwe afspraak kan komen. Als we uw lijn zouden volgen, kun je dus never nooit meer iets veranderen wat de politiek ooit ergens over heeft besloten. Dus mijn vraag is, mijnheer Van den Boomgaard, vindt u dat we nu eigenlijk allemaal naar huis kunnen gaan, want er liggen overal afspraken voor, en die hoeven nooit meer te veranderen want afspraak is afspraak, want anders missen we het vertrouwen van de burgers in Zoetermeer in deze politieke raad?

De **voorzitter**: Dank u wel. Ook voor de heer Louw geldt probeer alstublieft uw interrupties kort te houden want u heeft ook uw eigen termijn nog. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank voorzitter, een uitstekende vraag. De vorige termijn was de FVD er niet en nu gelukkig wel dus laat dat een verschil zijn. Het is een afspraak die de toenmalige raad heeft gemaakt met de bewoners van Zoetermeer. Als ik het over de afspraken heb waar wij dan voor staan – en ik heb ook aangegeven, daar zou ik op terugkomen – dat een jaar te veel is in mijn optiek en in die van FVD Zoetermeer, zijn dat twee verschillende zaken. Als we dan gaan kijken naar de afspraken die zijn gemaakt zijn er ook andere afspraken gemaakt. Er wordt heel vaak gerefereerd aan het Marrakesh Akkoord, maar er is ook een verdrag in Dublin gemaakt. Dat is dat, als we het over vluchtelingen hebben, ze in het eerste land waar het veilig is, waar geen oorlog is, moeten verblijven.
Allemaal afspraken die genegeerd worden. Zowel van hogerhand, maar ook afspraken die in de gemeenteraad vorig jaar, waar de PVV trouwens perfect aan refereerde, zijn gemaakt en ook duidelijk zijn gecommuniceerd. En als het zo gecommuniceerd is, in dat geval, een man een man, een woord een woord.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Mijnheer Louw nog?

De heer **Louw** (PvdA): Dank u voorzitter, ik probeer het kort te doen, het ging mij om de algemene lijn 'afspraak is afspraak', dus ik stap even af van het specifieke onderwerp waar we het nu over hebben. Zegt u nu 'afspraak is afspraak betekent dat er nooit iets kan veranderen'? Zegt u dat nu eigenlijk?

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik vind, FVD Zoetermeer vindt dat als er afspraken met de inwoners worden gemaakt en toezeggingen zijn gedaan, je je daaraan moet houden.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Verder geen interrupties? Dank u wel voor uw eerste termijn dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De huidige bestuursovereenkomst met het COA voor de noodopvang van evident kansrijke asielzoekers en statushouders loopt op 9 februari volgend jaar af. Het COA heeft gevraagd om een nieuwe bestuursovereenkomst om deze noodopvang nog eens voor een of twee jaar mogelijk te maken en zo mogelijk uit te breiden tot maximaal 630 plaatsen.
Voorzitter, mensen die hun leven door oorlog, onderdrukking of geweld niet meer zeker zijn in hun eigen regio, op de vlucht zijn geslagen, hebben recht op asiel. Op een tijdelijke veilige opvang in hun eigen regio. Of als dat niet anders kan, elders in de wereld, waaronder Nederland, en dus ook in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, een interruptie voor u mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u wel voorzitter, het is frappant wat de VVD hier zegt. Er zijn verdragen afgesproken in Dublin dat vluchtelingen in het eerstvolgende land waar geen oorlog is, opgevangen dienen te worden. Hoe staat de VVD dan daar tegenover of zijn die afspraken dan ook van tafel?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dat is buiten de orde van waar we hier vanavond als raad over spreken. Volgens mij staan we hier in de gemeenteraad van Zoetermeer en hebben we het over datgene waar de gemeenteraad over gaat en wat voorligt in het besluit om wensen en bedenkingen uit te spreken over eventuele verlenging van de noodopvang in de PI. We hebben het volgens mij niet over het asielbeleid zoals dat op nationaal niveau gevoerd wordt, inclusief de verdragen die daarover zijn gesloten, of zouden moeten zijn gesloten.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Dan denk ik dat de FVD Zoetermeer daar toch anders in zit omdat dit juist een gevolg is van verzakend beleid omdat men zich juist aan die afspraken niet houdt. We kunnen wel blijven handhaven op de gevolgen en daar actie ondernemen maar dan lopen we altijd achter de feiten aan. Is mijnheer Duiven het met mij eens dat we het probleem bij de oorzaak moeten aanpakken?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Nu weet ik niet over welke problemen mijnheer Van den Boomgaard het heeft, het is niet uit te sluiten dat het over een probleem gaat dat op rijksniveau aandacht verdient en daar ook onderwerp van discussie is. Dus ik ga niet mee in zijn uitnodiging om hier het asielbeleid op nationaal of internationaal niveau te gaan bediscussiëren, dat is niet aan deze gemeenteraad om daar uitgebreid met elkaar van gedachten over te wisselen. Er is een ander niveau voor om daar met elkaar over te spreken en daarover te besluiten.

De **voorzitter**: Nu heel kort nog want u kunt het voor de derde keer proberen, maar probeer het, zou ik zeggen. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan wil ik alleen iets constateren voorzitter, als het mag. Dat betekent dus dat het falend beleid dat de VVD op landelijk gebied voert, gedragen wordt door de VVD lokaal door statushouders dus eerder te huisvesten dan andere problemen aan te pakken, zoals huisvesting.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dan heeft mijnheer Van den Boomgaard mijn antwoord niet begrepen. Maar dat geeft niet.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verder gaat. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Zoals ik reeds in de commissie Samenleving heb aangegeven staat de VVD Zoetermeer positief tegenover het verzoek van het COA mits de strikte voorwaarden voor deze noodopvang hetzelfde blijven en de looptijd van de periode beperkt blijft tot de door het college voorgestelde termijn van twee jaar. Dus nadrukkelijk zonder de door het COA gevraagde verlengingsperiode van telkens een jaar. Deze voorwaarden voor wat betreft onder meer de samenstelling van de op te vangen groep en de veiligheid voor de omgeving vormen, naar de overtuiging van de VVD, een belangrijke factor voor de tot op heden succesvolle opvang, zoals ook uit de evaluatie blijkt.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, een interruptie van mevrouw Wortel. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, vorig jaar heeft de VVD bij monde van de heer Van Gils een vlammend betoog gehouden om de opvang pertinent maar één jaar te houden. Wat is dan nu veranderd dat u zegt 'het maakt voor ons allemaal niet uit, doe maar een jaar erbij, misschien twee jaar, en nog eens een keer een uitbreiding'?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Volgens mij, en dat was een beetje het debatje dat net ook aan de orde was, hebben we vorig jaar besloten dat de bestuursovereenkomst die gesloten mocht worden een jaar zou duren, en die duurt ook een jaar. Die loopt volgend jaar op 9 februari af en daarom – en dat vind ik heel logisch – ligt er nu een nieuw verzoek voor met een nieuwe procedure om ons uit te spreken over eventuele wensen en bedenkingen om ons uit te spreken over een nieuw verzoek en een eventuele nieuwe overeenkomst. Dat is volgens mij erg straight forward en doet verder niets af aan de besluitvorming, overwegingen en de vlammende betogen die toen onder andere door collega Van Gils zijn gehouden.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel nog en dan ga ik naar mevrouw Meurs.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb even een vervolgvraag want u geeft niet helemaal antwoord op mijn vraag: wat is dan het verschil met vorig jaar?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Het verschil met vorig jaar is dat er nu een nieuw verzoek voorligt waar we ons als raad over mogen uitspreken in de vorm van wensen en bedenkingen. En dat doen we nu op dit moment en we maken in dat opzicht nieuwe afwegingen op basis van een nieuw verzoek en een eventueel nieuw te sluiten bestuursovereenkomst.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Meurs en de heer Mooiman komt zo ook nog. Eerst mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, ik hoor mijnheer Duiven zeggen, volgens mij, dat hij bereid is uit te breiden naar 630 personen, maximaal, onder dezelfde voorwaarden met dezelfde samenstelling. Mijn vraag aan mijnheer Duiven is: heeft u ons amendement gezien dat daarop wijst?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik heb me niet uitgesproken over de samenstelling. Ik heb gerefereerd aan het verzoek van het COA om uit te breiden tot maximaal 630 personen. Maar we hebben allemaal kennisgenomen van de wijze waarop het collegevoorstel – en dat ligt dus ook in dat voorstel vervat – voorstelt die 630 aan te vliegen om daar een flexibele schil van te maken en een deel daarvan te reserveren voor de crisisnoodopvang. U kent het voorstel. En dat onderschrijven wij. We vinden dat een heel verstandige aanpak om op die manier om te gaan met de huidige en de verwachte opgave voor opvang, noodopvang en crisisnoodopvang. Omdat voor ons die samenstelling een punt van aandacht is, hebben we ons eigen amendement gemaakt waar ik in mijn tekst zo op terugkom.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. Het werd al gezegd, de VVD heeft inderdaad vorig jaar in een flink betoog aangegeven dat het echt voor maximaal een jaar blijft, punt uit. Er is toen inderdaad ook een amendement opgesteld dat zo'n noodopvang maximaal een jaar blijft. Daar kun je van alles over zeggen, maar er staat 'maximaal een jaar'. Dat is het. Daar staat ook de VVD onder. Dus toch: wat is er nou veranderd? Hoe kunt u daar op deze manier, zoals u dat nu doet, afstand van nemen? U doet eigenlijk alsof dat hele amendement met die bewoording zoals het daarin staat, niet bestaat.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dan ga ik in herhaling treden. Dat is dezelfde vraag die mij al eerder is gesteld, dus het antwoord is hetzelfde. We hebben vorig jaar wensen en bedenkingen kunnen uitspreken. En dat is ook gebeurd. Daar zijn ook inderdaad diverse amendementen voorgesteld en een daarvan om die termijn van de bestuursovereenkomst te beperken tot maximaal een jaar. Dat is gebeurd, nu ligt er een nieuw verzoek. Nogmaals, ik herhaal mijzelf nu deels, en daar gaan we ons opnieuw over uitspreken. Dat is de feitelijke situatie. Dat is ook de afweging die mijn fractie op dit moment heeft gemaakt en die ik op dit moment toelicht.

De **voorzitter**: De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Ik ga het toch nog een laatste keer proberen, voorzitter want er staat niets over een bestuursovereenkomst in dat amendement. Er staat duidelijk in dat de noodopvang maximaal een jaar blijft. Dus dat is heel iets anders dan wat u nu zegt.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dat was een amendement op de toen voorliggende discussie waarin we wensen en bedenkingen konden uitspreken over een af te sluiten bestuursovereenkomst met het COA en waar we toen als raad in hebben geamendeerd of hebben vastgelegd dat de werking van die overeenkomst maximaal een jaar zou zijn. Volgens mij is dat het geval en staat dat verder niet ter discussie en daar mag men het COA en de gemeente Zoetermeer aan houden.

De **voorzitter**: Ik zie nog een interruptie van mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik dacht, ik kan wachten op een eigen termijn, maar het is eigenlijk meer passend om dit hier als interruptie te plaatsen. Ik kan me herinneren dat bij de discussie vorig jaar het betoog van de VVD zich toespitste op waar ze bang voor waren bij de opvang, dat ging over verlichting in tunnels, cameratoezicht in tunnels en dergelijke dingen. Ik vind het zelf helemaal niet verbazend om dan, als er een positieve evaluatie ligt waaruit blijkt dat er helemaal niet dat soort dingen zijn gebeurd, van gedachten te veranderen. Dat is geen vraag.

De **voorzitter**: Wil mijnheer Duiven daar nog op reageren?

De heer **Duiven** (VVD): Nee voorzitter, Dat is een voorschot op de termijn van mevrouw Brouwer. Dan heeft ze dat maar vast gezegd.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen handen meer, gaat u verder met uw betoog.

De heer **Duiven** (VVD): Ik maak het af. Voorzitter. De beoogde kortdurende crisisopvang doet onder meer de samenstelling in de verdeling van de groep van statushouders en asielzoekers wijzigen. Ik kwam er net al even op in mijn beantwoording op de vraag van mevrouw Meurs. Succes in de opvang en draagvlak ervoor gaan hand in hand, vinden wij. Het is zaak voor wat betreft de nieuwe crisisnoodopvang de vinger stevig aan de pols te houden. Het amendement dat de Zoetermeerse VVD samen met Zó! Zoetermeer en de PDvZ indient, voorziet in de evaluatie na een jaar na aanvang van deze kortdurende crisis noodopvang en stelt de raad daarmee in staat de uitvoering hiervan tussentijds te beoordelen en zich daar desgewenst over uit te spreken.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter, even een vraag aan mijnheer Duiven over die evaluatie. Wat is de intentie van deze evaluatie, is dat om alsnog te kunnen zeggen 'nu stoppen

we'? Of is dat echt een evaluatie om te kijken hoe het beter kan gaan?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): De intentie van de evaluatie is te evalueren, te bezien en te overzien hoe de crisisnoodopvang in de praktijk uitpakt. Dus zonder soorten van intenties die u daarin suggereert. Een evaluatie hoort neutraal en objectief te zijn en daar ga ik ook inderdaad vanuit, dus zonder bijbedoelingen, als dat de vraag is.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat stelt me dan gerust, als het zonder bijbedoelingen is. Ik denk dat het gewoon goed is om alle beleid te evalueren en dat zonder vooraf opgezette bijbedoelingen, dus dank.

De heer **Duiven** (VVD): Er rijst bij mij de vraag waardoor de zorg van mijnheer Ekkelenkamp ontstaan is. Ik kan toch niet aannemen dat hij dat uit mijn betoog heeft...

De **voorzitter**: Maar dat doen we via de voorzitter. En mevrouw Brouwer had ook al haar hand opgestoken dus die wil ik nu even het woord geven.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, deze keer wel een vraag. In het begin zei mijnheer Duiven 'we willen wel verlengen maar zeker niet langer dan wat nu voorligt' en daarna begint mijnheer Duiven over een evaluatie. Maar waar dient een evaluatie dan toe als we toch al weten dat we er dan mee stoppen? Zou dan niet een uiterst positieve evaluatie ertoe kunnen leiden dat u straks zegt 'dit gaat gewoon ook hartstikke goed'?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dat zal de evaluatie uitwijzen en als de evaluatie uitwijst dat ook de crisisnoodopvang, dus de situatie zoals die bij de nieuwe overeenkomst zal ontstaan, die noodopvang en crisisnoodopvang goed verloopt, ik sla nu alle nuances even over, dan is er geen enkele reden om je daar as raad over uit te spreken en daarop te interveniëren. Dat is de strekking van het amendement zoals we dat voorstellen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Wortel. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ik wil mijnheer Duiven vragen of hij het principe crisisnoodopvang kent. Want crisisnoodopvang betekent ook mensen uit veilige landen en deze mensen zijn met een andere intentie naar Nederland gekomen dan de echte vluchtelingen. Wat vindt u daarvan?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik heb kennisgenomen van het begrip crisisnoodopvang. Ik ben mij bewust, u schudt nee, dan is dat niet zo. Dan heb ik u met een zin niet overtuigd. Ik weet wat de crisisnoodopvang betekent en ik refereer daar ook aan en dat is ook de reden dat we het amendement indienen omdat dat juist de samenstelling van de huidige groep, de huidige samenstelling wijzigt. We vinden dat voldoende aanleiding om daar de vinger steviger aan de pols te houden vandaar dat we die evaluatie voorstellen om te bezien hoe die nieuwe situatie gaat, die 630 mensen in de noodopvang en de crisisnoodopvang in de samenstelling zoals die zich zal laten zien, en daarover aan de raad te rapporteren zodat we als raad, als we dat willen, daarop kunnen interveniëren. Dus het is juist om de zorg die op een beetje platte manier in uw vraag doorklinkt, te kunnen adresseren en daar als raad eventueel over te kunnen spreken.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik stel voor dat u uw betoog afrondt.

De heer **Duiven** (VVD): Ik kijk even naar mijn tekst voorzitter, en daar staat 'tot zover'. Ik was klaar.

Amendement nr. 2210-A ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, PDvZ
Tussentijdse evaluatie kortdurende crisisnoodopvang

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;

besluit:
het raadsvoorstel nummer 2022-087239, Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI, als volgt te wijzigen:

- besluitpunt 2 te vervangen door de volgende tekst:
  'De volgende wens/bedenking kenbaar te maken met betrekking tot het uitbreiden naar maximaal 130 plaatsen voor kortdurende crisisnoodopvang:
  - na één jaar wordt van de crisisnoodopvang een evaluatie gemaakt die aan de raad beschikbaar wordt gesteld.'"

De **voorzitter**: Ik zag nog negen seconden op de klok, die had u nog mogen gebruiken. Maar dank u wel voor uw eerste termijn. Het amendement is ingediend en zal ook onderdeel zijn van besluitvorming en komt straks terug. Dan ga ik over naar de eerste termijn van de heer Haak, PDvZ. Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Voorzitter, 3 oktober jl. mochten wij een indrukwekkend bezoek brengen aan de PI. We hebben daar een zeer gedreven en gemotiveerd COA-team ontmoet. We begrepen dat de opvang in Zoetermeer tot een van de beste in Nederland behoort. Er vinden weinig tot geen incidenten plaats en dat vinden wij fijn om te horen.
De PDvZ ziet, net als u, voorzitter in het nieuws ook de crisis waarin het Nederlandse asielsysteem zich bevindt. Het aantal asielaanvragen ligt momenteel rond de 26.000 en zal naar verwachting oplopen tot 35.000 aanvragen. Dit leidt tot schrijnende situaties waarbij vluchtelingen geen plek hebben in opvangcentra en zij buiten moeten slapen. De nieuwe directeur Asiel en bescherming van de IND heeft aangegeven dat de asielketen failliet is. Nu kunnen wij als gemeente niet alleen de problemen in de asielketen oplossen, maar we kunnen wel net als elke gemeente zou moeten doen, ons steentje bijdragen in de opvang van statushouders en de crisisnoodopvang van asielzoekers. De PDvZ is dan ook voor het verlengen van de opvang en het uitbreiden van het aantal statushouders naar 630. Alhoewel wij wel voorzien dat de vraag naar opvang nog enkele jaren zal voortduren, vinden wij dat de asielcrisis aan zulke veranderingen onderhevig is dat wij het college willen meegeven dat wij graag bij een evaluatie na een jaar willen nagaan of de huidige opvang in de PI nog naar tevredenheid functioneert en willen, daar waar nodig en gewenst, andere voorwaarden kunnen stellen aan het COA. We dienen daarom ook samen met de VVD en Zó! Zoetermeer een amendement in. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak, ik zie twee interrupties. Ik ga eerst naar de heer Mooiman en dan naar de heer de heer Louw.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. De heer Haak gaf aan dat zijn fractie akkoord was met de uitbreiding van statushouders naar 630, maar het betreft natuurlijk allereerst die verdeling tussen evident kansrijke asielzoekers en statushouders en daarnaast ook de crisisnoodopvang die een heel andere doelgroep met zich meebrengt. Ik neem aan dat u dat bedoelde en dat u daar dan ook achter staat.

De **voorzitter**: De heer Haak, gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dat klopt.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Een vraag over het amendement, want u zegt nu als PDvZ 'na een jaar wil ik kijken hoe het gaat en, als blijkt dat het nodig zou zijn, nieuwe afspraken maken met het COA'. Als ik mijnheer Duiven net goed heb begrepen, wordt na een jaar een evaluatie gedaan zonder dat dat direct leidt tot andere afspraken binnen deze afspraken die we nu maken voor de periode van twee jaar. Dus ik wil even checken bij u, gaat u nu akkoord met het voorstel van het college om nu twee jaar voor de opvang te zorgen, dat we wel na een jaar evalueren en kijken wat er uitkomt, maar dat dat niet ten koste gaat van de afspraak die we dan vandaag maken, mochten we besluiten tot die verlenging van twee jaar?

De **voorzitter**: De heer Haak, gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Wij vinden het belangrijk dat er na een jaar een evaluatie wordt gehouden, want op dat moment kunnen we dus echt goed gaan beoordelen of we willen voortzetten of juist niet, vandaar dat wij zeggen dat we een jaar willen verlengen en eventueel, als het allemaal goed gaat, zoals de strekking van de motie ook is, gewoon door kunnen gaan. Dat is de strekking die wij hebben.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Louw nog.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, maar dan constateer ik toch wat verschil tussen de indieners van het amendement, dus daar wil dan even op wijzen. Als ik, nogmaals, de VVD goed heb begrepen en misschien kan mijnheer Duiven daarop reageren, gaat de VVD akkoord met het collegevoorstel 'we gaan nu nog twee jaar opvang bieden, maar we gaan wel na een jaar evalueren'. U zegt 'ik ga akkoord met een jaar opvang en laat van de evaluatie afhangen of ik nog een jaar verderga. Dat dat begrijp ik goed van u?

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dat heeft u goed begrepen, ja.

De **voorzitter**: Anderen nog op dit punt? Nee, dan dank ik de heer Haak voor zijn eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Omdat de noodopvang ín de voormalige gevangenis tot nu toe naar tevredenheid verloopt en omdat de situatie in de tussentijd alleen maar nijpender is geworden, hebben wij er geen enkel bezwaar tegen dat de noodopvang wordt verlengd. Wat uitbreiding betreft, omdat we zelf gezien hebben dat er nog vleugels leeg staan, lijkt de vraag om uitbreiding ons ook niet onredelijk en het helpt ons bij het halen van onze opvangverplichtingen.
In een bespreking in de commissie vorige week is het ons niet helemaal duidelijk geworden hoe de uitbreiding wordt ingevuld. En in feite is dat ook pas echt duidelijk na de onderhandelingen met het COA. Het is wel zo dat de reguliere noodopvang een efficiënter gebruik is van de ruimte dan crisisnoodopvang om Ter Apel te ontlasten, maar we vertrouwen de burgemeester en de wethouder de onderhandelingen hierin toe.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, een interruptie van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, ik sloeg even aan op de opmerking dat het ons helpt bij onze verplichting voor de opvang. Waar doelt u dan op? Want dit telt niet mee voor wat betreft ons quotum, zogezegd.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat hangt ervan af over welk quotum u het heeft, maar het helpt natuurlijk wel voor het quotum, voor crisisnoodopvang.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Maar vindt u het dan geen punt dat verder helemaal niet meetelt dat we hier in Zoetermeer dus al 500 mensen opvangen en dat we daarnaast dus nog de verplichting hebben om extra statushouders op te vangen en die 500 daarbij niet tellen?

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): U heeft het over de huisvesting van statushouders. Het zou fantastisch zijn als dat hielp, maar ik vind het best verklaarbaar dat het niet helpt.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Tenslotte voorzitter, het is maar goed dat er parallel hieraan een traject loopt om alle gemeenten zover te krijgen om een bijdrage te leveren. Het wordt tijd dat het werk eerlijk wordt verdeeld en het helpt ook voor het draagvlak bij de andere gemeenten. Maar hoe dan ook staan wij erachter dat Zoetermeer haar bijdrage levert in dit belangrijke werk. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Weekenstroo voor zijn eerste termijn.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, vorige week heeft het CDA Zoetermeer het al benoemd: het landelijke aanmeldcentrum Ter Apel zit al jaren te vol. Asielzoekers sliepen op stoelen omdat er geen bedden meer vrij waren. Volgens het CDA Zoetermeer is dat inhumaan en zo hoort niemand behandeld te worden. Het rijk dreigt nu plekken voor noodopvang aan te gaan wijzen omdat gemeenten niet uit zichzelf in actie komen. Het CDA Zoetermeer is blij dat het college een positieve grondhouding heeft ten opzichte van het verzoek van het COA en daarbij dus ook zijn verantwoordelijkheid wil nemen. Dat er geen noemenswaardige zaken naar voren zijn gekomen is een prestatie die we samen voor elkaar hebben gekregen. Dank ook daarvoor aan de vele vrijwilligers die zich hebben ingezet en de opdracht dan ook aan het college is om de organisaties en deze vrijwilligers te behouden zodat ze zich kunnen blijven inzetten voor deze asielzoekers en statushouders. Bij zorgen of incidenten verwachten we dan ook dat het college deze serieus neemt en waar nodig maatregelen treft. We hebben vertrouwen in de onderhandelingen van het college met het COA en wensen hun daarbij veel succes.
De huidige tijd vraagt erom een arm te slaan om mensen die dat nodig hebben. Dat betekent dat je naast mensen moet gaan staan die geen huis kunnen vinden, of inwoners die moeite hebben de energierekening te betalen, maar dat betekent ook dat we humaan zijn en mensen onderdak bieden. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo, voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Van Damme voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter, de SP Zoetermeer wil ten eerste het college bedanken. Wij staan namelijk geheel achter de verlenging. Het is niet zo dat we onze afspraak niet nakomen, ik denk dat we dat veel beter naar de burgers moeten zeggen en dat elke partij dat ook moet communiceren, het wordt een nieuwe afspraak.
Je zal maar een mens zijn en geen dak boven je hoofd hebben.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie, mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter, ik wil mevrouw Van Damme even eraan herinneren dat het geen nieuwe afsprak is, maar het is een verlenging van een bestaande afspraak en daar zijn amendementen over aangenomen en daar zijn vurige betogen over geweest om dat maximaal voor een jaar te doen. Dat amendement is aangenomen en daar walsen we nu dus overheen. En natuurlijk kunt u een betoog houden over hoe zielig en al dat soort dingen, en dat zal, maar de vraag is: wat is de oorzaak van het probleem en waar moeten we het gaan aanpakken? En de vraag is ook of het dan wel sociaal is om die mensen hiernaartoe te halen of hen valse beloftes te doen waarmee je verwachtingen creëert. Even als voorbeeld, als we nu twee jaar gaan verlengen, dan hebben we dus dat mensen een band krijgen met de stad en…

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, dit is geen interruptie meer. Dit is een termijn, ik weet niet of u er nog een vraag aan wilt koppelen? Anders dan stel ik voor dat mevrouw Van Damme daarop reageert.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan vraag ik dus aan mevrouw Van Damme of zij beseft dat het geen nieuwe afspraak is maar een verlenging waar duidelijk amendementen over zijn aangenomen.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Mijnheer Van den Boomgaard, het is misschien zoals je het leest: de vorige afspraak was voor een jaar, er ligt nu opnieuw een voorstel, een nieuwe aanvraag bij het college. Zo heb ik het gelezen, En voor de rest, u had zes, zeven vragen en misschien heb ik een foutje gemaakt, maar daar ben ik ook mens voor. Ik ben heel blij dat wanneer ik als vluchteling in Zoetermeer zou komen, er mensen voor mij klaar zouden staan. Dat is wat de SP Zoetermeer denkt en wenst.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Met de belofte het heel kort te houden. Er staat duidelijk bij 10.a. wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI, dus niet een herziene afspraak.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Damme daar nog een reactie op? Nee. Ik zag de heer Mooiman nog? Nee? Gaat u verder, mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Het was heel kort. Ik wilde alleen het college sterkte wensen met de onderhandelingen. De enige kanttekening die wij hebben is dat we twee personen op een kamer, mochten ze elkaar niet aardig vinden, toch een beetje krap vinden. Ik weet niet of daar rekening mee gehouden kan worden in de onderhandelingen. Bedankt.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Damme voor uw eerste termijn van de fractie van de SP. Dan ga ik naar mijnheer Aiobi voor zijn eerste termijn.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Iedere vluchteling verdient het om op een menselijke en waardige manier opgevangen te worden. We zijn tevreden dat Zoetermeer daaraan bijdraagt. De huidige crisis in Ter Apel waar zelfs Artsen zonder Grenzen zich genoodzaakt zag om in te grijpen is veroorzaakt door een falende overheid. Het is geen asielcrisis, er komen niet meer asielzoekers bij, maar het is een opvangcrisis. Nu staan we voor de vraag hoe we kunnen zorgen voor humane opvang. We zijn trots dat Zoetermeer die verantwoordelijkheid neemt. Gezien de crisis in de opvang en de Nederland onwaardige toestand bij het aanmeldcentrum in Ter Apel is GroenLinks akkoord met verlenging van de noodopvang.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Van Leeuwen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik wil graag weten of ik u goed heb verstaan. U zegt 'er komen geen nieuwe asielzoekers bij', maar volgens mij komen er nog dagelijks grote stromen asielzoekers binnen dus wat bedoelt u nu precies?

De **voorzitter**: Mijnheer Aiobi.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Er komen nieuwe asielzoekers bij uiteraard, maar in cijfers is het niet hoger dan de afgelopen jaren. Het verschil is niet groter.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dan moet ik u toch wel corrigeren, voorzitter, via u.

De **voorzitter**: Ja, via de voorzitter. Gaat uw gang, mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik wil hier toch graag een correctie op zien want er zijn in de afgelopen jaren nog nooit zo veel asielzoekers bijgekomen als in het afgelopen halfjaar. Ik zeg het nu even uit mijn hoofd, maar ik meen 210.000, dat is een stad zo groot als Deventer. Even voor de helderheid.

De **voorzitter**: Mijnheer Aiobi.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Het komt erop neer dat nu eigenlijk 35% van de bewoners van de centrale opvang bestaat uit statushouders die dus wachten op een woning. Het probleem is eigenlijk dat de woningen er niet zijn, voorzitter. Dus daar doel ik op.

De **voorzitter**: Nog heel kort mevrouw Van Leeuwen en dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Heel kort om u nog even in herinnering te brengen, er zijn 30.000 daklozen in Zoetermeer. Afgelopen week hadden we bij de fractie nog iemand die hier woont en al jaren op een woning wacht en ook op straat woont. Wat gaat u daarmee doen?

De **voorzitter**: Mijnheer Aiobi en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Terecht wat mevrouw Van Leeuwen zegt, uiteraard laten we mensen niet in de kou staan en dat geldt ook voor deze groep mensen. Dus we willen ons sterk maken voor deze groep.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Van den Boomgaard en ik zag mijnheer Louw nog.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik hoorde hier nu zeggen 'ook'. We hebben al woningnood, er staan al mensen achttien jaar op een wachtrij en dat gaan we nu alleen maar vergroten, sterker nog, we laten ze langer op de wachtrij want, zoals we straks ook nog op de agenda hebben, krijgen ze nog steeds ook voorrang op woningen. Wat voor mij gewoon neerkomt op positieve discriminatie. Daar neem ik afstand van.

De **voorzitter**: Dat was geen vraag maar misschien wil mijnheer Aiobi daar nog op reageren.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Ik wil ook toevoegen dat wij als GroenLinks een van de weinige partijen zijn die continu pleit voor extra sociale woningbouw en dat blijven we uiteraard ook doen.

De **voorzitter**: Ik ga naar de heer Louw want die had ook een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Even voor de notulen van de vergadering, een vraag aan de LHN. Ik hoorde net 30.000 daklozen in Zoetermeer? Ik vroeg me even af of dat een vergissing was van mevrouw Van Leeuwen of dat het echt gaat om 30.000 op de 125.000 mensen die hier wonen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): 30.000 daklozen in Nederland en ik refereerde aan een voorbeeld in Zoetermeer waar er ook meerdere van zijn, mensen die hier op straat wonen omdat er voor hen geen woning beschikbaar is. daar heb ik onlangs iemand over gesproken.

De **voorzitter**: De heer Louw nog en dan ga ik naar Mijnheer Aiobi.

De heer **Louw** (PvdA): Dank hiervoor, want u zei 'in Zoetermeer', dus ik schrok enorm. Het zijn er dus 30.000 landelijk, dat is nog steeds enorm veel trouwens, maar niet in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Mag ik terug naar Mijnheer Aiobi? Mijnheer Van den Boomgaard nog. Kort, vraag ik.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan wil ik mevrouw Van Leeuwen toch bijvallen want naast de daklozen zijn er ook gescheiden mensen die noodgedwongen nog samenwonen met alle gevolgen van dien, ook voor kinderen in die woningen, wat enorme littekens achterlaat. Er zijn kinderen die bij hun ouders moeten blijven wonen omdat ze nog lang niet aan een woning toekomen vanwege die...

De **voorzitter**: Ik ga even ingrijpen.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Als die ouders niet zouden ingrijpen, of die gescheiden mensen...

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, ik ga u onderbreken want we hebben hier een voorstel dat...

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, maar het wordt nu opgelost door particulieren.

De **voorzitter**: Dat mag u allemaal vinden, maar ik ben de voorzitter. Volgens mij hebben we hier een voorstel liggen waarop wensen en bedenkingen worden gevraagd over asielopvang. We gaan niet een heel debat voeren over allerlei andere onderwerpen, dat is volgens mij niet hier aan de orde. Ik stel voor dit nu even af te ronden. De voorbeelden zijn genoemd, die horen in een debat thuis en ik stel voor dat we teruggaan naar mijnheer Aiobi voor de rest van zijn eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Bij het bezoek aan de noodopvang zijn we getroffen door de bewoner die ons toesprak over het lange wachten op een antwoord van het IND en de wens om bij te dragen aan deze samenleving. Zoetermeer kan al dat wachten niet voorkomen, maar Zoetermeer kan wel stimuleren dat de bewoners starten met hun leven in Nederland. Dit zal niet alleen goed zijn voor de bewoner, maar ook bijdragen aan de eerste stappen richting een goede integratie.
Er zal geen plek zijn voor amv's gezien de complexiteit rond onderwijs, zorg en veiligheid. Voor 1 januari zijn er 1700 extra plekken nodig voor minderjarige asielzoekers in Nederland. GroenLinks vraagt het college hiernaar te kijken gezien de grote opgave die er ligt en de potentiële vraag die als gemeente hiervoor kunnen verwachten van het rijk in de toekomst.

We vragen de wethouder ook om met het COA afspraken te maken over samenwerking met De Binnenbaan en vrijwilligersinitiatieven binnen en buiten de noodopvang. Samen met PvdA, D66 en Zoetermeer Vooruit hebben we daarom een amendement ingediend en we zien graag dat De Binnenbaan een of twee dagdelen per week spreekuur kan houden binnen de noodopvang. Op deze manier is er laagdrempelig toegang tot De Binnenbaan die statushouders kan begeleiden naar werk. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Aiobi, voor uw eerste termijn, dan gaan we over naar mijnheer Ekkelenkamp

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter. Mijn fractie vindt het een uitstekende reactie van het college op de huidige situatie in Nederland. Een situatie waarin we met elkaar de schouders er samen onder moeten zetten en van eenieder verwacht moet worden dat hij iets doet in deze situatie, die eigenlijk schrijnende beelden laat zien. Dat betekent dat je de mogelijkheden hebt wat mij betreft, wat mijn fractie betreft, om naast de bestuurlijke, ook een morele plicht in te lossen. Want het gaat natuurlijk niet alleen maar om wat je beleid is, maar ook hoe je daar als samenleving op reageert. Dit raadsvoorstel beantwoordt grotendeels aan die vraag, dank daarvoor. We hebben nog wel enkele aandachtspunten. We stellen voor om met het COA te verkennen waar de meeste behoefte aan is en dan ook ruimhartig te zijn in het opvangen van andere mensen dan alleen gezinnen. Ook alleenstaande mannen kunnen zijn gevlucht voor geweld en ook zij willen gewoon hun leven weer opbouwen. Het feit dat we statushouders of evident kansrijke asielzoekers willen opvangen, geeft dan ook voldoende waarborg.
We hebben daarnaast nog mede naar aanleiding van de moties die we bij de vorige behandeling hebben ingediend, enkele vragen over de softere kant van de opvang. Naast de fysieke woonruimte hebben we ook uitbreiding en verlenging van bijvoorbeeld taallessen, ontspanning en onderwijs nodig. Is al gesproken met aanbieders van deze onderdelen? Zijn zij bereid en beschikbaar om de hulp ook voor langere periode en voor een groter aantal nieuwe inwoners aan te bieden? We hebben het maatschappelijk middenveld nodig om goede opvang te realiseren voor deze langere periode. Kan de wethouder toezeggen dat ze het maatschappelijk middenveld goed betrekt bij de opvang en integratie van deze nieuwkomers?
Ten slotte, voorzitter. D66 is er voorstander van nieuwkomers zo vroeg mogelijk te integreren in onze samenleving.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, een interruptie van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben heel erg benieuwd waar D66 de leerkrachten vandaan wil halen. Ik weet niet of u kinderen heeft, die van mij zitten steeds vaker gewoon thuis of hebben online les omdat nergens een leerkracht is te vinden. Hoe gaan we deze mensen goed onderwijs geven?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik wil de problemen in het onderwijs niet veronachtzamen, mevrouw Van Leeuwen, en net als u maak ik me daar grote zorgen over. Maar we zullen ook deze kinderen, ondanks de moeilijkheden die er zijn, toch wel goed onderwijs moeten bieden, want alleen met goed onderwijs en, als je wat ouder bent, met een baan kun je integreren in de samenleving en ik denk dat dat ons doel, maar ook uw doel zou moeten zijn.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Oké. Ik was aan het afronden, mijnheer de voorzitter en ik was er namens D66 voorstander van nieuwkomers zo vroeg mogelijk te integreren in de samenleving. De Binnenbaan kan daarbij helpen, daarom dienen we het amendement van de PvdA, GroenLinks en Zoetermeer Vooruit samen in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp voor uw eerste termijn. Ik ga naar de heer Louw voor zijn eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Na een soms stevig debat vorige week, en vandaag wellicht, besluiten we vandaag of de raad nog wensen en bedenkingen heeft bij het voorgenomen besluit

van het college. Dat betekent dat Zoetermeer nog twee jaar statushouders en kansrijke asielzoekers een tijdelijk verblijf gunt in onze voormalige gevangenis.
Net als veel collega's was ik er zelf ook. Het is niet echt een fijne plek om te wonen, maar alles is beter dan buiten moeten overnachten of in een sportzaal moeten slapen. De PvdA heeft geen bedenkingen en steunt het voorgenomen besluit van het college, zeker met de uitleg van de wethouder over de mogelijkheid om nog eens 100 mensen extra op te vangen die in deze categorieën vallen en dertig plekken vrij te houden voor de echte crisisopvang. Dat lijkt ons, zeker met de naderende winter, een humaan voorstel.
Vorige week vroeg ik of er wellicht toch mogelijkheden zijn om in de PI ook minderjarige vluchtelingen op te vangen. Ik begreep dat daar nu geen mogelijkheden voor zijn. Ik zou de wethouder en de burgemeester willen vragen de optie open te houden, mochten de voorzieningen die nodig zijn voor deze groep in de toekomst wel gerealiseerd kunnen worden.
Tot slot. Samen met GroenLinks D66 en Zoetermeer Vooruit heeft de PvdA wel een wens en ook die hebben we vorige week al uitgesproken. Die wens is om De Binnenbaan in de gelegenheid te stellen een of twee dagdelen van de week kantoor te laten houden in de voormalige PI voor statushouders die Zoetermeer ook als woonstad of in hun werkomgeving toegewezen hebben gekregen. Ondanks dat statushouders blijkbaar op het bestaan van De Binnenbaan worden gewezen, denken we dat we hiermee de kans extra vergroten dat statushouders sneller waardevol inzetbaar kunnen worden gemaakt in onze stad of omgeving. Dat komt iedereen ten goede, de statushouder zelf en ook onze stad. Hiertoe ligt een amendement voor om dat als aanvullend mee te nemen in de onderhandelingen met het COA. Dit amendement sluit in onze ogen aan bij het actiepunt in de opdracht en budgetbrief 2023 voor De Binnenbaan waar over een gezamenlijke inspanning van gemeente en De Binnenbaan wordt gesproken richting de statushouders. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Louw, ik zie een interruptie van de heer Duiven. Gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De heer Louw had het al over de opdracht in de budgetbrief. Kunt u ook overzien, of weet u wellicht of er aan de uitvoering van dit amendement kosten zijn verbonden, met name de kosten die ten laste van de gemeente kunnen komen, of dat dit een zaak betreft tussen De Binnenbaan en het COA, waar het amendement feitelijk op toeziet?

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Het antwoord is nee, omdat ik ervan uit ben gegaan dat De Binnenbaan dezelfde kosten maakt als ze mensen ontvangen op hun eigen kantoor als ze doen wanneer ze in de PI zitten. Het kan natuurlijk zijn dat het COA dan kosten gaat vragen. Daar moet ik het antwoord schuldig op blijven.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Toen we tijdens die rondleiding in de PI waren, zei de locatiemanager als antwoord op de vraag 'zou De Binnenbaan hier ook spreekuur moeten houden?' 'daar kunnen ze makkelijk zelf heen, het is vlakbij en het is goed voor ze om dat zelfstandig te doen'. Was u niet overtuigd door de mening van de locatieleider?

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): De locatiebegeleider was zeer overtuigend dus ik zou daar bijna geen nee op willen zeggen, maar ik denk dat als je allebei doet, de kans groter is dat meer mensen sneller inzetbaar worden want De Binnenbaan heeft laten weten dat ze extra kansen zien als ze ook kantoor kunnen houden in de PI. En dat zijn toch ook deskundige mensen.

Amendement nr. 2210-B ingediend door PvdA, GroenLinks, D66, Zoetermeer Vooruit
Binnenbaan spreekuur op locatie t.b.v. begeleiden statushouders

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;
gelezen het raadsvoorstel Wensen en bedenkingen verzoek verlenging PI, ZaakID 2022-087239;

besluit:
- besluitpunt 1 'Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van

het college inzake de verlenging van de noodopvang van vluchtelingen en statushouders in de voormalige Penitentiaire Inrichting (PI) in Zoetermeer';

te vervangen door:
'De volgende wens/bedenking kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het college inzake de verlenging van de noodopvang van vluchtelingen en statushouders in de voormalige Penitentiaire Inrichting (PI) in Zoetermeer:
De Binnenbaan B.V. een of twee dagdelen per week kantoor te laten houden in de PI.'"

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw voor uw eerste termijn. Ik ga naar mevrouw Meurs. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, Zoetermeer Vooruit heeft geen bezwaar tegen de verlenging van de opvang van vluchtelingen en statushouders in de PI en om de opvang onder de huidige voorwaarden uit te breiden naar maximaal 630 bewoners. Voor ons is het wel belangrijk dat dat onder de huidige voorwaarden gebeurt, dus dat er geen alleenstaande minderjarigen vreemdelingen worden opgevangen, dat er minimaal 50% statushouders opgevangen worden en het resterende aantal opvangplaatsen wordt ingezet voor evident kansrijke asielzoekers – hier dienen we een amendement voor in – dat de kosten voor de gemeente worden vergoed door het COA en dat de noodopvang geen negatieve financiële consequenties heeft voor de gemeente, dat er aandacht is voor de veiligheid van de omwonenden en dat de gemeente de overeenkomst bij aangetekend schrijven onder voorwaarden tussentijds kan opzeggen. Ook zijn we van mening dat we met deze instelling voor verlenging en uitbreiding voldoende positief meewerken aan het oplossen van de problematiek rondom de opvang van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders. Zolang onze dertigers nog thuis wonen bij hun ouders omdat er geen woning voor hen is, is het wat ons betreft nu verder vooral aan andere gemeenten om ook aan hun verplichtingen te gaan voldoen.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs, ik zie een interruptie van mijnheer Duiven. Gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Het amendement dat u voorstelt zegt, als ik het goed interpreteer, in die 630 moet je dezelfde samenstelling houden, dus meer dan 50% statushouders en de rest evident kansrijke asielzoekers. Maar we moeten toch ook rekening houden op korte dan wel langere termijn met een verzoek en misschien zelfs wel opdracht, maar minimaal verzoek vanuit het rijk, tot crisisnoodopvang. Betekent dat dat als we uw amendement zouden volgen, die dan nog boven op die 630 komen? Die we dan op een andere wijze in Zoetermeer van crisisnoodopvang zouden moeten voorzien? Is dat niet het gevolg van uw amendement?

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Als ik het goed begrepen heb, dan wordt de crisisnoodopvang opgelegd aan een regio en niet specifiek aan de gemeente en zou dat voor onze gemeente 55 mensen betreffen. En dat zijn er alsnog geen 130.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Even uitgaande van die 55. Die komen dan bovenop die 630 die u in de PI wilt opvangen in de verhouding 50% enzovoort. Dat betekent dan toch 55 boven op die 630? Of maak ik een misrekening?

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Tenzij die 55 door andere gemeenten worden opgepakt omdat wij al zo veel opvang bieden.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Wortel ook. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, als mevrouw Meurs die 55 boven de 630 zou doen, beseft u dan wel dat wij in de gevangenis beperkingen hebben met vluchtwegen en dat soort zaken? Daar moet echt goed naar gekeken worden. Daarvoor is niet eens voldoende ruimte want ten tijde van de operationele gang van zaken van de PI zaten er maar 400 gedetineerden. Ik weet niet hoe

u dat wilt oplossen, maar ik zie dat niet hoor.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Nee, dat zie ik ook niet en ik heb ook niet gezegd dat die 55 per se in de PI bijgeplaatst zouden moeten worden, als we überhaupt die opgave al krijgen.

Amendement nr. 2210-C ingediend door Zoetermeer Vooruit
Wensen en bedenkingen verzoek verlenging Penitentiaire Inrichting

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;

besluit:
- besluitpunt 2 te vervangen door de volgende tekst:
  'De volgende wens/bedenking kenbaar te maken met betrekking tot het uitbreiden naar maximaal 130 plaatsen voor kortdurende crisisnoodopvang:
  - de 130 plaatsen zullen ook worden toegekend onder dezelfde voorwaarden als de opvang van de 500 plaatsen waar nu verlening voor is aangevraagd.'"

De **voorzitter**: Dank u voor uw eerste termijn mevrouw Meurs, dan heb ik mevrouw Wortel voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dank u wel. Voor ons ligt een raadsvoorstel waar de raad wensen en bedenkingen op kan geven waarin verlenging van een, liefst twee jaar en uitbreiding voor opvang in de PI wordt gevraagd. Mijn fractie LHN heeft tijdens de commissie Samenleving van vorige week uitgebreid verteld dat wij bedenkingen hebben, waar logischerwijs wensen op gegeven zijn. Ook hebben we gesproken over een kans tot woonruimte voor enkele huidige bewoners. Mijn fractie ziet de mogelijkheid om statushouders hun eigen woonruimte te geven in de tijdelijke opvanglocatie en daarmee zich in te laten schrijven in de basisregistratie personen van Zoetermeer. Zo kan de statushouder een burgerservicenummer krijgen waarmee hij kan deelnemen aan de maatschappij. We hebben hier een motie voor opgesteld. En hiermee werken we een deel van onze taakstelling weg.
Net als velen van u hebben wij in veel mediaberichten kennis kunnen nemen over de term azc te Zoetermeer. Voorzitter, LHN wil te allen tijde voorkomen dat er in Zoetermeer een azc komt en we hebben daar dus ook een motie voor opgesteld.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel, een interruptie van mevrouw Meurs. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, met uw toestemming wil ik graag een amendement of motie terug. Is het mogelijk dan, om statushouders een postadres te geven in de PI, zodat ze ook daadwerkelijk een woning hebben, zeg maar, zoals u voorstelt in die motie?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): We stellen dat voor en wensen daar natuurlijk bij dat uitgezocht wordt of dat kan. Wij zien daar wel kansen toe, zeker op de lange vleugel waar al die grote ruimtes nog zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Een beetje in het verlengde van de vraag van mevrouw Meurs. Vindt u het moreel juist om eigenlijk zo'n truc uit te halen om daarmee te voldoen aan de eisen van de Rijksoverheid?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nou voorzitter, wij vinden het geen truc die we uithalen. We vinden dat we de mensen een kans bieden om deel te gaan nemen aan de maatschappij. Dat wenst u allemaal, dat heb ik de hele avond gehoord en als dit die kans kan zijn, zullen we die met beide handen aangrijpen.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Meurs, toch nog een vervolgvraag.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ja, maar de mensen mogen nu toch al meedoen? Ze mogen werken en naar school en opleidingen volgen. Ik zie niet echt een toegevoegde waarde. Kunt u dat een beetje toelichten alstublieft?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Volgens mij heb ik aangegeven dat mensen dan ingeschreven worden in Zoetermeer, dan hebben ze een basisregistratie personennummer. Daarmee kun je een BSN-nummer aanvragen waar ze in de gevangenis allemaal om vroegen en riepen. Dat hebben we allemaal kunnen horen en dan kunnen ze volledig deelnemen aan de maatschappij. Vorige week hebben we het er ook over gehad en we hebben dit toen op deze manier bedacht.

De **voorzitter**: Eerst mijnheer Duiven, dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Als ik het dictum van de motie goed begrijp, wordt gevraagd dat feitelijk het COA de huisvesting gaat bieden want het zijn 130 mensen die in de PI zitten. Die 130 wilt u dus inschrijven en dan is op die manier, althans, dat is het voorstel, aan de huisvestingstaakstelling inhoud gegeven. Die trekt u daarvan af. Maar gaan die mensen dan een cel huren van het COA? Want het COA wordt dan de huisbaas, daar krijgen ze huisvesting. Althans, zo lees ik het maar wellicht dat u een toelichting kunt geven zodat de mist voor mij een beetje wegtrekt.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mevrouw Wortel voor een antwoord en dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dit zijn details die uitgezocht moeten worden, of dat kan. En natuurlijk wensen we dat het kan. Het COA zal niet zelf voor huisvesting zorgen maar de PI staat op Zoetermeerse grond en wellicht is daar nog wat aan te doen. Dat is dus echt een van de details die uitgezocht moet worden.

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Allereerst willen ik wel even aangeven dat wij dus als mensen hier al zijn, voor remigratie zijn. En nu hoor ik de LHN praten over een BSN-nummer en dat dat dan de oplossing is en dat dat alleen kan als ze ingeschreven zijn. Ik haal u uit de waan want er zijn ook andere documenten, zoals BSN-RNI ofwel registreren niet-ingezetene. En de mensen kunnen werken, ze kunnen alles dus ze hoeven geen druk op de woningmarkt te geven et cetera. Dus even los van dat de FVD voor remigratie is, vraag ik of de LHN bekend is met het BSN-RNI

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik was daar niet mee bekend, maar ik hoor u wel iets heel interessants zeggen, dat mensen zo aan het werk kunnen. Laten we daar dan voor zorgen, dat hoor ik ook de hele avond al, dat dat in ieder geval gaat. Dat neemt niet weg dat nog steeds ons plan blijft staan, ons idee blijft staan dat we daar huisvesting kunnen creëren.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat, mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Goed voorzitter. Dank u wel. Over een azc hebben we het gehad, pertinent niet in Zoetermeer. Verder wil mijn fractie het college meegeven om niet over te gaan tot uitbreiding van het aantal opvangplekken, zeker als het gaat om crisisnoodopvang. Deze kortdurende crisisopvang brengt andere dynamiek met zich mee omdat er ook 'veiligelanders' tussen kunnen zitten, veiligelanders die met een andere bedoeling dan een echte statushouder naar Nederland zijn gevlucht. We hebben hier dan ook een amendement voor opgesteld.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter. U heeft het over veiligelanders en die scheert u nu over een kam, maar onder de veiligelanders kunnen ook mensen zitten die met goede

redenen gevlucht zijn. Houdt u daar geen rekening mee?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, daar houden we zeker rekening mee, die groepen worden ook gewoon apart benoemd. Als u de sites daarover naslaat dan ziet u inderdaad de LHBTI'ers, mensen die bedreigd worden om welke reden dan ook, dat zijn de uitzonderingen, maar u weet net zo goed als ik dat heel veel veiligelanders er echt een potje van maken in Nederland en daar hebben we allemaal last van dus om die reden hebben we dit opgeschreven.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Louw nog, gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Toch nog een vraag aan mevrouw Wortel, voorzitter, dank u wel. U zegt 'die 130 uitbreiding zien we niet zitten want dat zouden crisisnoodopvangplaatsen zijn'. De wethouder heeft vorige week in de commissie gezegd dat zij dat getal als volgt vertaalt: er komen 100 extra mensen die kunnen voldoen aan de categorieën die we nu ook opvangen, statushouders en kansrijke asielzoekers, en dertig plekken zijn er voor de crisisnoodopvang dus mijn vraag aan u: zou u wel akkoord gaan als de wethouder toezegt dat het dus om 100 extra mensen gaat zoals er nu al in de PI zitten? Want ik begrijp dat u vooral tegen de crisisnoodopvang bent.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Heel makkelijk antwoord, vorig jaar heeft LHN gezegd '350 personen en niet meer'. Dat had toen te maken met een persoon op een cel. Dat was u allemaal met ons eens want dat vonden we echt heel erg humaan. Toen is er het getal 500 uitgekomen. Dat is nu prima, dat gaat zoals het gaat, en daarvan hebben we gezegd 'dat is niet wat wij wilden'. En als we er nu weer 130 bij doen, vinden wij dat gewoon te veel. Zoals ik net al aangaf: de PI in operatie was 400 gedetineerden en als je daar 630 van maakt, zijn dat er toch wel heel veel.

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Mijn constatering is dat de LHN sowieso niet meer dan 500 mensen hier wil hebben niet alleen omdat het crisisnoodopvangplaatsen zouden kunnen zijn. U vindt gewoon '500 is genoeg'.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): 500 is al te veel maar dat is voor nu goed. Dus dat is correct.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, verder willen wij alleen nog even meegeven...

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, ik probeer nog even het schrikbeeld dat mevrouw Wortel hier opvoert te begrijpen. De landelijke cijfers laten zien dat ongeveer 4% van het totale aantal asielzoekers uit veilige landen komt, de zogenaamde veiligelanders. Als we hier dertig mensen in de crisisnoodopvang krijgen dan is dat 1,2 veiligelander, even getalsmatig, maar dat is toch niet iets om op voorhand al zo schrikbarend te vinden en angstig tegenaan te kijken? U roept een heel ander beeld op, alsof hier horden enge mensen op ons af komen. U moet toch met die getallen in de hand met mij eens zijn dat dat een beetje overdreven is.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik neem de woorden van mijnheer Duiven echt niet over, ik vind het bizar dat hij daar zegt dat wij een schrikbeeld creëren. We kennen allemaal de beelden en we weten allemaal hoe het werkt. Heel recent is nog in de media geweest dat er mensen lastig gevallen worden dus dat zijn uw woorden en daar staan wij verre van. Buiten dat, we willen die 130 er gewoon niet nog bij. Of dat nu crisisopvang is of niet. Zou het crisisopvang worden, dan hebben

wij daar gewoon grote bezwaren tegen. 500 is meer dan genoeg voor ons.
Ik ga verder, voorzitter. Verder willen we meegeven dat het proces zoals dat de afgelopen tijd verlopen is, geen schoonheidsprijs verdient. Het COA vertelt zaken die niet waar zijn, dubbele vleugels worden aangereikt die er niet zijn, van open ramen wordt gezegd dat ze er zijn, die zijn er niet, over de buurtcommissie heb ik het al gehad. Dat verdient geen schoonheidsprijs. Dus wij zijn niet tevreden over hoe het gegaan is en we willen het hier voor de eerste termijn bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik heb twee vragen, allereerst wil ik even een citaat uit uw partijprogramma lezen 'LHN staat voor een samenleving waarin er plek is voor iedereen, ongeacht afkomst, opleiding en persoonlijke voorkeuren.' U noemde net dat 500 eigenlijk te veel is, dus eigenlijk is er geen plek voor 500 statushouders. Als u nu even die woorden uit het partijprogramma op u laat inwerken... En mijn tweede vraag is: LHN zei net bij interruptie dat er 230.000 asielzoekers dit jaar naar Nederland zijn gekomen. Waar komt LHN aan die cijfers want volgens onze data zijn het er ongeveer 34.000.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): De eerste vraag van de heer Mohammadian. Zoals ik net al aangaf, we zijn niet tegen opvang, totaal niet. We hebben van 300 man vorig jaar gezegd 'prima kom maar'. Dat zijn er 500 geworden. Daar zijn we nog steeds niet tegen. Dus ik weet niet waarom u dat zegt, maar we zijn niet tegen opvang en we bieden een plek voor 500 mensen die in nood zijn en dat vinden we heel mooi. Maar daarnaast zijn er nog 194 gemeenten in Nederland die dat niet doen. En als wij nu met een verlenging van een jaar, liefst twee jaar, liefst na ieder jaar nog een keer een jaar erbij doen, dan denk ik dat we als Zoetermeer erg voldoen aan wat gevraagd wordt vanuit het rijk. We roepen het rijk op om die 194 gemeenten gewoon eens een keer aan te pakken om met ons deze last te dragen omdat we dat niet alleen kunnen.

Amendement nr. 2210-D ingediend door LHN
Wel verlengen, niet uitbreiden,

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;

raadsbesluit te vervangen door de voorgestelde tekst:
- 'De volgende bedenkingen en wens kenbaar te maken over het voorgenomen besluit van het college inzake de uitbreiding van de noodopvang van vluchtelingen en de statushouders met 130 kortdurende crisis opvangplekken in de voormalige PI in Zoetermeer;
- bedenking uitbreiding kortdurende crisis opvangplekken:
  - Zoetermeer in 2021 is gevraagd om voor een jaar noodopvang voor 750 statushouders en kansrijke asielzoekers te realiseren;
  - 750 opvangplekken teveel is voor de voormalige PI, er zaten immers niet eens zoveel mensen in het huis van bewaring en gevangenis;
  - er nu een verzoek ligt om het aantal van 500 uit te breiden naar 630, de uitbreiding betreft 130 vluchtelingen voor kortdurende crisisopvang;
  - crisisopvang betekent dat alle varianten van vluchtelingen (kansrijke, niet-kansrijke dus veiligelanders) binnen de opvang zullen komen, dit storend kan zijn voor de huidige dynamiek in de tijdelijke opvanglocatie;
- wens:
  - Het verzoek van het COA om met 130 plekken uit te breiden niet in te willigen.'"

Motie nr. 2210-01 ingediend door LHN
Huisvesting voor Statushouders in PI

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;

constaterende dat:
- Zoetermeer achterloopt op de taakstelling (130 statushouders);
- op de korte termijn het lastig wordt om daar wel aan te voldoen. Echter de PI een vleugel beschikbaar heeft die dienst kan doen als woonruimte;

- mensen die nu in de PI verblijven niet kunnen en mogen integreren en hun perspectief voorlopig onduidelijk is;

overwegende dat:
- zolang de PI opvang biedt, deze grotere ruimten prima als vaste woonruimte kunnen dienen;
- de huidige statushouders deze vaste woonruimte aangeboden kan worden;
- de gemeente zich hier welwillend tegenover het rijk toont de taakstelling te realiseren;

verzoekt het college:
- 130 huidige tijdelijke bewoners van de PI in te schrijven in Zoetermeer, zodat wordt voldaan aan de taakstelling en zij onmiddellijk kunnen en mogen deelnemen aan de Zoetermeerse samenleving. Bij voorkeur deze bewoners gezamenlijk een aparte vleugel binnen de PI te geven, zodat zij steun aan elkaar hebben en er geen onderscheid bestaat tussen tijdelijke en voorlopig permanente bewoners;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2210-02 ingediend door LHN
Geen azc

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;

constaterende dat:
- het COA opnieuw een aanvraag heeft gedaan voor verlenging van de noodopvang;

overwegende dat:
- het de wens van het COA is om de opvang voor de termijn van een jaar, bij voorkeur twee jaar, met steeds een verlengingsperiode van een jaar te realiseren;
- dit mogelijk kan leiden tot het inrichten van een azc, zoals de huidige opvang al wordt genoemd;

verzoekt het college
- te allen tijde te voorkomen met dat de huidige opvanglocatie een azc wordt, omdat er een besluit is genomen over een tijdelijke voorziening;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik dank u voor uw eerste termijn mevrouw Wortel en dan constateer ik dat de gemeenteraad aan het einde is van haar eerste termijn, mijn voorstel is om het college nu nog wel te laten reageren. Dan kunnen we daarna even schorsen. Dan kan iedereen zich even beraden op wat hij met het amendement doet. Ik ga het woord geven aan het college, aan wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. En dank aan uw raad voor uw bijdragen. In september van dit jaar heeft het COA bij het college een verzoek gedaan om de huidige bestuursovereenkomst voor het gebruik van de penitentiaire inrichting te verlengen en uit te breiden. Waarbij het COA heeft aangegeven 'een jaar plus nog een jaar verlengen en een uitbreiding van 500 mensen naar 630 mensen'. COA geeft daarbij aan...

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (LHN): Dank u wel voorzitter, u zegt 'er is een verzoek binnengekomen van COA om te verlengen'. In oktober vorig jaar, 25 oktober precies, is een amendement aangenomen waarin staat de eventuele noodopvang blijft maximaal een jaar en er worden vooraf duidelijke afdwingbare afspraken gemaakt over het vertrek van de noodopvang'. Ik ben heel benieuwd wat u heeft gedaan toen zij kwamen met dat verzoek, met die afdwingbare afspraken van tevoren over het vertrek van de noodopvang als college? Want daar hebben we nog niets van gehoord of gezien. Daar ben ik heel erg benieuwd naar. Hoe kan het dan dat ze toch met een verlenging aankomen op het moment dat u als het goed is al helemaal stelling heeft genomen om niet te gaan verlengen? Dus ik ben heel benieuwd wat er met het amendement gedaan is.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Het COA heeft het verzoek aan ons gedaan omdat er op dit moment een tekort is aan opvangplekken en er weinig doorstroom is van statushouders vanuit die opvangplekken naar reguliere woningen, er een toename is van het aantal vluchtelingen en er ook personeelstekort is bij de IND. De hele vluchtelingenketen stagneert en vanuit die urgentie begrijpt het college het verzoek van het COA om de PI te gebruiken.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (LHN): Dank u wel voorzitter. Dat was niet mijn vraag, mijn vraag was wat het college heeft gedaan met dit amendement met de afdwingbare afspraken die gemaakt zouden moeten worden voor het vertrek van de noodopvang, want dat is het amendement dat er ligt en zo werken we met elkaar. Een amendement wordt uitgevoerd en ik ben benieuwd, hoe is die uitvoering gegaan?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Die uitvoering is zo gegaan dat er nu een contract ligt, een bestuursovereenkomst voor een jaar. Die is gestart op 9 februari 2022 en die loopt af op 9 februari 2023. In september van 2022 heeft het COA het verzoek gedaan om te verlengen op basis van de argumenten die ik u zojuist heb gegeven. En het college begrijpt de urgentie die het COA daarbij heeft aangegeven. Daarnaast zegt het college 'wij nemen onze verantwoordelijkheid als het gaat over de opvang van statushouders.'

De **voorzitter**: De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Ja dank u wel voorzitter, toch nog even daarop doorgaand want mijn collega haalt een terecht punt aan. Ik zal het maar gewoon even klip-en-klaar vragen. Het college heeft het amendement gewoon terzijde geschoven, niet waar?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak,.

Wethouder **Ter Laak**: Er ligt een bestuursovereenkomst voor een jaar die is gestart op 9 februari 2022, die eindigt op 9 februari 2023. Daarmee heb ik het amendement niet terzijde geschoven, maar gewoon uitgevoerd.

De **voorzitter**: De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Voorzitter. In het amendement staat echt heel duidelijk dat de noodopvang maximaal een jaar blijft dus dat is wat anders dan de bestuursovereenkomst en er staat ook inderdaad bij dat er duidelijk afdwingbare afspraken moesten worden gemaakt van tevoren. Die zie ik niet. Of kunt u nu aanwijzen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Er zijn afspraken gemaakt met het COA voor een jaar en die afspraken lopen op dit moment en het COA heeft op dit moment op basis van hun urgentie een verzoek gedaan om deze noodopvang te verlengen. En daar kijkt het college met een positieve grondhouding naar, temeer omdat uit de evaluatie geen noemenswaardige problemen zijn gekomen. Daarbij heeft het college gezegd 'een plus een jaar verlengen? Laten we het voor twee jaar doen omdat dat relatieve rust biedt aan de noodopvang'. En van 500 naar 630, daarvan zeggen we 'laten we die uitbreiding benutten als een flexibele schil' over die twee jaar verlenging en daar ook vinger aan de pols houden, het amendement van de VVD.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, ik zag twee handen omhoog schieten. Mevrouw Wortel eerst en dan de heer Mooiman.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat twee jaar rust met zich meebrengt. Hoe verhoudt deze rust zich met de crisisnoodopvang die het college van plan is? Want dat is een komen en gaan van mensen en dat brengt naar mijn idee ontzettend veel rumoer met zich mee. Hoe kunt u dat rijmen met elkaar?

De **voorzitter**: Ik ga eerst even naar mijnheer Mooiman, is dat een zelfde vraag, of een andere? Dan kunt u dat in een keer meenemen.

De heer **Mooiman** (PVV): Nou voorzitter, ik denk dat de wethouder hem erbij kan beantwoorden. De wethouder zegt nu inderdaad 'voor twee jaar'. Maar goed, dan is het natuurlijk ook weer gewoon een vraag, is dat echt voor twee jaar of gaan we dan daarna weer verlengen? Gaan we naar weer twee jaar verlengen, drie jaar, vier, vijf jaar? Of gaan we er een azc van maken?

De **voorzitter**: Ik ga naar wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Het COA geeft aan 'we willen verlengen voor een jaar met de optie op nog een jaar, dus twee jaar verlengen'. Het college heeft gezegd 'we willen daar serieus naar kijken, we willen er het gesprek over voeren en we maken een goede evaluatie' waarbij het college heeft voorgesteld dat te doen in augustus 2024, dus na anderhalf jaar, wanneer het dan nog een halfjaar loopt, met een uithuizingsplan vanuit het COA voor de mensen die er op dat moment zitten. Er ligt een amendement van de VVD.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, ik zie mijnheer Van den Boomgaard nog op dit punt.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik ben een beetje in verwarring gebracht door de wethouder voorzitter, want daarnet hoorden we dat er dus tegen geageerd zou worden conform het amendement dat vorig jaar is aangenomen en nu hoor ik de wethouder zeggen dat er welwillend meegedacht is met het COA. Volgens mij is het tegenstrijdig. Kan de wethouder precies vertellen wat ze bedoelt. Is ze welwillend naar het COA geweest, of heeft ze juist gehoor willen geven aan het amendement?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Het college houdt zich aan het amendement. We hebben een bestuursovereenkomst afgesloten voor een jaar, van 9 februari 2022 tot februari 2023. Tussentijds is er verzoek gekomen vanuit het COA en het college begrijpt de urgentie die het COA daarbij aangeeft.

De **voorzitter**: Ik geef nog een keer de gelegenheid want dan hebben we dit punt volgens mij meer dan voldoende behandeld. Eerst mijnheer Van den Boomgaard en dan mevrouw Wortel.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, want het amendement ging juist over wat er na dat jaar ging gebeuren en daar zijn juist dus de stokjes voor gestoken met dat amendement. Dus niet over wat er tijdens dat jaar is gebeurd toen er weer een verzoek is gekomen. Dat was juist de bedoeling van het amendement. Dus de opmerking van de heer Mooiman dat het dus terzijde is geschoven, is terecht.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, daar nog een reactie op? Het was ook meer een stelling dan een vraag. Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, ik hoorde de wethouder al weer overgaan naar de motie of het amendement van de VVD maar ik heb nog geen antwoord. Ik zie u ook knikken.

De **voorzitter**: Ik stel voor eerst even het antwoord en dan ga ik naar mijnheer Boerboom. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter en dat klopt mevrouw Wortel, dat gaat over de uitbreiding van de noodopvang, het verzoek om van 500 naar 630 mensen te gaan. Daarvan zegt het college 'laten we daarover in gesprek gaan om te kijken of we dat kunnen benutten voor de crisisnoodopvang'. Ik zal aangeven waarom het college dat graag wil. Er ligt een taakstelling op het opvangen van mensen vanuit de crisisnoodopvang voor de gemeente Zoetermeer. Dat is een regionale taakstelling die wordt doorverteld naar de gemeenten. Er is een aantal mensen dat we in de gemeente moeten opvangen en ons voorstel is om daarvoor de PI te benutten.

De **voorzitter**: Ik ga nu eerst naar mijnheer Boerboom want die had ik ook al eerder gezien.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Ik snap de verwarring aan de rechterkant over

het amendement, maar even heel simpel gezegd, wij kunnen vanavond als raad nee zeggen en dan gaat het college niet door met het voorstel, dus volgens mij is het aan ons als raad om daar vanavond een besluit over te nemen. Volgens mij is het standpunt van het college helder en ik zou eigenlijk willen voorkomen dat we elke keer weer in die repeterende discussie belanden, want volgens mij kunt u vanavond als raad nee zeggen als u geen behoefte heeft aan een verlenging.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Meurs en dan ga ik naar wethouder Ter Laak en die gaat dan echt met het amendement beginnen want volgens mij is dit voldoende uitgediscussieerd. Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, ik hoorde mevrouw Ter Laak volgens mij net spreken over een uithuizingsplan in augustus 2024. En dat zou dan betekenen dat het sowieso twee jaar verlengd wordt, of zie ik dat verkeerd?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Ons voorstel richting het COA is om nu te verlengen en daarbij te zeggen 'in principe voor twee jaar'. Daarbij is het amendement van de VVD om ieder jaar, jaarlijks te evalueren en het college heeft gezegd 'laten we in augustus '24, een halfjaar voordat de nieuwe bestuursovereenkomst dan zou aflopen, spreken over de evaluatie en ook het uithuizingsplan van het COA'.
Dan ga ik terug naar de vraag van...

De **voorzitter**: Ja, gaat uw gang.

Wethouder **Ter Laak**: Ik was gebleven bij de crisisnoodopvang. Excuses. We staan als gemeente Zoetermeer aan de lat om de crisisnoodopvang vorm te geven in Zoetermeer. Dus we zijn verplicht, we hebben een taakstelling om een aantal mensen daar op te vangen. Het voorstel vanuit het college is om dat in de PI te doen en op die manier aan de taakstelling te voldoen en dat onderdeel te laten zijn van de onderhandelingen en daarom zou ik ook het amendement van Zoetermeer Vooruit willen afwijzen.

De **voorzitter**: De heer Meijroos heeft een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (LHN): Ja voorzitter, ik hoor de wethouder weer zeggen 'verlengen', maar we hadden het toch niet over verlengen? We hadden het toch over een 'volledig nieuw verzoek tot'? Ik kom toch nog een keer terug op het amendement want nu wijst u steeds naar de VVD want die hebben een amendement en dat is helemaal perfect en daar gaat het iedere keer over, 'amendement, amendement', maar met dit amendement is niets gedaan. Er zouden afdwingbare afspraken worden gemaakt. Ik heb heel veel boze Zoetermeerders gesproken van de week die niet blij zijn met de opvang daar en die zich wel onveilig voelen. U heeft het steeds over een gedegen onderzoek dat net gedaan is en een evaluatie die heeft plaatsgevonden...

De **voorzitter**: De heer Meijroos, dat kan iets korter volgens mij. Volgens mij heeft u...

De heer **Meijroos** (LHN): Ik zit hier als volksvertegenwoordiger en ik vertegenwoordig mensen...

De **voorzitter**: Dat mag, maar...

De heer **Meijroos** (LHN): ...die ik van de week gesproken heb en dat verhaal wil ik graag kwijt. Dat mag ik.

De **voorzitter**: Ja, maar ik wil u dan de vraag stellen of u tot een vraag komt. De heer Meijroos,.

De heer **Meijroos** (LHN): De vraag is: ik wil graag de afdwingbare afspraken zien en kijken wat u op papier heeft daarvan. Daar hebben we recht op als raad want u kunt geen amendement terzijde schuiven dus we willen dit zien.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Er ligt een bestuursovereenkomst gesloten voor een jaar. Er is nu een nieuw verzoek en volgens mij noemde de heer Boerboom het net ook al, op dit moment is de vraag 'kunt u

daarmee instemmen of niet?' Dat nieuwe verzoek ligt voor ter wensen en bedenkingen en daarbij willen we de huidige bestuursovereenkomst wel nemen als vertrekpunt, dus de huidige afspraak is het vertrekpunt voor de onderhandelingen.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, de wethouder heeft net drie keer het amendement van de VVD genoemd – ik word bijna emotioneel, maar er zit een kikker in mijn keel – en de appreciatie kwam even tussen neus en lippen door. In de eerste plaats, als u naar het dictum van het amendement kijkt, ziet u staan dat we niet om jaarlijkse evaluatie vragen maar we vragen om een evaluatie na een jaar, met name toegespitst op de crisisnoodopvang. Ik heb toegelicht in mijn betoog en ook vorige week in de commissie waarom. Daar ziet de evaluatie op. De evaluatie die u noemt in augustus 2024 is wel een heel andere soort en orde en die is later. Maar even voor de duidelijkheid, is dat het antwoord van het college op het voorstel voor evaluatie in het amendement van de VVD? En als dat zo is, wat is dan in gebruikelijke termen uw appreciatie van dat amendement?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Volgens mij roept uw amendement op tot een extra evaluatie over de uitbreiding van het aantal plaatsen in de PI. Daarop reageert het college positief. De evaluatie die eerder genoemd werd in augustus 2024 is een evaluatie die we zelf al hadden voorgesteld in deze procedure.
Ik was gebleven bij het amendement van Zoetermeer Vooruit over de crisisnoodopvang en dat niet te doen, dat is feitelijk uw amendement. Dat kan, echter het voorstel van het college is om hier wel deze onderhandelingsruimte in te bouwen in de gesprekken met COA omdat we die taakstelling hebben en die willen we eigenlijk in de PI een plek geven.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Wat ik mij plotseling afvraag: heeft het COA eigenlijk iets aangegeven in die richting, dat ze dat graag zouden willen met die crisisopvang, of is dat vanuit het college gekomen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Er ligt vanuit de veiligheidsregio Haaglanden een taakstelling voor de veiligheidsregio waarbij een doorvertaling is gemaakt voor de gemeente Zoetermeer van 55 personen die we hier moeten opvangen en we kunnen allemaal het journaal volgen en zien hoe dat gaat op dit moment.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Maar dat bedoel ik niet. Ik bedoel: hebben ze dat ook voor onze gevangenis gevraagd of ze daar crisisopvang mogen inrichten?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Nee, dat hebben ze niet gevraagd over onze voormalige gevangenis. Het is een voorstel dat wij in de onderhandelingen hebben ingebracht om het op die manier in te vullen.
Dan ga ik door naar het amendement waarvan PvdA hoofdindiener is.

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer wil nog interrumperen, gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Toch even voor de duidelijkheid. Als het amendement van Zoetermeer Vooruit dus zou worden aangenomen, dan gaan we die 55 bovenop de uitbreiding doen, als we instemmen vanavond met de uitbreiding van 130. Dan wordt het 500 plus 130 plus 55?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dat is correct. Dan moeten we nog een andere locatie vinden voor die 55. Dat klopt.

De **voorzitter**: Gaat u verder, wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Dan ga ik naar het amendement over De Binnenbaan, dat is ingediend door PvdA en GroenLinks en daar staan nog meerdere partijen op. Als uitgangspunt zou ik echt de bewoners van de huidige gevangenis willen nemen dus 'wat hebben zij nodig om toegeleid te worden naar werk?' We hebben op dit moment afspraken met het COA om die bewoners te begeleiden naar werk en waar mogelijk doen zij ook een beroep op De Binnenbaan. Het amendement dat u heeft, is niet uitvoerbaar. Ik snap uw wens, en de wens vanuit De Binnenbaan is heel nadrukkelijk om daar een kantoortje te hebben, de wens vanuit het COA en de bewoners is dat de mensen zelfstandig naar De Binnenbaan gaan.

De **voorzitter**: De heer Louw wil interrumperen.

De heer **Louw** (PvdA): Over de wens van het COA hebben we eerder gesproken. Die verwijzen mensen of kunnen mensen verwijzen naar De Binnenbaan. Dit amendement doet er nog iets bij en zegt 'laat nu ook een of twee dagdelen in de week mogelijk zijn om in de PI een begeleidingsgesprek te voeren met De Binnenbaan'. En ik snap dus het bezwaar niet zo heel erg want u zegt 'het is onuitvoerbaar', maar u gaat nog in onderhandeling met het COA dus u kunt dit toch gewoon in die onderhandeling meenemen dat de gemeenteraad van Zoetermeer er prijs op stelt, als het amendement wordt aangenomen, dat we De Binnenbaan ook de gelegenheid geven om mensen in de PI te begeleiden?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Daarbij geeft het COA aan 'het is niet ons beleid om mensen een kantoor te geven in de PI'. Er zijn meerdere organisaties die aangeven dat het wenselijk is, dus we houden ons bij de richtlijnen van het COA. Het is niet iets dat wij als gemeente kunnen afdwingen bij het COA.
Dan zijn er nog wat vragen gesteld over...

De **voorzitter**: De heer Louw nog kort, als het kan.

De heer **Louw** (PvdA): Ja. Laatste poging. Het COA wil graag in de PI door. U kondigt aan dat u in onderhandeling bent met het COA. Dan kunt u toch een poging wagen? U wijst het eigenlijk helemaal in een keer af. Ik zou zeggen, doe een poging, want het is namelijk ten gunste van iedereen. Het is ten gunste van de integratie van statushouders die straks in Zoetermeer of in de omgeving ook gehuisvest gaan worden. De Binnenbaan vindt het geen probleem. Sterker nog, die zeggen eigenlijk 'laat ons alsjeblieft daar een of twee dagdelen zijn, want dan zijn wij in staat om meer mensen naar werk te begeleiden'. Dus wat is het bezwaar eigenlijk?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Voor ons vormt het uitgangspunt de bewoners die daar wonen en moeten integreren in de samenleving. Ze kunnen zelfstandig naar De Binnenbaan. Dat is een prima optie. Daarnaast, het is niet aan ons om dat uit te voeren, dus breng het amendement in stemming en dan zien we wat eruit komt en hoe we het meenemen.
Dan had ik nog een aantal vragen gekregen die gingen over aanbieders van taallessen, dagbesteding...

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, ook heel kort als het kan.

De heer **Duiven** (VVD): Ik probeer even het advies van de wethouder te begrijpen op het amendement van de PvdA en GroenLinks. Betekent dit dat u met zoveel woorden zegt 'oordeel raad'?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Nee. Ik zou het ontraden. Het is echt niet in het belang van de inwoners om het op die manier te regelen.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, ik stel voor nu echt... Wilt u over hetzelfde onderwerp wat vragen? Ook heel kort als het kan, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter. Ik heb het hierover gehad in de commissie.

Bij de Oekraïense vluchtelingen ging De Binnenbaan daar wel actief naartoe. Wat is het verschil dan met de statushouders?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Bij de ontheemde Oekraïners ging de gemeente daar zelf over. Hier gaat het COA over de eigen werkwijze. Dus dat is gewoon een andere werkwijze.
Dan ga ik naar de aanbieders van taallessen, dagbesteding en maatschappelijke middenveld. Volgens mij heeft D66 daar een vraag over gesteld maar ik heb meerdere mensen erover gehoord. In de stad is er echt voldoende capaciteit en energie om hier ook echt een aanbod op te hebben en dat brengen we ook mee in de onderhandelingen richting de bestuursovereenkomst. Dus om dat goed te goed te verbinden, zoals ook aan De Binnenbaan. Echter, er is op dit moment wel een tekort in het regulier onderwijs, dus dat maakt het moeilijk om amv's in de stad een plek te geven.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik vraag me af waarom we nu in vredesnaam wensen en bedenkingen meegeven als de houding van wethouder is 'ja, het COA bepaalt. We houden ons aan de regels van het COA'. Dan hoeft u niet meer te gaan onderhandelen. Dus als wij deze wensen nu meegeven dan moet u daar gewoon mee aan de slag en misschien lukt het niet. Maar ja, als het COA alleen maar te horen krijgt 'we gaan helemaal mee in uw werkwijze'... Waarom kunnen we het niet gewoon proberen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Volgens mij is er duidelijk aangegeven wat de behoefte is en de wens vanuit de bewoners en hoe daarmee wordt omgegaan. U brengt uw amendement in stemming en we zullen het afwachten.
Dank u wel voorzitter, volgens mij ben ik dan klaar.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Ter Laak voor de eerste termijn van het college. Ik stel voor dat we tot 22.15 uur gaan schorsen want dan hebben we tijd voldoende om de amendementen en moties te bespreken. Een kwartier? Ja, 22.20 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering en we gaan over naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Dat betekent dat ik als eerste het woord ga geven aan de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, na de beantwoording van het college blijft teleurstelling eigenlijk nog steeds bestaan. Het college heeft inderdaad gewoon het amendement niet uitgevoerd, terzijde geschoven ondanks dat de eigen communicatie een andere was, de media erover hebben bericht en ook de inwoners een bepaald idee werd meegegeven. Je ziet daar ook heel veel teleurstelling en onbegrip over terug, maar dat is wel iets dat het college met zijn acties creëert.
Voorzitter, buiten onze teleurstelling om, horen we eigenlijk ook van het college 'ja, het wordt nu twee jaar verlengd'. Alleen eigenlijk hoor je aan het verhaal van het college dat het net zo goed drie of vier jaar kan worden. Dus ik zou daar toch graag wat meer duidelijkheid in willen, wanneer is het nu voor het college zelf genoeg? En een andere vraag die we toch nog beantwoord willen krijgen, want die horen we ook vanuit onze achterban, en daar begint nu zo langzamerhand ook op te lijken: kan het college ons garanderen dat er nooit een azc in Zoetermeer zal komen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Mooiman, voor uw tweede termijn. De heer Van der Vlies, tweede termijn. O, mijnheer Ekkelenkamp wil interrumperen.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter. Wat is uw angst voor een azc, mijnheer Mooiman?

De **voorzitter**: De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Bijvoorbeeld de bekende taferelen zoals we die ook in Rijswijk hebben gezien en die Rijswijkse toestanden hebben we liever niet in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik wel over naar de tweede termijn van de heer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter, er zijn geen nieuwe gegevens naar boven gekomen na onze termijn, dus we bedanken voor de tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, hartelijk bedankt. Schrikbarend. Dat is het enige wat ik nu nog kan zeggen over dat er, inderdaad zoals mijn voorganger de heer Mooiman ook zei, niets is gedaan met een amendement. Dan ga ik eventjes van de eerste termijn weer even herhalen. Het vertrouwen in de politiek is dalende en het feit dat het college dus zo met amendementen omgaat, afspraken met onze bewoners, vind ik schrikbarend en ik zou echt schriftelijk willen zien wat deze wethouder aan het amendement heeft gegaan tijdens de onderhandelingen met het COA.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Brouwer heeft een interruptie.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik word eigenlijk – een beetje ondiplomatiek gezegd – een beetje moe van dat gepraat over het amendement. Want als je goed kijkt, is het zo: vorig jaar hadden we een wensen- en bedenkingenprocedure en dat amendement was daar een amendement op. Het was gewoon om een wens en bedenking in dat voorstel te krijgen en dat was input die we meegaven aan de wethouder om onderhandelingen te gaan voeren met het COA en daar kwam een bestuursovereenkomst uit. Dat is waar we ons nu aan moeten houden. Dat amendement was alleen maar een wens of bedenking.

De **voorzitter**: Dat is geen echte vraag. U mag wel wat zeggen ja, want het was een reactie op mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Hoe je het ook ziet, Het is een amendement dat hier met een meerderheid toen gekozen is, een meerderheid hier, die dus een mandaat heeft van kiezers, een meerderheid dus van de Zoetermeerse inwoners, die dus dat is toegezegd. Hoe je het amendement ook leest, daar is gewoon geen gehoor aan gegeven en daarmee doe je afbreuk aan de democratie.

De **voorzitter**: Dank mijnheer Van den Boomgaard voor uw tweede termijn. Dan gaan we over naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Dank aan het college voor de gegeven antwoorden. Dank ook voor de positieve appreciatie van ons amendement. Ik werd daar in mijn eerste termijn al over aangesproken, als het gaat om het landelijke beleid, en laat ik daar duidelijk over zijn. Daar gaan we niet over, maar dat er sprake is van asielbeleid, dat denk ik terecht asielcrisis wordt genoemd in diverse opzichten, dat moge duidelijk zijn. En helaas leidt dat ertoe dat we in Nederland dus ook in Zoetermeer, wat ons betreft, noodopvang moeten bieden en zelfs crisisnoodopvang. Dat is zeker niet iets dat we als VVD graag zouden zien of wat we als Zoetermeerse VVD graag zouden zien, dat geldt noch voor de noodopvang, noch voor de crisisnoodopvang. Maar het is een feit en voor dat feit en die verantwoordelijkheid willen we niet weglopen. Maar we willen het ook zeker niet opzoeken, maar vanwege die omstandigheden en daar nu rekening mee houdend, ook met wat we in Zoetermeer kunnen bieden in de vorm van de voormalige PI en het feit dat de evaluatie heeft uitgewezen dat dat zonder overwegende bezwaren plaatsvindt, vinden we dat die crisisnoodopvang en opvang in Zoetermeer mogelijk moet kunnen zijn.

De **voorzitter**: Mag ik u verzoeken af te ronden? Ja, dank u wel mijnheer Duiven. Ik zie een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Dan heb ik toch nog een vraag aan de VVD: wanneer is het dan genoeg, wanneer is het genoeg? Eerst is een jaar genoeg. Daar is fel debat op gevoerd, waarvoor dank toentertijd, en nu is dat van tafel. Wat is over twee jaar van tafel? Wat is over acht jaar van tafel? Enzovoort, enzovoort? Wanneer is het genoeg voor de VVD?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, we maken die afweging en we hebben ook deze afweging gemaakt op basis van de omstandigheden zoals die zich thans voordoen. En daarmee hebben we rekening te houden. Dat hebben we laten meewegen. Ik heb er zo-even ook al naar gerefereerd. Ik heb ook vorige week in de commissie Samenleving heel nadrukkelijk stelling genomen dat wat de VVD betreft, Zoetermeer niet alleen of als een van de weinigen die opdracht zouden moeten vervullen. Ik heb ook heel nadrukkelijk naar aanleiding van de vragen gezegd dat in beginsel alle gemeenten hun aandeel moeten nemen en hun verantwoordelijkheid moeten nemen in het aanbieden van noodopvang en crisisnoodopvang. Dat gezegd hebbende, betekent dat ook dat we als Zoetermeer dus niet de andere kant op moeten kijken. Nogmaals, hoewel het niet onze voorkeur heeft. Ik denk dat het niemands voorkeur zal zijn, dat crisisnoodopvang en noodopvang noodzakelijk is. Het is noodzakelijk en alleen die omstandigheden nopen ons ertoe om in dit geval gehoor te geven aan het verzoek van het COA.

De **voorzitter**: Ik zag eerst mijnheer Van den Boomgaard kort en dan de heer Meijroos, die zag ik ook zijn hand opsteken. Mijnheer Van den Boomgaard eerst.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik hoor een heel mooi wollig antwoord. Alleen een jaar geleden was de VVD een stuk duidelijker. En als ik nu het antwoord hoor, dan zijn de omstandigheden gewijzigd en het is andere situatie, maar dat is niet het verzoek dat hier ligt. Het verzoek dat hier ligt, is het toen nog aangenomen amendement en het verzoek wat er toen lag om het nu te verlengen. Daar staat niets bij over veranderde omstandigheden, het gaat gewoon om 'wat is uw standpunt als VVD; blijft u op uw voeten staan zoals u een jaar geleden deed of haakt u af?'

De **voorzitter**: Ik stel voor eerst naar de heer Meijroos te gaan, dat is op hetzelfde punt neem ik aan?

De heer **Meijroos** (LHN): Ja, het gaat ook over de PI. Ik ben heel benieuwd hoe de VVD staat tegenover een eventueel azc enig moment in Zoetermeer. Hoe daar dan... Want nu schuift u op ten opzichte van wat u vorig jaar vond. Daarnaast ben ik benieuwd wat jullie vinden van die 55 die nog eens extra tussen neus en lippen door genoemd werden, die niet lekker uit het stuk kwamen en waar ook mensen verrast over waren in de raad vanavond, volgens mij. Die kwamen daar ook nog eens extra bij. Hoe staan jullie daar tegenover?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter ten aanzien van het laatste punt, die 55, dat kwam op naar aanleiding van het debat dat we hadden over het amendement van Zoetermeer Vooruit. Daar ben ik duidelijk over geweest. Mijn fractievoorzitter heeft er ook nog eens heel nadrukkelijk een vraag over gesteld. Wat ons betreft, komen die niet bovenop de 630. Wij gaan in dit opzicht mee, dat vinden wij een verstandige optie, in wat het college voorstaat om die te proberen in de flexibele schil van 130 een plek te geven. Concreet een plek in de PI als dat nodig is. Nogmaals, ik herhaal wat ik zo-even zei: het liefst hebben geen crisisnoodopvang.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven, dan stel ik voor dat als daar verder geen reactie op komt, we gaan kijken naar de heer Haak voor zijn tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We willen het college en de wethouder bedanken voor het beantwoorden van de vragen en we hebben verder geen toelichting meer.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, ik heb genoeg gelegenheid gehad om mijn mening te geven.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): In de commissie en in de raad zijn volgens mij voldoende standpunten uitgewisseld. Geen verdere toevoeging.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Nee dank u voorzitter. We danken het college en we blijven bij ons standpunt.

De **voorzitter**: Dan de heer Aiobi, gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel. Ik wil me in tweede termijn me nog sterk maken voor de amv's, dit zijn minderjarige asielzoekers. Het gaat om een kwetsbare groep die we niet uit het oog mogen verliezen en als GroenLinks vinden we niet dat we deze groep aan hun lot mogen overlaten. Kan het college hierop anticiperen in Zoetermeer, maar ook binnen de veiligheidsregio Haaglanden? En gezien de opgave, hoe groot acht het college de kans dat er weer een verplichting gaat komen richting Zoetermeer?
Verder heb ik nog een vraag over De Binnenbaan. De bewoners gaven heel duidelijk aan dat ze graag actief deel willen nemen aan de samenleving. We vragen ons dan ook af wat de reden nu is voor het COA dat ze het niet zien zitten om De Binnenbaan toegang te geven. Zouden we hier bijvoorbeeld een memo over kunnen ontvangen? Want alle vormen van actieve bijdrage moeten we toch blijven willen stimuleren.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw tweede termijn mijnheer Aiobi. Dan mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, helaas toch weer heel veel negatieve geluiden hier vanavond, dat vind ik jammer. Toch een ander geluid van onze kant want laten we nu eens trots zijn op het feit dat we het hier in Zoetermeer goed geregeld hebben en een goede bijdrage leveren om mensen die gevlucht zijn hier te huisvesten. De samenwerking met het COA is goed te noemen en we zijn er trots op dat er heel veel mensen en organisaties in Zoetermeer zijn die zich inspannen voor deze nieuwe Zoetermeerders. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter, kort. Wij steunen het voorstel van het college en dienen het amendement om De Binnenbaan een plek te geven in, zoals de wethouder ook zelf heeft gevraagd. En we zullen het amendement van de VVD steunen om een evaluatie na een jaar te doen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, getriggerd door de vraag eerder van de VVD of als we geen crisisnoodopvangplekken reserveren in de PI, dat dan betekent dat we dan alsnog 55 vluchtelingen crisisnoodopvang moeten bieden, wil ik het volgende nog vragen aan de portefeuillehouder. Volgens mij is het nog niet zo dat we als gemeente die taakstelling opgelegd hebben gekregen. Is het niet zo dat de portefeuillehouder met de regiogemeenten in overleg kan gaan, dat zij die opvang op zich nemen omdat wij waarschijnlijk al bereid zijn om 630 vluchtelingen op te vangen plus 150 ontheemde Oekraïners? En zou dat alternatief, indien nodig, de crisisnoodopvang ook niet in Seghwaert plaats kunnen vinden om de rust in de PI te bewaren? Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs, dan mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, wij hebben vanavond gemerkt dat het college totaal voorbijgaat aan het amendement dat vorig jaar is ingediend en dat vinden we ontzettend spijtig. We zijn daar zwaar teleurgesteld over.
Daarbij hebben wij ook onze bedenkingen over de macht die het COA uitoefent want we hebben de wethouder diverse malen horen zeggen dat het COA uiteindelijk besluit en dat vinden we gek want we hebben als raad wensen en bedenkingen en het college zou samen in gesprek gaan maar hieruit blijkt dus dat dat niet het geval is en dat vinden we ook heel bijzonder. En verder zijn we benieuwd wat de rest van de raad denkt over de 55 extra vluchtelingen waar we het net, heel recent pas, over gehad hebben. Ze staan weliswaar wel op papier maar niet in dit debat want anders hadden we het er al eerder over gehad. Dus de vraag is of deze nu worden toegevoegd hieraan of niet. We zijn heel benieuwd naar de reacties. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel voor uw tweede termijn dan constateer ik dat de tweede

termijn van de raad erop zit en ga ik het woord geven aan de wethouder. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter, en dank voor uw tweede termijn. Ik zou willen beginnen met wat cijfers en de taakstellingen die we als gemeente hebben. We hebben als gemeente een aantal taakstellingen. Een taakstelling is huisvesting van statushouders, mensen die een verblijfsvergunning hebben voor Nederland, daarop lopen we achter. We hebben een taakstelling voor het huisvesten van ontheemde Oekraïners, ook daarop lopen we achter. En we hebben een taakstelling voor de crisisnoodopvang, ik zeg het maar even heel plat, de buitenslapers bij Ter Apel, wat we niet willen. Die hebben we ook, dat is 55. Ons voorstel is nu om de uitbreiding die het COA vraagt op te nemen in die uitbreiding van 130 die zij vragen. Ik heb een beetje moeite met de spraakverwarring over 'extra 55', die taakstelling ligt er al en daar moeten we al aan voldoen. Ons voorstel is die op te nemen in de 130.
Dan werd een vraag gesteld, volgens mij door GroenLinks, of het college verwacht dat er verplichtingen gaan worden gelegd op het huisvesten van asielzoekers in de gemeente. Ik kan daar niet op vooruitkijken maar ik weet dat men landelijk bezig is met wetgeving om daartoe te komen, ik weet niet wanneer dat gebeurt maar er is op dit moment geen taakstelling voor het hebben van een noodopvang, zoals wij hebben in de PI, maar mogelijk gaat dat komen voor alle gemeenten.
U vroeg ook naar de amv's, of daar mogelijk een taakstelling op komt. Daar is op dit moment geen taakstelling op, maar ik kan niet in de toekomst kijken of daar een verplichting op gaat komen.
Dan wil ik terugkomen op het amendement en de moties van de LHN. Excuus dat ik dat niet heb gedaan in de eerste termijn maar ik had ze toen nog niet beschikbaar. Het amendement Wel verlengen, niet uitbreiden wil het college ontraden. Het voorstel van het college is om wel akkoord te gaan met die uitbreiding en daarin de taakstelling voor de crisisnoodopvang op te nemen, dus dat tegen elkaar weg te strepen, om dat zo te zeggen.
Dan is er een motie van de LHN over het huisvesten van de bewoners in de PI, dus om dat definitief te maken. Ook die zou ik ontraden. Ik moet toegeven dat de motie best complex leest want dat betekent het ombouwen van de PI naar appartementen en de PI is niet van ons maar dat zou de Rijksgebouwendienst moeten doen. En we moeten op een gegeven moment ook die mensen toch huisvesten. Ook in de stad. Dus die zou ik ontraden.
En dan de laatste motie over geen azc. Ook die zou ik ontraden en die is ook overbodig want het kan niet zo zijn dat er een azc in onze stad komt zonder een procedure. Dan zou er een nieuwe procedure met u als raad worden gestart, en het voorstel dat nu voorligt is het verlengen van de huidige noodopvang.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nou voorzitter, dat klinkt allemaal fantastisch, maar dat hebben we eerder meegemaakt. Heel recent nog, met amendementen die niet uitgevoerd worden, dus ik laat die motie gewoon in stelling want ik denk dat de raad hier wel iets van vindt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond. Ik zie mevrouw Meurs, gaat uw gang,

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ik krijg de indruk dat de wethouder klaar was met haar betoog. Ik heb haar nog niet horen antwoorden op de vraag of Seghwaert niet een potentieel alternatief zou kunnen zijn voor de crisisnoodopvang eventueel.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: We kunnen naar meerdere locaties kijken voor crisisnoodopvang mochten we daarmee aan de slag gaan. Dan zullen we alle opties bekijken.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Waarom wilt u dan nu op voorhand al met het COA afspreken dat u daar plaatsen voor reserveert in de PI?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Om tegemoet te komen aan die taakstelling op een locatie waar het kan en waar ook voorzieningen zijn. Daar is ook de gezondheidsdienst aanwezig. Daar zijn alle voorzieningen vanuit COA al geregeld.

De **voorzitter**: Ik zag de heer Mooiman nog. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel. De wethouder gaf vrij technisch antwoord of een non-antwoord op de motie van de LHN Geen azc. Maar even buiten het feit waar we het nu over hebben. Het verzoek is vrij duidelijk. Te allen tijde voorkomen dat de huidige opvanglocatie een azc wordt en daarover zal de wethouder toch wel antwoord kunnen geven of het college daar tegen is of niet? Even los van de procedure.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dat verzoek ligt niet voor. Dat is ook niet de vraagstelling op dit moment. Als er ooit zo'n verzoek zou komen, zullen we dat op dat moment beoordelen.

De **voorzitter**: Ik kijk naar wethouder Ter Laak, die is volgens mij klaar met haar beantwoording. Dan sluiten we de beraadslagingen af want dan hebben we twee termijnen van de raad en twee termijnen van het college gedaan. Dan stel ik voor dat wij, als u dat goed vindt, overgaan naar de besluitvorming. Mevrouw Meurs?

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ik zou heel graag twee minuten willen schorsen, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik hoor twee, dat is kort, ik zou daar vijf van maken. Tot 22.43 op die klok. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en dat betekent dat we overgaan tot de stemmingen over dit raadsvoorstel. U wilde het woord, mevrouw Wortel? Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ik wil graag de titel van een amendement wijzigen. 2210-D wil ik graag wijzigen naar 'Niet uitbreiden'. Er staat 'We verlengen, niet uitbreiden', dat verlengen mag eraf.

De **voorzitter**: In principe zijn de beraadslagingen gesloten, maar u heeft het nu even mondeling ingediend en dat kan iedereen meenemen in zijn stemming die zo gaat volgen. Ik stel voor dat we overgaan tot de stemming. Dat betekent dat we eerst de amendementen doen. A tot en met D, dan het raadsvoorstel en dan de twee moties, dat even voor alle helderheid zodat u ook helderheid heeft over de stemming.
Ik vraag eerst of er raadsleden zijn die een stemverklaring willen afleggen en als dat niet het geval is gaan we over tot stemming. We beginnen met 2210-A Tussentijds evaluatie kortdurende crisisnoodopvang. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Mevrouw Wortel, gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, we zijn altijd voor evaluaties maar we zijn niet voor de extra opvang, dus we kunnen dit niet steunen.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, we zullen deze ook niet steunen. We vinden dat de intenties van de indieners verschillend zijn en we gaan ervan uit dat de huidige constructieve samenwerking tussen COA en college wordt voortgezet en dat die evaluatie niet op deze manier nodig is. Dank u wel.

De **voorzitter**: Anderen nog? Mag ik dan de leden van de raad die tegen dit amendement zijn vragen hun hand op te stelen? Tegen zijn FVD, PVV, LHN, D66, daarmee is dit amendement aangenomen met 28 stemmen voor, 11 tegen.
Amendement 2210-B Binnenbaanspreekuur op locatie ten behoeve van begeleiding statushouders. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn de fractie van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, VVD, daarmee is dit amendement met 20 stemmen voor, 19 tegen aange-

nomen.
2210-C Wensen en bedenkingen verzoek verlenging penitentiaire inrichting. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken? Voor is Zoetermeer Vooruit, daarmee is dit amendement met 3 stemmen voor, 36 tegen verworpen.
2210-D Niet uitbreiden. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Wij als FVD zijn blij met de aanpassing in de titel. Sowieso is niet uitbreiden een eerste stap naar het totale wegwerken van deze situatie. Dus we zullen voor stemmen.

De **voorzitter**: Wie wenst er nog meer een stemverklaring af te leggen over dit amendement? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn FVD, PVV, LHN, 8 stemmen voor, 31 tegen, het amendement is verworpen.
Dan komen we bij het geamendeerde raadsvoorstel. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, ik heb het zojuist in eerste termijn gezegd: Zoetermeer Vooruit heeft in principe geen bezwaar tegen de verlenging van de opvang van vluchtelingen en statushouders in de PI en tegen de opvang onder de huidige voorwaarden uitbreiden naar maximaal 630 bewoners. Voor ons is dus nog steeds heel belangrijk dat het onder de huidige voorwaarden gebeurt, dus met de huidige categorieën mensen. We hechten eraan om de rust die er schijnbaar is in de PI op dit moment zoveel mogelijk te behouden. Daarnaast hebben we niet de indruk dat de wethouder stevige onderhandelingen met het COA in zal gaan en we zullen dus tegen het voorstel stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, in eerste instantie zijn we voor het verlengen van die 500 opgevangen mensen of statushouders, maar we zijn tegen de uitbreiding daarvan en die staat in hetzelfde raadsvoorstel. Dus wij zijn tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. De PVV is tegen het verlengen van de noodopvang en het uitbreiden ervan en we zullen ook tegen dit raadsvoorstel stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, ook wij zullen als FVD Zoetermeer tegen stemmen omdat er gewoon geen gehoor is gegeven aan een reeds aangenomen motie die op democratische wijze is aangenomen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval, mag ik dan de leden van de raad die tegen het raadsvoorstel zijn vragen hun hand op te steken? Dat zijn FVD, PVV, LHN, Zoetermeer Vooruit, daarmee is dit raadsvoorstel met 28 stemmen voor en 11 tegen aangenomen.
Motie 2210-01 Huisvesting voor statushouders in PI. Wie wenst daar een stemverklaring over te geven? Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter het idee om de PI te gebruiken voor huisvesting is op zich niet een heel slecht idee. We hebben hier in de raad al wel eerder discussies gehad of gedachten gehad over wat je met het gebouw zou kunnen doen nadat het niet meer de bestemming van PI had. Dus voor de toekomst een zeer waardevolle gedachte maar op dit moment lijkt ons de motie onuitvoerbaar en alleen om die reden zullen we tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): We sluiten ons aan bij de woorden van mijnheer Duiven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog anderen voor een stemverklaring? Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn LHN en PVV. Daarmee is deze motie met

7 stemmen voor, 32 tegen verworpen.
2210-02 Geen azc. Is er iemand die daar een stemverklaring over af wil leggen? Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): We zullen tegen deze motie stemmen omdat het onderwerp helemaal niet voorligt en een voorbarig onderwerp is en bovendien is het geen wens of bedenking.

De **voorzitter**: Ik zag mijnheer Van der Vlies en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): We vinden het zinsdeel 'te allen tijde' niet geweldig maar we steunen het signaal dus we zullen de motie steunen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. We zijn tegen de opvang van asielzoekers en al helemaal tegen het dreigende azc dat daaruit voort kan komen dus we zullen het voorstel steunen.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Zoals betoogd in het debat lopen we niet voor de verantwoordelijkheid weg om noodopvang of een crisisnoodopvang te bieden maar voor een azc – zoals we dat al eerder hebben gezegd – zien we in Zoetermeer geen plaats.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Als dat niet het geval is, vraag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn hun hand op te steken. Voor zijn VVD, LHN, Zó! Zoetermeer, PVV en FVD met 16 stemmen voor, 23 tegen is deze motie verworpen.
Daarmee komen we aan het eind van agendapunt 10.a. U heeft ook allemaal naar de klok kunnen kijken. Dat betekent dat we alweer tegen 23.00 uur lopen en we hebben nog een raadsvoorstel staan, mijn voorstel is wel om dit af te ronden vanavond. Ik zie iedereen knikken dus dan gaan we dat ook doen. we gaan over naar 10.b.

b. Raadsvoorstel Vaststellen ruimtelijke en financiële uitgangspunten Flexwonen Ruimtebaan (inclusief stemmingen)

De **voorzitter**: Ik ga even inventariseren wie het woord willen voeren. Ik zie mijnheer Van der Perk, van Zó! Zoetermeer, mevrouw Frinking, CDA, mijnheer Aptroot, VVD, de heer Haak, mijnheer Van den Boomgaard, mijnheer Velner, mevrouw Bink, mevrouw Kraneveldt, de heer Meijroos, de heer Van Rumpt en de heer Mooiman en de heer Boerboom en mevrouw Bakkers. Dan heb ik iedereen gehad volgens mij? Dat klopt toch? Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Van der Perk en dat is meteen zijn maidenspeech. Dus daar mag u voor naar voren komen. De heer Van der Perk heeft het woord.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, stelt u zich eens voor, elke ochtend pakt u de koffer in, terwijl u op dat moment nog niet weet of u vanavond een slaapplaats heeft. Die koffer gaat elke dag mee naar het werk. In de lunchpauze belt u, zoals elke dag, weer uw kennissen of vrienden om een slaapplek te vinden voor aankomende nacht. Want u heeft geen huis.
Voorzitter, deze groep noemen wij onzichtbare daklozen. Zó! Zoetermeer is blij dat we eindelijk voor deze spoedzoekers iets concreets kunnen betekenen door ze een plek te kunnen bieden in de vorm van een flexwoning. Zoetermeer is gebaat bij een goede mix van woningen en wij zijn blij dat deze nu nog nieuwe woonvorm in Zoetermeer wordt toegevoegd aan de stad. Wij vinden het belangrijk dat Zoetermeer niet alleen dure koopwoningen of alleen maar sociale huurwoningen krijgt. Zoetermeer is gebaat bij een goede mix van woningen. Van alles wat is de beste keus om het woonplezier te vergroten en de wijken te laten floreren. Ook voor jongeren is plaats in deze flexwoningen, zodat jongeren een plek hebben om te starten om hun eigen leven op te bouwen.
Zó! Zoetermeer heeft vernomen dat de Toegankelijkheidsraad is betrokken in het project. Hier zijn wij natuurlijk blij om. Wij nemen aan dat de Toegankelijkheidsraad in verdere planvorming betrokken blijft vooral ook omdat er woningen beschikbaar komen voor mensen met een lichte zorgvraag.
We zijn er ook positief over dat voorgenomen flexwoningen niet de uitstraling krijgen van de echte containerwoningen. Zó! Zoetermeer waardeert de kleinschalige opgezet en het groen, zodat er ruimte is om elkaar te ontmoeten. Daarnaast zijn wij tevreden dat er tijdens de bewonersbijeenkomst goed is geluisterd naar de huidige inwoners, de buren van het project. We zien de opmerkingen goed verwerkt

in de plannen, dat gaat over ligging van de woningen en het handhaven van de groene omzoming, zodat deze een natuurlijke buffer vormt naar het Conferencepad.
Tijdens de commissievergadering van vorige week maandag heeft de wethouder gezegd dat hij zich geen zorgen maakt over het aantal parkeerplekken. Wij vertrouwen hierop maar houden het goed in de gaten.
Zó! Zoetermeer zal instemmen met het raadsvoorstel. Voorzitter, tot slot spreken we de hoop uit dat we snel deze woningen kunnen toevoegen aan onze stad. Het kan wat ons betreft allemaal wat sneller. We hopen dan ook dat er vaart wordt gemaakt met flexwoningen op andere locaties In de stad. Dank voorzitter. (applaus)

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Perk. En dank voor uw maidenspeech. Dan ga ik naar de volgende, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. Overal in het land hebben mensen snel woningen nodig, ook in Zoetermeer. Dat is de reden dat het CDA Zoetermeer in 2019 samen met Zó! Zoetermeer en D66 de motie Flexwonen heeft ingediend. De opdracht in de motie was om locaties te onderzoeken voor flexwoningen waar mensen maximaal twee jaar mogen wonen en het woord flex sloeg op de tijdelijkheid van de woningen, de bewoning met tijdelijke huurcontracten en door de tijdelijkheid van de locatie.
Voorzitter. Het is het college gelukt om een locatie te vinden en daar is CDA Zoetermeer heel blij mee. We hebben echter in de commissievergadering vragen gesteld waar het memo van het college nog niet afdoende antwoord op geeft. Ons uitgangspunt is dat een flexwoning niet per se een sociale woning moet zijn. Flexwoningen kunnen ook middenhuur zijn. Daar heeft het college op deze locatie niet voor gekozen, maar dat maakt dat de behandeling van een flexwoning niet gelijk aan een sociale huurwoning is. Dat willen we ook niet omdat het CDA Zoetermeer alle huizen wil kunnen toerwijzen aan Zoetermeerders die met spoed een woning nodig hebben. Over de toewijzing moet het college zelf kunnen gaan. In dit geval gelden voor ons dan niet de reguliere regels rond de toewijzing van sociale woningen zoals in het voorstel staat. Dat betekent voor ons ook dat er geen verschillende soorten huurcontracten zijn, waarbij de een een huurcontract kan krijgen van twee jaar, de ander van vijf jaar en mogelijk zelfs van vijftien jaar. We willen graag eenduidige huurcontracten van maximaal twee jaar. Dat geeft meer mensen de mogelijkheid om van de locatie gebruik te maken en dwingt iedereen om aandacht te houden voor het bouwen van permanente woningen. Flexwoningen zijn geen vervanging voor permanente woningen. Om dit in het raadsbesluit vast te leggen dienen we een amendement in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking. Ik zie een interruptie van mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel, inderdaad een interruptie voor het CDA. Het klinkt heel mooi en ik heb de uitleg van mevrouw Frinking goed begrepen, maar wat doen we als we na die twee jaar voor al die mensen geen woning hebben, waar blijven deze mensen dan? Op straat?

Mevrouw **Frinking** (CDA): Het zorgt ervoor dat iedereen gespitst blijft op de situatie waar deze mensen dan in zitten. Op dit moment hebben ze ook geen woning en zitten ze ook in zo'n situatie en zijn er dus mensen die dakloos zijn. Je moet lucht geven aan een situatie van zorg waar mensen nu in zitten.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Bink, maar mijnheer Van den Boomgaard heeft ook een interruptie.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik vind dat geen antwoord op mijn vraag: als er na twee jaar geen andere woningen zijn, waar gaan deze mensen dan heen? Gaan deze mensen de straat op?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): De spoedzoekers zullen op dat moment geholpen moeten worden, hetzij richting een sociale woning, hetzij andere woningen. Dat is wat er op dat moment moet spelen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter, ik heb het amendement met aandacht gelezen en de titel is hartstikke mooi. Ik lees de titel voor 'Flexwoningen toewijzen aan Zoetermeerse spoedzoekers', mijn hart maakte een huppeltje want daar houd ik ook wel van. Maar als ik lees in het amendement worden daar weer statushouders genoemd. Zoals we net hoorden van mevrouw Wortel is

er geen BSN voor deze mensen dus mijn vraag is: hoe rijmt de titel met de niet-geregistreerde statushouders?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Als gemeente krijgen we een aantal statushouders toegedeeld en die moeten worden gehuisvest en daar vallen deze mensen onder. Dus dat zijn mensen die in Zoetermeer gaan wonen of zullen komen wonen dus die vallen onder de definitie 'Zoetermeerders'.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dat is dus niet waar, dat is eigenlijk misleidend. Dat vind ik dan wel, want het zijn geen Zoetermeerders, ze zijn niet geregistreerd als Zoetermeerder en daarmee is dan de kous ook af. Dus als ze niet-geregistreerde Zoetermeerders zijn, wat verstaat u dan onder Zoetermeerse spoedzoekers?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Mensen die recht hebben om in Zoetermeer te wonen en daardoor gebruik kunnen maken van de flexwoningen om ook de druk op de sociale woningen te verlichten.

De **voorzitter**: Volgens mij voldoende. En u was volgens mij aan het einde van uw eerste termijn. Dan ga ik naar mijnheer Aptroot. Gaat uw gang.

Amendement nr. 2210-E ingediend door CDA
Flexwoningen toewijzen aan Zoetermeerse spoedzoekers

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;
gelezen het Raadsbesluit (2022-077818) raadsvoorstel Vaststellen ruimtelijke en financiële uitgangspunten Flexwonen Ruimtebaan;

besluit het voorstel als volgt te wijzigen:

- besluit 1c was:
  'De woningen worden door Vidomes verhuurd aan Zoetermeerse jongeren/mensen met een lichte zorgvraag, statushouders en/of spoedzoekers'

besluit 1c wordt:

'De woningen worden door Vidomes verhuurd aan Zoetermeerse spoedzoekers. Dit zijn mensen die om persoonlijke of werkgerelateerde redenen snel (tijdelijke) woonruimte nodig hebben, zoals jongeren, statushouders, studenten, mantelzorgers en mensen met een lichte ondersteuningsvraag.'"

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. We zijn verheugd met de plannen die hier voorliggen. De Zoetermeerse VVD kan goed in de verdeling van de doelgroepen komen, zeker gezien de motie 2206-58 waar we oproepen om statushouders geen voorrang te geven op een sociale huurwoning maar wel te plaatsen in flexwoningen. Ik kan natuurlijk allemaal termen als 'een man een man, een woord, een woord' et cetera roepen. Maar ik denk dat iedereen weet hoe dat zit. Dit raadsvoorstel gaat duidelijk over flexwoningen.
Voorzitter, er is ook een kritische noot van onze kant. Dit raadsvoorstel is gekomen en mijn buurvrouw zei het al, uit de motie van 11 november 2019. We zijn nu drie jaar verder. Drie jaar lang hebben wij nodig gehad om tot een definitief plan komen voor woningen waarvan het nog twee jaar duurt om ze te plaatsen. Dat snappen wij niet. Er is een heel hoge nood. Dat moet volgens mij veel sneller kunnen. Daarom roep ik de wethouder die heeft aangegeven om een evaluatie te houden op om ook vooral daarnaar te kijken, want ik hoorde dat het heel erg ligt aan het gas, water, elektriciteit dat het nu nog twee jaar duurt. Maar volgens mij duurt dit veel te lang. Ik snap dat de procedures anders zijn voor een flexwoning dan voor een noodgebouw, maar ik kan me niet voorstellen dat wij een volledig noodgebouw voor een bejaardenhuis in drie maanden plaatsen en dat wij vijf jaar nodig hebben om een aantal flexwoningen te plaatsen. Dat snap ik niet, dus ik hoop vooral dat het college daarnaar kijkt en dat we daardoor ook een stuk sneller onze woningvoorraad groter kunnen maken. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel, voorzitter. We horen en zien in de aangekondigde amendementen de uitwerking waaraan de toewijzing van de flexwoningen aan de Ruimtebaan zou moeten voldoen. In de commissievergadering is hier ook uitgebreid over gesproken. PDvZ heeft hierin aangegeven dat gezien de motie die deze raad heeft aangenomen er geen voorrangspositie mag komen voor statushouders, maar dat bewoners van Zoetermeer die al langere tijd op een wachtlijst staan op gelijke wijze moeten worden behandeld.
De PDvZ heeft nog wel moeite met de investeringskosten van € 1,2 miljoen die in 2022 en 2023 beschikbaar komen voor de realisatie van deze flexwoningen. Het raadsvoorstel zegt dat vanaf 2024 door middel van de huuropbrengsten deze investering in vijftien jaar wordt terugverdiend. Voorzitter, de kosten, waaronder ook de kosten in de bouw, stijgen gemiddeld met 10% per jaar, als het inmiddels al niet meer is. Is er een garantie door het college te geven dat investeringen alleen in 2022 in 2023 gebeuren en niet doorgaan lopen na 2024? En kan het college beloven dat de investeringen inderdaad na vijftien jaar zijn terugverdiend? Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Ik heb even een interruptie bespaard op de heer Aptroot want die had het over 'een man een man, een woord een woord', maar hier komt de reactie. We hebben in juni een motie aangekomen waarin we aangegeven hebben dat we voor sociale huurwoningen geen voorrang verlenen aan statushouders maar dat ze in de wachtlijst dienen opgenomen te worden. Daar ben ik bijzonder fier op. Gezien het feit dat de flexwoningen een sub zijn onder de sociale huurwoningen omdat sowieso zeventig van de tachtig woningen als sociale huurwoning worden verhuurd, neem ik ook aan dat hierin de afspraken worden gehonoreerd. Dus dat is even het enige en daarvoor hebben we ook een motie ingediend die aangeeft dat statushouders daaruit moeten worden gehaald als spoed.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, een interruptie van mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ik ben even in de war met de term flexwoningen, volgens mij heeft dat ermee te maken dat het een flexibele woning is, eentje die een kortere looptijd heeft dan een normale woning, maar daar zitten verder dezelfde rechten en plichten op. Dus ik snap even niet waarom een flexwoning die de term sociale huurwoning krijgt ineens geen flexwoning meer is. Dat begrijp ik niet, kunt u mij dat uitleggen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Mooie opmerking. Ik ben het eens met mijnheer Aptroot. Het is inderdaad een flexwoning en dat is de enige beperking die ze hebben ten opzichte van sociale woningen en voor de rest is het dus een sub van sociale huurwoningen. Dat zien we ook, zeventig van die tachtig woningen worden als sociale huurwoning verhuurd en daar zit geen verschil in die woningen. Dus ik neem aan – en dat is ook tijdens de commissie door de wethouder gezegd – dat er dus geen verschil zit in die woningen, dat is even mijn antwoord.

De **voorzitter**: Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Dan heb ik nog een korte vraag want ik heb hier de motie voorliggen en er staat 'verzoekt het college het uitgangspunt te hanteren statushouders niet langer voorrang te geven bij toewijzen van een sociale huurwoning, maar in te zetten op een flexwoning'. Daar staat uw handtekening onder. Dus of het is een man een man een woord een woord, en wij breken niet en het is alles, of u zegt nu volgens mij 'mijn woord staat er, maar als mijn interpretatie later anders is, trek ik hem terug'. Ik snap het echt niet.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u. Ik trek helemaal niets terug maar de definitie waaronder flexwoning valt, is dan wisselend blijkbaar. Want als deze woningen onder vrije sector zouden vallen, zou dat allemaal prima zijn, maar dat is in dit geval waar we het over hebben niet het geval. Want nogmaals, van deze tachtig woningen zijn zeventig woningen sociale huur en worden er dus tien

met spoed doorverwezen aan statushouders en dat druist in tegen de motie die aangenomen is. Dus nogmaals, hadden deze woningen onder vrije sector elders als koopwoningen gestaan, prima, dan had ik mijn mond gehouden. Maar in dit geval dus niet.

De **voorzitter**: Gaat u verder met uw eerste termijn.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, mijn laatste zorg is de parkeernorm. En daar kom ik weer, ik maak me ernstig zorgen samen met alle omwonenden van de Ruimtebaan of er wel genoeg aandacht is voor het aantal parkeerplaatsen dat gerealiseerd moet worden. Dus wat kan de wethouder toezeggen om die zorg weg te nemen voor de omwonenden? Dank u.

Amendement nr. 2210-F ingediend door FVD
Raadsvoorstel vaststellen ruimterijke en financiële uitgangspunten Flexwonen Ruimtebaan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 17 oktober 2022;
gelezen het raadsvoorstel Vaststellen Ruimtebaan en het bijbehorende raadsbesluit, 2022-077818;

besluit

- de tekst van punt 1 uit het raadsbesluit, onder c, te weten:
  'De navolgende uitgangspunten vast te stellen die verwerkt zijn in het planuitwerkingskader Flexwonen Ruimtebaan (bijlage 1), ten behoeve van de ontwikkeling van circa tachtig flexwoningen aan de locatie Ruimtebaan:
  c. De woningen worden door Vidomes verhuurd aan Zoetermeerse jongeren, mensen met een lichte zorgvraag, statushouders en/of spoedzoekers.'

te wijzigen in:

  'De navolgende uitgangspunten vast te stellen die verwerkt zijn in het planuitwerkingskader Flexwonen Ruimtebaan ((bijlage 1), ten behoeve van de ontwikkeling van circa tachtig flexwoningen aan de locatie Ruimtebaan:
  c. De woningen worden door Vidomes verhuurd aan Zoetermeerse jongeren, mensen met een lichte zorgvraag en/of spoedzoekers.'

- de besluitpunten onder 2,3 en 4 te handhaven."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Velner. Gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. We zijn als SP blij met het voorstel om tachtig flexwoningen te realiseren op de locatie Ruimtebaan en blij dat die beschikbaar komen voor de vier doelgroepen in het onderhavige raadsvoorstel. Flexwoningen lijken een oplossing voor woningzoekenden die snel een woning of onderkomen nodig hebben. De magic mix wordt in de aanpak van het voorliggende raadsvoorstel en in publicatie over flexwoningen genoemd. Daarbij gaat het dan over de doelgroepen. Dat belooft veel, en de SP kan ermee instemmen gezien de deelnemende partijen. Onduidelijk is echter op dit moment nog wat de rol is van de motie uit het voorjaarsdebat voor wat betreft de woningtoewijzing aan statushouders. Die speelt bij uitvoering van dit plan. Misschien hebben we iets gemist bij het lezen van de magic mix, maar deze werkt volgens ons alleen als bewoners bereid zijn te dragen voor mensen die vragen, de zogenaamde kwetsbaren. Tot zover mijn bijdrage voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn mijnheer Velner. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, sommige zaken duren lang, bijvoorbeeld de gemiddelde doorlooptijd van de gebiedsontwikkeling in Zoetermeer, zeven jaar. We hebben het dan over het begin van het plan tot aan het bewonen. Als ik de projectontwikkelaars op dit gebied van flexwoningen moet/mag geloven kan een modulair woongebouw met 200 wooneenheden binnen zes maanden bewoonbaar zijn. Dan heb je een goede woning, klein en compact, maar comfortabel. Zoetermeer Vooruit vraagt zich af kunt u wat aan de doorlooptijd doen? Willen we wat meer aan het woningtekort doen dan zullen we de procedure moeten versnellen om dat sneller voor elkaar te kunnen krijgen.
Maar goed, het gaat gebeuren in Zoetermeer na een lang traject, 2019, komen er dan uiteindelijk flexwoningen in Zoetermeer op de Ruimtebaan eind 2023. Wat de woningtoewijzing die plaats zal vinden betreft, die spreekt ons aan. Eerst samen met het college en Vidomes, daarna lokaal maatwerk en tot 23 jaar, maar dat zal mogelijk verhoogd worden naar 27 jaar. Deze woningen blijven dan beschikbaar voor Zoetermeerders.
De toelichting van de wethouder in het memo over motie 2206-58 is duidelijk en we hebben er geen

vragen meer over.
Het amendement van FVD zullen we niet steunen want Zoetermeer Vooruit is van mening dat statushouders ook een plek moeten krijgen in Zoetermeer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, ik vind het toch verwonderlijk want volgens mij was het ook deze partij die de motie gesteund heeft om statushouders voor sociale huurwoningen geen voorrang te verlenen. En wat u nu doet, is wat de heer Aptroot mij verweet, eigenlijk is dat wat u wel doet, want het valt onder sociale huur en u trekt dus aan de door u gesteunde motie eigenlijk de steun terug. Hoe zit het nu?

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel, de statushouders krijgen geen voorrang. Ze krijgen gewoon op hun beurt een woning en of dat nu een sociale woning is, of een flexwoning, dat maakt ons niet uit. Ze krijgen geen voorrang en dat hebben wij gesteund.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat was het eind van uw eerste termijn toch, volgens mij? Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, het is heel goed dat er eindelijk flexwoningen komen in Zoetermeer en dat ze gebouwd worden door de woningcorporatie en dat de investering van de gemeente in vijftien jaar wordt terugverdiend. Het inzetten van flexwoningen zien we vooral als een extra oplossing, maar niet als dé oplossing. Meer betaalbare sociale woningen zijn hard nodig in Zoetermeer en die moeten we echt gaan bouwen om de druk op de woningmarkt te verlichten en de wachtlijsten tot aanvaardbare proporties terug te brengen. De PvdA maakt zich daar grote zorgen over en het recente memo van het college over De Entree waarin gezegd wordt dat er minder sociale woningen komen dan gepland, stelt ons dan ook niet gerust dat het in Zoetermeer goed zal komen. Maar deze tachtig flexwoningen aan de Ruimtebaan zijn in ieder geval zeer welkom.
We hadden een aantal vragen in de commissie over de toewijzing. De wethouder zegt een memo toe en hij heeft ook vrijwel al onze vragen beantwoord, waarvoor dank. We vinden het positief dat de toewijzing grotendeels via Woonnet Haaglanden gaat, behalve dan de speciale doelgroepen die via een directe toewijzing gaan. Wij zien de nadere uitwerking van de toewijzingssystematiek graag tegemoet.
We vinden de beoogde verdeling van de flexwoningen over de diverse doelgroepen heel redelijk. We lezen dat grote gezinnen er niet komen, dat lijkt ons gezien het woonoppervlak ook geen leefbare optie, maar hopelijk kunnen we deze doelgroep wel bedienen bij de volgende flexlocaties. Je zal maar een moeder met drie kinderen zijn en je bent net gescheiden en je moet het huis uit. Dan zou je toch ook van een flexwoning gebruik moeten kunnen maken? Dus misschien kunnen we in die flexwoningen ook gaan variëren.
Tijdens de commissiebehandeling werd gesproken over de betreffende motie. Die is hier net ook aan de orde gekomen. Wij hebben die motie destijds niet gesteund, maar we lezen wel in die motie, en dat staat ook gewoon in het dictum, dat ingezet moet worden op flexwoningen, tijdelijke woningen en noodwoningen om aan de taakstelling te voldoen en wij lezen daarin dus een rechtvaardiging dat ongeveer een op de acht flexwoningen aan statushouders wordt toegewezen. Het amendement van FVD om dat te voorkomen zullen wij dan ook niet steunen en ook het amendement van het CDA steunen wij niet.
De PvdA is positief. We zullen voor het raadsvoorstel stemmen. Laat maar komen die flexwoningen en hopelijk volgt snel meer informatie over de andere beoogde locaties en wat daar gebouwd zou kunnen worden. De stad zit erop te wachten.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Kraneveldt. Interruptie van mevrouw Frinking, gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Een vraag aan mevrouw Kraneveldt. Kunt u wat meer toelichten waarom u het amendement van CDA Zoetermeer niet steunt?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik begrijp wel uw interpretatie van hoe u die flexwoningen ziet, echt alleen voor spoedzoekers, maar zo zien wij dat niet. Wij denken dat er ook anderen zijn die van flexwoningen gebruik zouden kunnen maken, dus wij zien meer in het voorstel van het college en de wijze waarop

het college de doelgroepen omschrijft, dan in uw amendement. U ziet het wat beperkter dan wij. Dat mag, maar wij zien het zien het anders.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan stel ik voor dat ik overga naar de heer Meijroos voor zijn eerste termijn.

De heer **Meijroos** (LHN): Dank u wel voorzitter, tachtig woningen erbij. Wij zijn enthousiast. Alleen mag het van ons, net als van de VVD, wel wat sneller. De woningnood is hoog en flexwoningen bieden uitkomst voor mensen in nood dus haast is geboden, laat maar komen.
LHN had in de commissie vragen over de verdeling van deze flexwoningen; wie hebben er straks recht op zo'n tijdelijke sociale huurwoning? In het overigens mooi opgestelde plan 'uitwerkingskader flexwoningen Ruimtebaan', stonden slechts een paar regels over wie in deze tachtig woningen terecht zouden komen. Dat was ons iets te vaag. We wilden graag dat hier vooral Zoetermeerders terecht zouden komen en we wilden ook dat er niet alleen maar statushouders terecht zouden komen. Gelukkig kregen we met spoed een memo waarin meer duidelijkheid werd gegeven over de verdeling. Houdt dat vast wethouder, die spoed, dan kan het wellicht ook sneller opgeleverd worden.
Terug naar de verdeling zoals die genoemd is in het memo, hier staat 50% niet kwetsbaar zoals studerende of werkende jongeren en spoedzoekers en 50% kwetsbaar of kwetsbaarder, zoals jonge statushouders en zorgverlaters waarbij we hopen dat op de laatste groep, zorgverlaters en mensen met een lichte zorgvraag, hoog wordt ingezet omdat flexwoningen voor deze groep zich positief hebben bewezen in andere steden. Bouwen maar en we zijn benieuwd naar de volgende lading flexwoningen die we gaan realiseren.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meijroos voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar de heer van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Fijn dat er eindelijk flexwoningen gebouwd worden. Daarbij is het natuurlijk heel mooi dat investeringen gewoon terugverdiend worden. We danken de wethouder voor de aanvullende informatie in het memo van afgelopen donderdag. Dat heeft helderheid gegeven over de vragen die in de commissie zijn gesteld. De ChristenUnie-SGP staat dan ook positief tegenover dit plan. Wel willen wij, net als de vele anderen vanavond en zoals ook in de commissie genoemd, een oproep doen om goed te kijken naar het proces. Wat zou de gemeente in de toekomst sneller kunnen doen om het proces beter te laten verlopen? Ruim vier jaar om te komen tot oplevering van de flexwoningen is erg lang, zeker met de huidige nood op de woningmarkt. Maar goed, voorzitter, voor nu zijn we zeker blij met deze tachtig flexwoningen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Rumpt, dan de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. We zijn allereerst blij met het raadsvoorstel en het feit dat flexwoningen inderdaad voortgang maken. Tegelijkertijd vinden we wel inderdaad dat het lang heeft geduurd dus we kunnen ons aansluiten bij de woorden van de VVD en de LHN daarover.
Waar het gaat om de discussie, want dat is denk ik wel even goed om scherp te krijgen, over de aangenomen motie van geen voorrang aan statushouders, denken we dat het aan eenieder is hoe daarmee om te gaan. Je ziet op het moment dat in het raadsvoorstel statushouders al meegenomen worden, terwijl ook de voorrang op sociale huurwoningen natuurlijk nog steeds in stand is. We gaan contact met de wethouder hebben over de tijdlijn of hoe we verder invulling kunnen geven aan het stoppen met werken met voorrang. Voor ons betekent dat dat wanneer er duidelijkheid over is wanneer de voorrang eraf gaat, we een dergelijk initiatief zouden steunen om statushouders in flexwoningen te huisvesten, maar dat vinden wij nu nog te vroeg omdat die voorrang daar dus nog niet af is. Dus dat is onze overweging erbij en ook gelijk eventjes de verschillende kanten, die elkaar denk ik best kunnen vinden in de discussie. Maar in een ander tijdsgewricht. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel de heer Mooiman. Ik ga naar mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Vanuit D66 steun voor het realiseren van de tachtig flexwoningen aan de Ruimtebaan. D66 vindt het van belang dat er in het voorstel is opgenomen dat er een mix aan doelgroepen komt. Dat hebben we ook in de commissiebehandeling aangegeven. Dat draagt voor mijn partij ook bij aan de integratie en saamhorigheid en zelfredzaamheid van bewoners.
Verder zien we de uitgangspunten van het groene karakter goed terug met een collectieve groene ruimte en groene omzoming, dat stemt positief. En ook dat er rekening dient te worden gehouden met de compensatie van groen en water.

Verder is al door een aantal fracties de snelheid genoemd, voor die oproep ook steun vanuit D66. Dat was het voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bakkers, dan ga ik naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd en ik ga mijn bijdrage beperken. GroenLinks kan zich aansluiten bij de bijdrage van de PvdA en de andere partijen waar het gaat om te versnellen vanwege de lange doorlooptijd die de flexwoningen nu hebben.
Ik wil wel graag nog een punt maken. Veel problemen in de jeugdzorg komen voort uit gezinnen in scheiding, die onnodig lang bij elkaar moeten wonen doordat er geen woning voor ze beschikbaar is. GroenLinks vindt het jammer om te zien dat de huidige flexwoningen niet gebruikt worden voor deze doelgroep. Ze worden niet als doelgroep genoemd. En de woningen die gebouwd worden, zijn te klein. Hoe denkt het college deze groep een plek te kunnen geven? GroenLinks is benieuwd naar de reactie daarop en wil het hierbij laten inde eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom voor uw eerste termijn. Dan gaan we wat mij betreft naar de eerste termijn van het college. Wethouder Weerwag, gaat uw gang. Ik zie een paar mensen die echt... Ja, een verzoek tot schorsing honoreer ik altijd, dus is vijf minuten genoeg? Ik schors de vergadering tot 23.25 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dan gaan we verder met het debat over het raadsvoorstel en daarmee ga ik naar de eerste termijn van het college en geef ik het woord aan wethouder Weerwag, gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter, in de eerste plaats ben ik enorm trots dat er een project doorgaat met flexwoningen. In het vorige college hebben jullie hier al veel over gesproken, dat heb ik ook meegekregen. Ik ben natuurlijk heel blij dat ik daar nu uitvoering aan mag geven. Ik ben ook trots op onze partner Vidomes. Die wil ik ook graag even hier genoemd hebben. Zij dragen ook bij aan dit project. En ze hebben met ons deze businesscase ook aangedurfd, dus daar wil ik ook graag eventjes bij stilstaan. Daarnaast is het zo dat flexwoningen enorm goed passen in onze visie binnen Zoetermeer waarin we deze vernieuwende woonvormen een plek willen geven. Het zal ook zeker niet de laatste plek zijn waar we dit willen gaan ontwikkelen.
Ik wil graag verder eventjes ingaan op uw reacties en daarbij wil ik eigenlijk even kijken naar het amendement van het CDA. Dat wil ik eigenlijk ontraden en wel eigenlijk om de reden dat dit amendement eigenlijk alleen maar zorgt voor het afgeven van twee jaar een plek voor mensen. En het is onwenselijk om mensen opnieuw na twee jaar weer door te plaatsen. Dus om die reden en vanwege de afspraken die we nog met Vidomes willen maken over de huurovereenkomst die we hebben, heeft dat eigenlijk geen toegevoegde waarde.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Frinking. Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Die tweejaarstermijn staat in het PUK, zo heet dat geloof ik. Er zijn drie soorten huurcontracten waarvan het voor spoedzoekers twee jaar betekent. Dat is de vertaling die ook in het amendement staat. Dus dat is eigenlijk geen nieuw feit. Wat u eraan toevoegt, zijn andere contractvormen. Dat wil ik even rechtzetten.
Dan heb ik nog een tweede vraag, als het mag voorzitter. Vindt u flexwoningen per definitie een soort woning, een soort concept dat alleen onder sociale huurwoningen valt of ziet u ook dat dat concept, zoals net al gezegd werd, onder particuliere projecten zou kunnen plaatsvinden en ook bijvoorbeeld voor middenhuur zou kunnen gelden?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Voorzitter, om op het laatste als eerste antwoord te geven. Dat zou misschien op andere projecten, particuliere projecten, best mogelijk zijn, maar voor dit project kiezen we daar nu niet voor.
Om antwoord te geven op uw eerste interruptie. Ja, wij zien dat echt, met name... Uw amendement trekt eigenlijk de hele doelgroep erbij. Wij hebben gesproken over twee jaar voor de specifieke doelgroep en we verwachten dat daar ook gewoon doorstroming in komt. Voor die andere doelgroepen is dat eigenlijk te onzeker. U wilt eigenlijk mensen met een woonzorgbehoefte zeggen 'over twee jaar moet

u hier al weer weg'. Dat vinden we voor deze instabiele doelgroep minder geschikt. Daar maken we ons zorgen over.

De **voorzitter**: Kort, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Een korte toelichting op die doelgroep, dat zou kunnen gaan om een doelgroep die uitbehandeld is in een zorginstelling. Dat is ook altijd de achtergrond geweest. Een groep die gewoon in staat is om zelfstandig te wonen, die in een zorginstelling zal moeten blijven zitten omdat er geen woning is en flexwonen is een tussenvorm voor die mensen om daar terecht te kunnen. Dus dat zijn geen mensen die vijftien jaar in een flexwoning hoeven te zitten voordat ze weer verder kunnen, maar die prima in staat zijn om voor zichzelf te zorgen. Dat is niet dezelfde doelgroep en dat is ook nooit de doelgroep geweest, zoals we dat hebben benoemd onder spoedzoekers in de motie van drie jaar geleden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter, wij zien dat echt als een risico voor deze zorgdoelgroep. Als er een doelgroep zit die wel zelfstandig kan doorstromen, dan is dat natuurlijk prima. Als zij zelf zeggen 'ik weet een andere plek en ik wil daar graag naartoe', dan staat ze dat natuurlijk vrij. Die huurovereenkomst kunnen zij natuurlijk zelf ontbinden als huurder, maar we willen ze wel de zekerheid geven dat ze daar een stabiele plek hebben, specifiek voor die doelgroep. Wat u met dit amendement doet, is eigenlijk een hele doelgroep onder een paraplu scharen. Dat raad ik af, dat is wat ik daarover te zeggen heb, voorzitter.

De **voorzitter**: Heel kort dan, echt heel, heel kort.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik ben heel, heel kort. Het is de vertaling van de motie van drie jaar geleden. Dat was de doelgroep die ook toen genoemd is en het is ook exact dezelfde tekst die hier in de PUK staat, dus het is ook uw doelgroep.

Wethouder **Weerwag**: Ik hoor wat u zegt.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. Even kijken, ik heb heel veel mensen horen praten over de snelheid van het project, dus die wil ik eigenlijk even noemen. We hebben gewoon in bepaalde projecten te maken met doorlooptijd, het aanvragen van bestemmingsplan, het krijgen van vergunningen, inderdaad ook nutsvoorzieningen. Ik denk dat dat voor uw raad op dit project misschien voelt alsof jullie al vanaf 2019 erover in gesprek zijn met elkaar, maar eigenlijk is pas vanaf december jl. groen licht gegeven op dit project. Al met al zien we echt wel die versnelling. Ik ben het met u eens dat het best sneller kan en mag, maar we nemen dat zeker mee in de evaluatie die nog gaat komen en dat nemen we ook mee in nieuwe projecten waarvoor we ook een toezegging hebben gedaan om met locaties te komen binnenkort bij het afdoen van de motie die u ook aanhaalt.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel, toch even een korte vraag. Wat maakt dat er tussen deze motie en groen licht van het project – want na het groen licht zit er nog een jaar tussen – nog steeds ruim twee jaar zit? Dat er sinds een motie van de raad die oproept 'kom alstublieft snel met flexwoningen' twee jaar later groen licht voor is? Dat rijm ik niet helemaal met snelheid.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dat is voor mij lastig om te beantwoorden. Dat was in de periode voor mij. Ik heb daar zelf nu geen antwoord op. We zien gewoon nu dat er behoefte is dat er versnelling komt. Dat is wat ik u kan antwoorden.
Even kijken. We hebben nog een amendement van FVD Zoetermeer. Dat zal ik ook ontraden. Eigenlijk is het debat al gevoerd tussen u en de VVD, maar waar het feitelijk om gaat, is dat we nu juist met deze flexwoningen de sociale woningmarktvoorraad willen ontlasten. Met dit amendement zullen er meer statushouders vaker binnen de huidige huurvoorraad worden gehuisvest en we denken dat we op dit

project een goede balans kunnen vinden door hier ook een aantal statushouders in te laten stromen. Dus om die reden ontraad ik uw amendement.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja ik, ik begrijp de wethouder niet zo voorzitter, want wat zegt hij nou eigenlijk? Is de motie die aangenomen is in juni dan wel van kracht of is die niet van kracht? Dat is dan de eerste vraag en de tweede vraag is, u gaf net als antwoord op mevrouw Frinking dat het sociale huurwoningen betreft, en als dat dus van kracht is, dan houdt het dus wel degelijk stand. Want daar hebben we namelijk een afspraak over gemaakt en die is aangenomen. Hoe ziet u dat dan?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Wat is aangenomen?

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): In juni is er een motie aangenomen over voorrang verlenen, voorzitter, voor statushouders, dat we dat niet meer zouden doen en dat ze gewoon netjes zouden aansluiten in de wachtrij. Dus mijn vraag is: is die motie nu al wel van kracht bij dezen? Wordt die dus uitgevoerd op dit project? Zo ja, dan houdt het toch stand dat u net aangaf dat deze woningen sociale huurwoningen betreffen en dat die voorwaarden gelden en zo nee, dan ben ik helemaal snel klaar want dan heb ik juist een amendement ingediend om dat alsnog van kracht te laten zijn bij dezen.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Nee, ik ben het niet met u eens. U heeft zelf meegekregen... Nogmaals, u voerde net het debat met de VVD en ik laat het daarbij. Maar als u het debat met mij wilt aangaan, vind ik dat prima, dan ga ik het nog een keer herhalen. U heeft zelf meegetekend en een motie gesteund. Die motie loopt nog, die is nog niet afgedaan. Die motie vraagt ook inderdaad om een onderzoek naar de mogelijkheden voor het inzetten op flexwoningen voor statushouders. Eigenlijk staat uw amendement daar haaks op.

De **voorzitter**: Laatste keer, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, maar hij staat er dus niet haaks op want de flexwoningen zijn dus een sub van sociale huurwoningen in dit geval. Nogmaals, wat ik ook tegen de heer Aptroot heb gezegd, was 'waren deze flexwoningen particuliere projecten of iets dergelijks, waarbij dus geen sociale afspraken zijn gemaakt door de verhuurder, dan was het een ander verhaal', maar in ieder geval is dat klip-en-klaar dus wel het geval. U geeft nu aan dat deze motie nog niet in werking is en dan geef ik alleen maar aan 'mooi, dan neem ik een voorschot, dan kunnen we hiermee mooi beginnen met mijn amendement'. Dus dan zou het juist een mooie steun zijn, omdat er voor de motie ook een meerderheid was.

De **voorzitter**: Volgens mij is het punt helder, wethouder Weerwag, wilt u daar nog op reageren?

Wethouder **Weerwag**: Graag, dank u. Ik denk niet dat het goed is om daar het amendement van u mee aan te raden. Juist omdat we nog in gesprek willen met Vidomes over een doelgroepenverdeling en daarnaast hebben wij ook gewoon nog afspraken lopen In de regio.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Weerwag**: Even kijken. Dat was het dan voor wat betreft de amendementen.
Wat ik nog wil zeggen is... De opmerking van mijnheer Boerboom van GroenLinks. Naar mijn mening staat wel degelijk in de PUK ook de groep relatiebrekers, zo wordt die specifiek genoemd in de PUK. Dus daar is zeker ruimte voor en daar is wel degelijk naar gekeken. Ik denk ook dat het goed is om uw advies mee te nemen voor een nieuwe flexprojecten. Ik hoor ook volgens mij bij de PvdA, bij mevrouw Kraneveldt het verzoek vandaan komen te kijken of er in de toekomst op andere projecten flexwoningen zijn voor een moeder met drie kinderen, zoals u als voorbeeld gaf. Ik vind het heel goed om dat te onderzoeken.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Dat zou fijn zijn, want u zegt, dit project zou er ook voor geschikt zijn, maar ik lees heel duidelijk in het memo dat ze zijn geschikt voor een- en tweepersoonshuishoudens. Dus dat klinkt voor mij niet alsof je daar als gezin na een scheiding ook met kinderen in kan wonen. Dus ik wil u echt oproepen om daar straks ook in de woonvisie expliciet aandacht aan te besteden omdat ik denk dat we ook mevrouw Van der Meer heel blij maken als wij voor deze gezinnen woningen kunnen voorzien.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ik snap zeker wat u zegt. Met de relatiebrekers heb ik het dan in dit geval, in dit project over de ouder die dan alleen weggaat, om de rust in het gezin te behouden. In de ouderlijke woning. Dus daar zie ik ook wel absoluut een bijdrage wanneer je bijvoorbeeld de alleenstaande ouder onderdak kunt bieden en op die manier de rust terug kunt laten komen in het gezin. En het liefst bij voorkeur natuurlijk voor gezinnen in Zoetermeer.
Voor wat betreft eventuele andere doelgroepen, zoals bijvoorbeeld ouders of een alleenstaande ouder met kinderen, daar is natuurlijk ook vaak een voorrangspositie voor mogelijk, op basis van urgentie.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, misschien is het goed om hier een andere keer nog uitgebreider over te spreken, niet zozeer over dit project specifiek, maar die voorrangspositie en die urgentie is geschrapt, alleen in heel uitzonderlijke situaties geldt die nog. Maar ik zou het fijn vinden als u hier in ieder geval nog een keer op terug kunt komen en er ook in woonvisie nog bij stil zou willen staan.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ik zie de samenhang op dit onderwerp dus dat neem ik zeker mee.
Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn wethouder Weerwag. Ik zie mijnheer Haak nog, die heeft nog een vraag volgens mij die nog niet beantwoord is.

De heer **Haak** (PDvZ): Meerdere zelfs.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): We hebben het over de invulling van de flexwoningen maar het raadsvoorstel heeft ook nog financiële uitgangspunten en daar gingen mijn vragen over, over de investering. In hoeverre kunnen we garanderen, of kan het college althans garanderen dat na 2024 niet opnieuw weer investeringen moeten worden gepleegd en kunnen we door de gestegen kosten van de woningbouw het nog wel in vijftien jaar terugverdienen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak, wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Mijn excuus voor het niet beantwoorden van uw vraag, mijnheer Haak. U heeft helemaal gelijk. De kosten waar we het over hebben, zijn inderdaad kosten voor begeleiding van het project, bouwrijp maken, en de infrastructuur. Dat zijn goed voorzienbare kosten. Daar is uiteraard ook een stukje onvoorzien in meegenomen maar dat is investering van de gemeente en vanaf het moment dat het project wordt opgeleverd, gaan de huurpenningen lopen voor de gemeente.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag mevrouw Bink ook nog, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter dank u wel. Ik heb vanochtend mevrouw Loeters gesproken, de schrijfster van dit stuk en dat ging over de vraag waar wij niet helemaal uitkwamen, dat er per jaar € 80.000,00 van de huuropbrengsten ten gunste kwam van het begrotingssaldo. Dat is over vijftien jaar. We hebben er verleden keer ook over gesproken. Wat gaat er nu gebeuren als Vestia zegt na zeven, acht jaar, 'ik zie het echt niet meer zitten, ik trek mij terug'? Toen zei mevrouw Loeters 'die mogelijkheid is aanwezig maar we zien dat niet zo want de intentie is er aan beide kanten om hier een

goed project van te maken'. Ik vind dat toch een beetje een onzeker iets. Hoe staat u daarin?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter, het is wat mij betreft zo dat een huurovereenkomst wordt aangegaan van vijftien jaar met Vidomes en daar staan uiteraard voorwaarden in voor het moment dat er vroegtijdig zou worden ontbonden. Daar zullen we als college op toezien en daarmee zullen ook risico's worden gedekt en we hebben geen aanleiding om Vidomes daarin te wantrouwen.

De **voorzitter**: Ja, de heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Ik wil nog even terugkomen op mijn vraag waar ik geen antwoord op heb gekregen. U herhaalt wat er in het raadsvoorstel staat en dat heb ik ook kunnen lezen maar het gaat er mij om: kunt u garanderen dat er na 2024 geen nieuwe investeringen moeten komen? U zegt 'de huuropbrengsten gaan dan lopen', maar er moet onderhoud gepleegd worden en misschien moet de infrastructuur nog aangepast worden. Daar gaat mijn vraag over. Zijn we echt in 2023 klaar met de investering of gaat die nog doorlopen? Dat is mijn vraag.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Qua infrastructuur is die meegenomen en het onderhoud zal worden meegenomen in het onderhoud voor stadsbeheer.

De **voorzitter**: Is dit het einde van uw eerste termijn? Dank u wel voor uw eerste termijn namens het college. Dan ga ik naar de tweede termijn van de gemeenteraad en ga ik alle afzonderlijke sprekers langs. Mijnheer Van der Perk nog behoefte aan een tweede termijn?

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank voorzitter, voor Zó! Zoetermeer is het voldoende besproken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Frinking, gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. We zijn een beetje teleurgesteld in het antwoord van het college op ons amendement. Flexwoningen zijn wat ons betreft echt anders dan praten over sociale woningen dus we zullen het amendement indienen, maar daarnaast zijn we wel zeer tevreden over het feit dat er flexwoningen zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking. Mijnheer Aptroot, geen behoefte. Mijnheer Haak nog behoefte? Geen behoefte. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, allereerst hartelijk dank voor de beantwoording aan de wethouder, wat fijn dat we tachtig woningen hebben. Tachtig woningen staat natuurlijk wel in schril contrast met de woningnood die we hebben en vandaar dat we ook vast blijven houden aan ons amendement dat we dus de statushouders uitsluiten, juist ook om wat mijnheer Boerboom zegt, er zijn zo veel schrijnende gevallen, vechtscheidingen waar kinderen de dupe van zijn die we ook voorrang moeten verlenen, maar ook en met name jongeren. Er zijn jongeren die gek worden van hun ouders op dit moment en er zijn ouders die gek worden van hun jongeren omdat ze gewoon te lang op elkaars lip zitten. Ik denk dat we de jongeren ook gewoon echt voorrang moeten verlenen willen we Zoetermeer jong houden. Dus dat is ook voor ons gewoon een doel, een gezonde jonge stad te blijven. Dus ik vraag de wethouder de toezegging te doen. En ja, ik zal ons amendement in stand houden ook al is de motie dan niet van kracht, des te meer nood voor dit amendement. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard voor uw tweede termijn. Mijnheer Velner, nog behoefte voor een tweede termijn? Geen behoefte. Mevrouw Bink nog?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Zoetermeer Vooruit is blij met de flexwoningen die eraan komen en inderdaad, het mag wat sneller, maar het is een begin. En voor de rest zullen we tegen de amendementen stemmen, maar dus wel voor het raadsvoorstel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Dat laatste wat mevrouw Bink zei, geldt ook voor de PvdA, tegen de amendementen en voor het raadsvoorstel. Dank aan de wethouder voor de toezegging dat hij ook de wat grotere gezinnen die eventueel van deze flexwoningen gebruik zouden willen maken, die doelgroep mee wil nemen in het denken en uitwerken van de vervolglocaties voor de andere flexwoningen.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (LHN): Dank u wel voorzitter. Ik ben ook wel tevreden over het raadsvoorstel en we willen toch nog wel een toezegging uitlokken bij de wethouder. Heel veel partijen hebben gezegd 'misschien kan het sneller'. Wilt u onderzoeken – ik zeg niet 'het moet sneller', want als het niet kan dan kan het niet – of het sneller zou kunnen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meijroos. De heer Van Rumpt? Geen behoefte. De heer Mooiman? Geen behoefte. Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dank. Steun voor mijn collega, de heer Meijroos, om dat uit te lokken. Verder zullen we instemmen met het raadsvoorstel en tegen de twee amendementen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom. Geen behoefte aan een tweede termijn. Dan ga ik naar wethouder Weerwag voor zijn tweede termijn.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter en dank u raadsleden voor de vragen en de getoonde interesse uiteraard. Voor wat betreft de opmerking van FVD over de jongeren, die staan absoluut mooi vertegenwoordigd. Ook in het memo. Ik denk dat er een heel mooi raadsvoorstel ligt en ik kijk uit naar uw stemming. Voor wat betreft de toezegging waar LHN naar vraagt, ik ben ervan overtuigd dat er al een en ander heel goed is onderzocht en we zullen absoluut het verloop hiervan meenemen in de evaluatie om inderdaad voor de volgende projecten te onderzoeken of het sneller kan. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zag een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Tot mijn grote spijt was ik iets vergeten voorzitter, in de eerste termijn had ik ook gesproken over de zorgen van omwonenden die er zijn aangaande de parkeerplaatsen. Ik heb ook gevraagd of we wat meer konden onderzoeken wat de risico's zijn en ook dat zie ik graag terug van de wethouder, of er dan meer mogelijkheden zijn voor parkeerplaatsen en of hij daarmee de zorgen van de omwonenden weg kan nemen.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Tijdens de commissieavond hebben we uitgebreid gesproken over parkeermogelijkheden op de locatie. Daarbij blijkt onder andere ook uit vergelijkbare projecten, onder andere ook in Leiden, waar de werkgroep geweest is dat er eigenlijk van een parkeerprobleem echt absoluut geen sprake is. De doelgroep die daar komt te wonen, daar is het parkeerbeleid op toegepast vanuit de gemeente en dat levert eigenlijk voornamelijk alleen maar lege parkeerplekken op.

De **voorzitter**: Heel kort als het kan, mijnheer Van den Boomgaard en dan gaan we afronden.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter, ik begrijp de wethouder, maar ik vind Leiden vergelijken met Zoetermeer wel een beetje appels met peren vergelijken. Maar dank voor deze inbreng. Mocht achteraf blijken dat er dan wel een tekort is aan parkeerplaatsen, bent u dan wel bereid de handen uit de mouwen te steken en op te komen voor wat meer parkeergelegenheid voor de omwonenden?

De **voorzitter**: Dank u wel. Wethouder Weerwag nog een reactie?

Wethouder **Weerwag**: Ik wil best toezeggen dat op het moment dat er meer parkeerruimte nodig is, we gaan onderzoeken hoe we dat gaan invullen, absoluut.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee komen we aan het eind van de tweede termijn van het college. Ik

heb als ik het goed heb gehoord twee toezeggingen gehoord. Ten eerste om in de evaluatie te kijken of er meer snelheid kan komen in dit soort projecten of dat dat in ieder geval meegenomen wordt in de evaluatie. De tweede toezegging ging over het parkeren en ik weet niet of daar nog een termijn aan verbonden kan worden, wethouder Weerwag?

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij moeten we eerst opleveren. Dus laten we zeggen zes maanden na oplevering?

De **voorzitter**: Als de raad daarmee akkoord gaat, ik stel het voor dus dan zetten we dat zo neer. Dan sluit ik de beraadslagingen over dit voorstel en gaan we over tot besluitvorming. Ik heb twee amendementen liggen. Allereerst 2210-E. Het amendement Flexwoningen toewijzen aan Zoetermeerse spoedzoekers. Wie wenst daar een stemverklaring over af te geven? Niet het geval, welke leden van de raad zijn voor? Voor is de fractie van het CDA, daarmee is dit amendement verworpen met 2 stemmen voor, 37 tegen.
2210-F Raadsvoorstel vaststellen ruimtelijke en financiële uitgangspunten flexwoningen Ruimtebaan. Is er iemand die daar een stemverklaring over af wenst te leggen? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit raadsvoorstel zijn, vragen hun hand op te steken? Voor zijn de fracties van FVD en PVV. Met 3 stemmen voor en 36 tegen is het amendement verworpen.
Dan het raadsvoorstel. Is er iemand die een stemverklaring wil afleggen hierover? Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Hartelijk dank voorzitter. Ik zal uiteraard voor stemmen zodat we in ieder geval de woningen creëren voor onze inwoners want dat vinden we wel prioriteit nummer 1 waaraan we gehoor moeten geven.

De **voorzitter**: Ik zag ook de heer Mooiman. Gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. We zullen ook voor stemmen maar we zien graag de uitwerking van de motie omtrent afschaffing van de voorrang tegemoet, maar daar zullen we contact over hebben met het college. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog voor het geven van een stemverklaring? Wenst iemand stemming over dit voorstel? Nee, vastgesteld.

11. Sluiting

De **voorzitter**: Voor ik overga tot sluiting, wil nog even stilstaan bij het feit dat we deze week helaas ook afscheid moeten nemen van een van onze steun en toeverlaten, nu heb ik het over mevrouw Suzanne van der Helm. Zij is een van de bodes en ik weet zeker dat ik ook namens u haar hierbij heel hartelijk bedank voor alles wat ze gedaan heeft achter de schermen en in de ondersteuning. We wensen u alle goeds voor de toekomst toe en natuurlijk zorgt de griffier nog voor een prachtig boeket bloemen dat u nog tegemoet kunt zien. Nogmaals bedankt, en applaus, denk ik. (applaus)
Ik sluit de vergadering. Fijne avond allemaal nog, tot ziens, welterusten.

Sluiting om 23.54 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 november 2022,

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen